

OBEC HEĽPA, 976 68 Heľpa

**KONSOLIDOVANÁ VÝROČNÁ SPRÁVA
OBCE HEĽPA
ZA KONSOLIDOVANÝ CELOK
ZA ROK 2015**

Heľpa, august 2016

1 ÚVODNÉ SLOVO STAROSTU OBCE

Vážení spoluobčania,

každý z nás sa snažil uplynulý rok naplniť tak, ako najlepšie vedel, či už v oblasti pracovnej, rodinnej alebo osobnej. Minulý rok je však preč, už nedokážeme na ňom nič zmeniť, ale môžeme sa z neho poučiť a na základe pozitívnych vecí stavať budúcnosť, ktorú máme pred sebou.

Uvediem len stručnú rekapituláciu investičných aktivít, ktoré budú dlhodobo slúžiť nielen obyvateľom, ale aj návštevníkom našej obce: kompletne sme zmodernizovali verejné osvetlenie s využitím prostriedkov z fondov EÚ, osvetlenie bolo doplnené o nových 104 svetelných bodov, čím sme zvýšili bezpečnosť a kvalitu bývania všetkých obyvateľov našej obce. Funkčne a esteticky sa upravilo verejné priestranstvo pri starej fare, čo prispelo k zvýrazneniu jednej z historických dominánt Heľpy. Amfiteáter dostal nový lazúrový náter a v jeho areáli sa vybudoval ďalší chodník. Dve kanalizačné prepojenia prispeli k skvalitneniu kanalizačnej siete v obci a na potoku Krivul'a sa podarilo opraviť tri mosty, ktoré dostali nový asfaltový povrch a zábradlie. Zrealizovala sa oprava výtlkov na ul. Partizánska. V areáli materskej školy sa vybudovalo nové multifunkčné ihrisko pre deti ale aj širokú verejnosť. Pre skvalitnenie jesene života našich seniorov sme pripravili priestory pre zriadenie denného stacionára.

Určite ste zaznamenali aj snahu našich aktívnych občanov o zachovávanie kultúrnych tradícií Heľpy tak, ako sme ich zdedili po našich predkoch. Naši športovci svojou činnosťou výrazne prispeli k dôstojnej reprezentácii našej obce na rôznych športových podujatiach. Nedá mi nespomenúť aj prácu našich dobrovoľných hasičov, ktorí tento rok niekoľko krát jednoznačne ukázali, že sú včas na správnom mieste a môžeme sa na nich spoľahnúť.

Dovoľte mi úprimne poďakovať všetkým, ktorí svojou prácou a snahou v uplynulom roku akýmkoľvek spôsobom prispeli k rozvoju a zveľadeniu obce Heľpa. Ďakujem farskému úradu, členom všetkých spoločenských organizácií v obci, členom občianskych združení, súkromným organizáciám a jednotlivcom, ktorí dennodenne dokazujú, že im osud našej obce nie je ľahostajný.

Ďakujem Vám touto cestou za spoločne vykonanú prácu v prospech obce Heľpa.

Peter Hyriak
starosta obce Heľpa

2 IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE OBCE

Obec, ako subjekt verejnej správy zadaný v § 3 zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov, je právnickou osobou zapísanou v registri organizácií vedenom Štatistickým úradom SR podľa zákona č. 540/2001 Z.z. o štátnej štatistike v z.n.p.

2.1 Identifikačné údaje obce ako účtovnej jednotky

Názov účtovnej jednotky:	OBEC HELPA
Sídlo účtovnej jednotky:	Farská 588/2, 976 68 Heľpa
Dátum založenia/zriadenia:	r. 1990
Spôsob založenia/zriadenia:	zák. SNR č. 369/1990 Zb.
IČO:	00 313 424
DIČ:	2021223083
Hlavná činnosť účtovnej jednotky (SK NACE):	84110 Všeobecná verejná správa
Právna forma:	801 obec
Telefón:	048/6700940, 0918 905 350, 0911 318 459
Mail:	helpa@helpa.sk
Webová stránka:	www.helpa.sk

Informácie o vedúcich predstaviteľoch a o organizačnej štruktúre účtovnej jednotky:

Štatutárny orgán obce:	Peter Hyriak – starosta obce
Zástupca štatutárneho orgánu:	Milan Málík
Priemerný počet zamestnancov:	89,8
z toho počet riadiacich zamestnancov:	7

Rozpočtová organizácia v zriaďovateľskej pôsobnosti účtovnej jednotky:

Názov rozpočtovej organizácie:	Základná škola Heľpa
Sídlo rozpočtovej organizácie:	Školská 604/17, 976 68 Heľpa
IČO:	37 828 355
DIČ:	2021621855
Hlavná činnosť ÚJ (SK NACE):	80102 Základné školstvo
Zriadenie, forma právnickej osoby:	Zriaďovacia listina č. 1/2002 zo dňa 1.7.2002

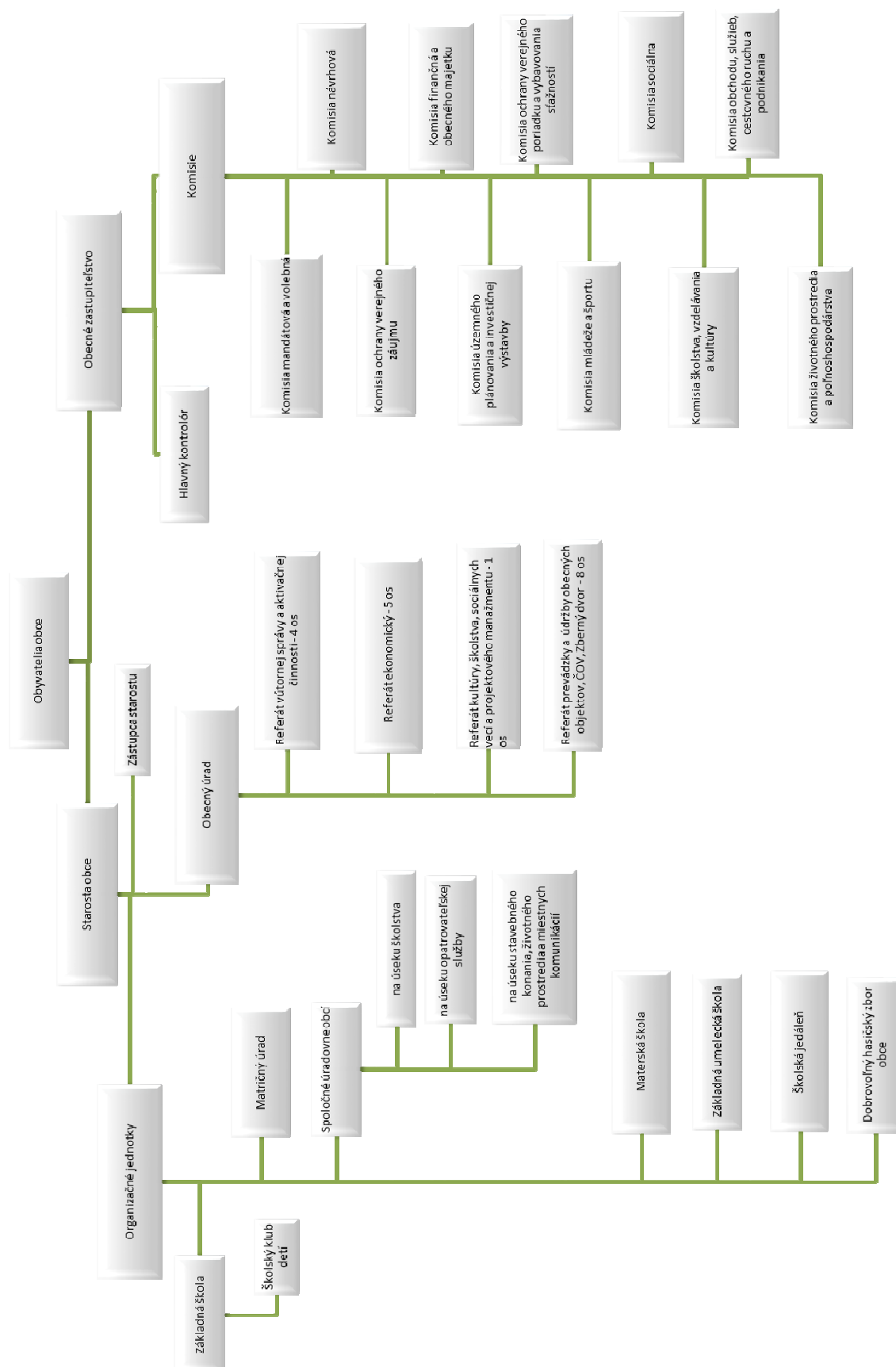
Štatutárny orgán: Mgr. Alena Milanová
Telefón: 048/6186205
Mail: skola@zshelpa.edu.sk
Webová stránka: helpazs.edupage.org
Hodnota majetku: 35.986,65 EUR
Výška vlastného imania: 1.744,66 EUR
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie: -2.986,41 EUR

Obec nemala v roku 2015 zriadenú **žiadnu príspevkovú organizáciu**.

Obec nemala v roku 2015 zriadenú **žiadnu neziskovú organizáciu**.

Obec nemala v roku 2015 zriadenú **žiadnu obchodnú spoločnosť**.

3 ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA OBCE

3.1 Orgány obce vo volebnom období 2014 – 2018

3.1.1 Starosta obce

Peter Hyriak (NEKA)

V komunálnych voľbách 15.11.2015 bol zvolený za starostu obce Peter Hyriak (NEKA). Funkcie sa ujal zložením sľubu dňa 2.1.2015.

Starosta je predstaviteľom obce a najvyšším výkonným orgánom. Jeho funkcia je verejná. Funkčné obdobie je štyri roky a končí zložením sľubu novozvoleného starostu. Je štatutárnym orgánom v majetkovoprávných vzťahoch obce a v pracovnoprávných vzťahoch zamestnancov obce. V administratívno-právných vzťahoch je správnym orgánom. Starosta obce zvoláva zasadnutia obecného zastupiteľstva, podpisuje ich uznesenia, vykonáva obecnú správu, zastupuje obec vo vzťahu k štátnym orgánom, k právnickým a fyzickým osobám, rozhoduje vo všetkých veciach správy obce, ktoré nie sú zákonom alebo štatútom obce vyhradené obecnému zastupiteľstvu.

Zástupca starostu obce: Milan Málik

3.1.2 Obecné zastupiteľstvo obce Hel'pa (poslanci)

Poradie poslancov podľa výsledkov volieb:

1. Vladimír Babel'a, PhDr.

NEKA

vladimir.babela@helpa.sk

Poslanecký obvod podľa ulíc: Furmanská, Hronská, Krátk Tichá, Mládežnícka, Hlavná v smere od Pohorelej po predajňu COOP Jednota

2. Milan Málik

NEKA

milan.malik@helpa.sk

Poslanecký obvod podľa ulíc: Čaneckého, Farská

3. Ján Kukul'a

NEKA

jan.kukula@helpa.sk

Poslanecký obvod podľa ulíc: Pod Pustinou, Krížna, Mierová

4. Andrea Oravkinová, Mgr.

NEKA

andrea.oravkinova@helpa.sk

Poslanecký obvod podľa ulíc: Záhradná, Štúrova, Strmá, Sama Chalúpku, Furtačka

5. Vojtech Kysucký

SMER - SD vojtech.kysucky@helpa.sk

Poslanecký obvod podľa ulíc: Partizánska v smere od Hlavnej cesty po poštu, Potočná, Rovná

6. Mikuláš Kukuľa

SMER - SD mikulas.kukula@helpa.sk

Poslanecký obvod podľa ulíc: Jánošíkova, Murgašova, Plickova, Pri štadióne, Studničná, Alexyho, J. C. Hronského

7. Iveta Hyriaková, Mgr.

NEKA iveta.hyriakova@helpa.sk

Poslanecký obvod podľa ulíc: Partizánska v smere od pošty po Jarmočisko, Cintorínska

8. Milan Oravkin, Ing.

SMER - SD milan.oravkin@helpa.sk

Poslanecký obvod podľa ulíc: Hlavná v smere od predajne COOP Jednota ku železničnej stanici, Mlynská

Poslanecký obvod podľa ulíc: Za školou, Školská, Hviezdoslavova, Burkovaná, Hurbanova

Obecné zastupiteľstvo je zastupiteľský zbor obce zložený z poslancov zvolených v priamych voľbách obyvateľmi obce. Funkčné obdobie OZ je štyri roky a končí zložením sľubu poslancov novozvoleného obecného zastupiteľstva.

OZ rozhoduje o základných otázkach života obce: určuje zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce, schvaľuje rozpočet obce a jeho zmeny, schvaľuje územný plán obce, rozhoduje o zavedení a zrušení miestnej dane alebo miestneho poplatku, určuje náležitosti miestnej dane alebo miestneho poplatku a verejnej dávky a rozhoduje o prijatí úveru alebo pôžičky, vyhlasuje hlasovanie obyvateľov obce o najdôležitejších otázkach života a rozvoja obce, zvoláva verejné zhromaždenia občanov, uznáva sa na nariadeniach, schvaľuje dohody o medzinárodnej spolupráci a členstve obce v medzinárodnom združení, určuje organizáciu obecného úradu a určuje plat starostu a hlavného kontrolóra, schvaľuje poriadok odmeňovania zamestnancov obce, ako aj ďalšie predpisy, zriaďuje, zrušuje a kontroluje rozpočtové a príspevkové organizácie obce a na návrh starostu vymenúva a odvoláva ich vedúcich, zakladá a zrušuje obchodné spoločnosti a iné právnické osoby a schvaľuje zástupcov obce do ich orgánov, ako aj schvaľuje majetkovú účasť obce v právnickej osobe, schvaľuje združovanie obecných prostriedkov a činností a účasť v združeníach, ako aj zriadenie spoločného regionálneho alebo záujmového fondu, zriaďuje a zrušuje orgány potrebné na samosprávu obce a určuje náplň ich práce, udeľuje čestné občianstvo obce, obecné vyznamenania a ceny, ustanovuje erb obce, vlajku obce, pečat' obce.

Hlavná kontrolórka obce (2015 – 2021): Ing. Kvetoslava Beráková

Funkciu hlavného kontrolóra obce zriaďuje obecné zastupiteľstvo. Hlavný kontrolór je zamestnancom obce, ktorý vykonáva kontrolnú činnosť obce. Je volený na šesť rokov.

3.2 Komisie pri Obecnom zastupiteľstve v Heľpe

Obecné zastupiteľstvo môže zriaďovať komisie ako svoje stále alebo dočasné poradné, iniciatívne a kontrolné orgány. Komisie sú zložené z poslancov obecného zastupiteľstva a z ďalších osôb zvolených obecným zastupiteľstvom. Zloženie a úlohy komisií vymedzuje obecné zastupiteľstvo. Pri OZ V Heľpe pracuje 9 komisií:

Komisia mandátová a volebná

PhDr. Vladimír Babel'a	Heľpa, Tichá 57/6
Mikuláš Kukul'a	Heľpa, Murgašova 827/8
Bc. Mária Fedorová	Heľpa, Za školou 597/4

Komisia návrhová

Mgr. Andrea Oravkinová	Heľpa, Furtačka 42/40
Ing. Milan Oravkin	Heľpa, Poľná 902/8
Milan Málík	Heľpa, Čaneckého 769/43

Komisia finančná a obecného majetku

Bc. Mária Fedorová	Heľpa, Za školou 597/4
Emília Hyriaková	Heľpa, Mládežnícka 110/5
Mária Sidorová	Heľpa, Hlavná 36/42
Anna Bošeľová	Heľpa, Burkovaná 115/1
Mgr. Andrea Tkáčiková	Heľpa, Jánošíkova 679/26

Komisia mládeže a športu

Vojtech Kysucký	Heľpa, Krížna 235/56
Jaroslav Baťko	Heľpa, Krížna 242/62
Mgr. Iveta Fiľová	Heľpa, Hviezdoslavova 651/9
Jozef Fiľo	Heľpa, Čaneckého 794//8
Anna Rúfusová	Heľpa, Partizánska 536/70
Milan Málík	Heľpa, Čaneckého 769/43

Komisia školstva, vzdelávania a kultúry

Milan Málík	Heľpa, Čaneckého 769/43
Mgr. Alena Milanová	Beňuš 800
Mgr. Mária Fiľová	Heľpa, Hlavná 72/55
Mgr. Zuzana Štúberová	Heľpa, Cintorínska 575/11
Mgr. Mária Kemková	Heľpa, Hronská 100/10

Komisia ochrany verejného poriadku a vybavovania sťažností v podmienkach obce

PhDr. Vladimír Babel'a	Heľpa, Tichá 57/6
Rudolf Riapoš	Heľpa, Hronská 94/22
Jozef Bošeľa	Heľpa, Potočná 375/26
Cyril Mešťan	Heľpa, Partizánska 530/106
Anna Babel'ová	Heľpa, Tichá 57/6

Komisia obchodu, služieb a cestovného ruchu a podnikania

Ján Kukul'a	Heľpa, Mierová 874/16
Ing. Helena Melková	Heľpa, Hlavná 63/33
Pavel Zibrík	Heľpa, Murgašova 837/15
Alena Riapošová	Heľpa, Murgašova 848/25
Mgr. Mária Kemková	Heľpa, Hronská 100/10

Komisia sociálna

Mgr. Iveta Hyriaková	Heľpa, Farská 558/22
Mária Lilková	Heľpa, Školská 610/12
PhDr. Andrea Ďurčová	Heľpa, Mierová 863/3
Mgr. Adriana Maková	Heľpa, Hlavná 193/118
Mariana Latináková	Heľpa, Hlavná 158/81

**Komisia územného plánovania
a investičnej výstavby**

Mikuláš Kukul'a	Heľpa, Murgašova 827/8
Ing. Marián Jánošík	Heľpa, Hlavná 16/13
Vladimír Kysucký	Heľpa, Furtačka 849/35
Michal Bošeľa	Heľpa, Pri štadióne 917/8
Anna Rúfusová	Heľpa, Partizánska 536/70

Komisia na ochranu verejného záujmu

Mgr. Andrea Oravkinová	Heľpa, Furtačka 421/40
Milan Málik	Heľpa, Čaneckého 769/43
Vojtech Kysucký	Heľpa, Krížna 235/56

**Komisia životného prostredia,
poľnohospodárstva**

Ing. Milan Oravkin	Heľpa, Poľná 902/8
Ján Riapoš	Heľpa, Murgašova 848/25
Ján Berák	Heľpa, Murgašova 836/13
Jana Koreňová	Heľpa, Partizánska 297/1
Ing. Martina Turčinová	Heľpa, Mierová 882/24

3.3 Obecný úrad v Heľpe

Obecný úrad je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostu. Obecný úrad zabezpečuje organizačné a administratívne veci obecného zastupiteľstva a starostu, ako aj orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom. Prácu obecného úradu organizuje starosta. Obecný úrad zabezpečuje najmä písomnú agendu orgánov obce a orgánov obecného zastupiteľstva a je podateľňou a výpravňou písomností obce, odborné podklady a iné písomnosti na rokovanie obecného zastupiteľstva a komisií, vypracúva písomné vyhotovenia všetkých rozhodnutí starostu vydaných v správnom konaní, vykonáva nariadenia, uznesenia obecného zastupiteľstva a rozhodnutia starostu.

Sídlo: Farská 588/2, 976 68 Hel'pa
IČO: 00 313 424
DIČ: 2021223083
tel.č.: 048/6700940
Bankové spojenie: Prima banka Slovensko, a.s., pobočka Brezno
IBAN: SK09 5600 0000 0020 0212 6001
e-mail: helpa@helpa.sk
www.helpa.sk

3.3.1 Zamestnanci obecného úradu

Mgr. Mária Kemková

– vedúca odboru kultúry, vzdelávania a športu, projektová manažérka, masmediálny referent
maria.kemkova@helpa.sk, tel.: 048/6700942

Mgr. Andrea Tkáčiková

– vedenie ekonomickej agendy, účtovníctva, rozpočtovníctva, výkazníctva obce, fakturácia, správa majetku, správa informačných systémov
andrea.tkacikova@helpa.sk, tel.: 048/6700940

Anna Rúfusová

– mzdová agenda a výkazníctvo obce Hel'pa
anna.rufusova@helpa.sk, tel.: 048/6700940

PhDr. Andrea Ďurčová

– personálna agenda zamestnancov obce, zabezpečovanie procesu verejného obstarávania, koordinácia realizácie investičných projektov, správa zmluvných vzťahov, ochrana prírody a krajiny, nájom objektov
andrea.durcova@helpa.sk, tel.: 048/6700946

Mariana Latináková

- správa daní a poplatkov, správa cintorína, hrobových miest a domu smútku
mariana.latinakova@helpa.sk, tel.: 048/6700944

Jana Koreňová

- podateľňa obecného úradu, pokladnica obce, odpadové hospodárstvo
podatelna@helpa.sk, jana.korenova@helpa.sk, tel.: 048/6700944

Ing. Martina Turčinová

- koordinácia aktivačnej činnosti, obecná knižnica, správa kanalizácie a ČOV
martina.turcinova@helpa.sk, tel.: 048/6700946

Anna Babel'ová

- matričný úrad, evidencia obyvateľstva, osvedčovanie podpisov a fotokópii, spravovanie
webového sídla, sekretariát stavebného úradu, rybárske lístky, rozhodnutia o pridelení
súp. a orien. čísla, krízové riadenie
anna.babelova@helpa.sk, tel.: 048/6700945

3.4 Spoločné úradovne pre viaceré obce

Obec zriadila v súlade s ust. § 20 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z.n.p. v roku 2003 spoločné úradovne na prenesený výkon štátnej správy na 3 úsekoch.

3.4.1 *SpÚ v oblasti územného plánovania a stavebného poriadku, ochrany životného prostredia, cestnej dopravy a pozemných komunikácií*

- spracovanie príslušnej odbornej agendy na uvedených úsekoch preneseného výkonu štátnej správy pre obce: Heľpa, Val'kovňa, Telgárt.

Ing. Emil Caban

- externý samostatný odborný referent Spoločného stavebného úradu
emil@caban.sk

3.4.2 SpÚ v oblasti sociálnej pomoci a opatrovateľskej služby

– spracovanie príslušnej odbornej agendy na uvedenom úseku pre obce: Bacúch, Braväcovo, Polomka, Závadka nad Hronom, Heľpa, Pohorelá, Val'kovňa, Telgárt.

Mária Lilková

– sociálna agenda Spoločného úradu pre opatrovateľskú službu (obce Braväcovo, Bacúch, Polomka, Závadka nad Hronom, Heľpa, Pohorelá, Val'kovňa, Telgárt)

tel.: 048/6700945

3.4.3 SpÚ v oblasti školstva

– spracovanie ekonomickej a mzdovej agendy na uvedenom úseku pre Základné školy: Heľpa, Pohorelá, Šumiac, Telgárt.

Mgr. Ivana Jankurová – zastúpená Ing. Ľubicou Oravkinovou

– vedenie ekonomickej agendy a účtovníctva, rozpočtovníctva, výkazníctva Spoločného školského úradu (ZŠ Telgárt, Šumiac, Heľpa)

ivana.jankurova@helpa.sk, tel.: 048/6700940

Anna Rúfusová

– mzdová agenda a výkazníctvo Spoločného školského úradu (ZŠ Telgárt, Šumiac, Heľpa)

anna.rufusova@helpa.sk, tel.: 048/6700940

4 POSLANIE, VÍZIA A CIELE OBCE

Poslanie vyjadruje prečo obec Heľpa existuje, vízia prezentuje predstavu o (ideálnej) budúcnosti obce a hodnoty prezentujú princípy fungovania obce (v čo samospráva verí), resp. spôsob, akým obec Heľpa realizuje svoje poslanie a napĺňa víziu.

4.1 Poslanie obce

Poslaním obce Heľpa je slúžiť obyvateľom obce, efektívne a transparentne vynakladať zdroje pre rozvoj obce a rozvíjať obec pri zachovaní jej tradičnej kultúry.

4.2 Vízia obce

Obec Heľpa sa stane príjemným miestom pre život obyvateľov s rozvinutou infraštruktúrou a s vysokým štandardom služieb a centrom tradičnej ľudovej kultúry regiónu, ktoré láka návštevníkov zo širokého okolia.

4.3 Hodnoty obce

Medzi hodnoty, s pomocou ktorých chce obec Heľpa dosiahnuť svoju víziu, patrí česťnosť, otvorenosť, pracovitosť, spoľahlivosť a udržateľnosť.

4.4 Ciele obce

Ciele obce definujú konkrétne výsledky, ktoré jednoznačne odzrkadľujú postup smerom k napĺňaniu zámerov. Pri programovom rozpočtovaní rozlišujeme tri druhy cieľov:

- výstupové ciele - vyjadrujú konkrétne výstupy, tzn. tovary a služby produkované subjektom samosprávy;
- krátkodobé výsledkové ciele - vyjadrujú okamžité výsledky, ktoré sa prejavujú po relatívne krátkom čase (približne do, resp. okolo 1 roka) ako priamy efekt pôsobenia výstupov;
- strednodobé výsledkové ciele - vyjadrujú výsledky, ktoré sa majú dosiahnuť za obdobie dlhšie ako jeden rok. Formulujú sa na obdobie 3 – 5 rokov.

Zámery a ciele programov obce:

1. Profesionálny manažment, administratíva a kontrola garantujúce rast a rozvoj obce,
 - Zodpovedné a objektívne riadenie samosprávy obce Heľpa,
 - Zabezpečiť nezávislú kontrolu hospodárenia samosprávy,
 - Dosiahnuť najvyššiu možnú účasť obce na významných samosprávnych fórach,
 - Zabezpečiť trvalý rozvoj obce,
 - Zabezpečiť propagáciu a prezentáciu obce na webovej stránke, v regionálnej tlači.
2. Kvalitné služby samosprávy pre všetkých obyvateľov a návštevníkov obce,
 - Zabezpečiť podmienky pre slávnostné obrady,
 - Zabezpečiť výkon matričnej činnosti, evidencie obyvateľstva, overovania listín a podpisov,
 - Zabezpečiť starostlivosť o obecný cintorín a dom smútku,
 - Zabezpečiť informovanosť obyvateľov obce o aktuálnom dianí a pripravovaných aktivitách,
 - Zabezpečiť správu a údržbu zdravotného strediska,
 - Zabezpečiť efektívnu správu obecných objektov,
 - Zabezpečiť výkon činnosti spoločných úradovní,
 - Zabezpečiť dôstojný priebeh volebného aktu,
 - Zabezpečiť činnosť materského centra.
3. Obec pripravená na krízové situácie,
 - Zabezpečiť výkon činnosti Dobrovoľného hasičského zboru obce Heľpa,
 - Zabezpečiť výkon činnosti na úseku civilnej ochrany,
 - Zabezpečiť bezpečnosť obyvateľov a zamestnancov obce.
4. Bezpečné, dostupné a udržiavané komunikácie v každom ročnom období,
 - Zabezpečiť letnú a zimnú údržbu miestnych komunikácií a chodníkov v obci.
5. Účinný systém zberu a likvidácie odpadu v obci s dôrazom na kvalitu životného prostredia,
 - Zabezpečiť pravidelný zber a odvoz v obci,
 - Zabezpečiť funkčnú kanalizačnú sieť v obci,
 - Zabezpečiť prevádzku zberného dvora.
6. Kvalitný a efektívny školský systém,
 - Zabezpečiť priestory pre výchovno-vzdelávací proces v základnej škole,
 - Zabezpečiť výchovno-vzdelávací proces v materskej škole,
 - Zabezpečiť výchovno-vzdelávací proces pre žiakov základnej umeleckej školy,

- Zabezpečiť kvalitné a dostupné stravovanie pre deti.
7. Obec podporujúca všetky športové aktivity,
- Podporiť športové aktivity v obci,
 - Zabezpečiť kvalitnú športovú infraštruktúru.
8. Kultúra pre všetkých obyvateľov obce,
- Vytvoriť podmienky pre organizovanie kultúrnych aktivít v obci,
 - Vytvoriť podmienky pre organizovanie kultúrnych aktivít na amfiteátri,
 - Zabezpečiť dostupnosť literatúry pre všetky vekové skupiny obyvateľstva,
 - Podporovať spoločenské aktivity v obci.
9. Infraštruktúra pre kvalitný život, oddych a zábavu,
- Zabezpečiť bezporuchovú prevádzku verejného osvetlenia,
 - Zabezpečiť starostlivosť o verejnú zeleň v obci,
 - Utvárať a chrániť zdravé podmienky a zdravý spôsob života.
10. Obec, z ktorej obyvatelia nemusia odchádzať,
- Zabezpečiť správu bytového fondu obce,
 - Zabezpečiť kvalitnú infraštruktúru pre individuálnu bytovú výstavbu v obci.
11. Účinná sociálna sieť pre všetky skupiny obyvateľov,
- Zabezpečiť kvalitnú opatrovateľskú službu v byte občana,
 - Okamžitá pomoc občanom obce v hmotnej a sociálnej núdzi,
 - Plnohodnotný život pre seniorov v obci.

5 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA KONSOLIDOVANÉHO CELKU

5.1 Konsolidovaný celok

5.1.1 Konsolidujúca účtovná jednotka – materská ÚJ

Názov: **Obec Heľpa**
Štatutárny orgán: Peter Hyriak - starosta obce
Sídlo: 976 68 Heľpa, Farská 588/2
IČO: 00 313 424
Dátum vzniku ÚJ: r. 1990 na základe z. č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z.n.p.

5.1.2 Konsolidovaná účtovná jednotka – dcérska ÚJ so 100% podielom

Názov: **Základná škola Heľpa**
Právna forma: Rozpočtová organizácia obce s právnou subjektivitou
Štatutárny orgán: Mgr. Alena Milanová - riaditeľka školy
Sídlo: 976 68 Heľpa, Školská 604/17
IČO: 37 828 355
Dátum vzniku ÚJ: 1.7.2002

5.1.3 Účtovná jednotka, v ktorej má konsolidujúca účtovná jednotka podiely, ktoré nespĺňajú podmienky na zahrnutie do konsolidovaného celku

Názov: Stredoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s.
Sídlo: 974 01 Banská Bystrica, Partizánska cesta č.5
Počet cenných papierov: 16 916 ks v menovitej hodnote 34,- €
Podiel obce na hlasovacích právach: 0,39 % (menej ako 20%)

5.2 Základná charakteristika materskej účtovnej jednotky

Obec Heľpa je samostatný územný samosprávny a správny celok SR. Združuje osoby, ktoré majú na jej území trvalý pobyt. Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom č. 138/1991 Zb. o majetku obcí samostatne hospodári s vlastným majetkom a vlastnými príjmami, pričom výkon samosprávy je definovaný v zákone č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

5.2.1 Geografické údaje

Geografická poloha obce: okres Brezno, mikroregión Horehron
GPS súradnice: 48.86 a 19.96
Susedné mestá a obce: Brezno, Beňuš, Braväcovo, Bacúch, Polomka, Závadka nad Hronom, Pohorelá, Val'kovňa, Šumiac, Telgárt
Celková rozloha kat. územia obce: 4172 ha
Nadmorská výška: 695 m.n.m. (stred obce)

Z administratívnosprávneho členenia obec Heľpa patrí do Banskobystrického samosprávneho kraja a okresu Brezno. Zároveň je členom mikroregiónu Horehron. Južná hranica jej katastrálneho územia susedí s okresom Revúca (konkrétne s obcou Muráň), severná s okresom Liptovský Mikuláš (obec Liptovská Teplička). Na západnej strane hraničí s katastrom obce Závadka nad Hronom a na východe s katastrom obce Pohorelá.

Územie obce Heľpa sa nachádza na strednom Slovensku približne 30 km od okresného mesta Brezno. Katastrálne územie obce Heľpa má rozlohu 41,72 km² a rozprestiera sa vo

východnej časti Horehronského Podolia ležiaceho na hornom toku rieky Hron, ktoré zo severnej strany lemujú Nízke Tatry a z južnej strany gemerská časť Slovenského Rudohoria. Najvyšším vrchom je Veľká Vápenica (1691 m.n.m.), ktorá leží v hlavnom hrebeni Nízkych Tatier asi v polovici vzdialenosti medzi sedlom Čertovica a Kráľovou hoľou. Stred obce je položený v 695 m.n.m. Rieka Hron prijíma z oboch strán iba krátke prítoky potokov Krivul'a, Teplica a je splavná až po ústie Dunaja. Pod sedlom Priehyba vyviera výdatný prameň uhličitej minerálnej vody. Územie obce sa z klimatického pohľadu zaraďuje do mierne chladnej oblasti, pričom v zastavanej časti obce dominuje chladná, vlhká kotlinová klíma s veľkou inverziou teplôt. Priestorové rozšírenie jednotlivých typov a druhov pôd ovplyvňuje geologická stavba, povrch a klimatické pomery, pričom sa prejavuje výšková zonalita. Pri rieke prevládajú ílovité a glejovité pôdy, na svahoch sa vyskytujú hnedé lesné podzolové pôdy. Na svahoch pohorí prevažuje ihličnatý les, miestami aj bukové porasty. Do chotára zasahujú Národné parky Nízke Tatry a Muránska planina, súčasťou ktorého je aj prírodná rezervácia so strmými zrázmi a skalnatými stenami Veľká Stožka, kde sa zachovali pôvodné lesné spoločenstvá pralesovitého rázu. Pre svoje klimatické podmienky sa v oblasti poľnohospodárstva venuje pestovaniu menej náročných plodín (raž, ovos, zemiaky). Po kalamite sú lesné priestory ovplyvnené ekonomickou činnosťou. Z hľadiska komplexného pohľadu na kvalitu životného prostredia tu neboli zaznamenané intenzívne negatívne zásahy do krajiny. Územie je charakterizované nižšou hustotou obyvateľstva 65 obyvateľov/km², nižšou koncentráciou priemyselných prevádzok a menšou hustotou dopravných ciest, takže si zachovalo relatívne nepoškodený charakter.

Obec Heľpa všeobecne záväzným nariadením s prihliadnutím na históriu obce a na významné nežijúce osobnosti určila názov 33 ulíc a verejných priestranstiev. Priebežne určuje a prideluje stavbám súpisné a orientačné číslo, vedie ich evidenciu a na vlastné náklady zabezpečuje ich označenie tabuľkami rovnakého vzoru. V súčasnosti má obec 970 domov.

5.2.2 Demografické údaje

Počet obyvateľov k 31.12.2015:	2628
Hustota obyvateľov:	63 obyv./km ²
Národnostná štruktúra:	Slováci
Náboženské zloženie:	rímsko- katolíci

Vývoj a štruktúra obyvateľstva:

rok	2001			2011			2015		
Obyvatelia podľa veku a pohlavia	Muži	Ženy	Spolu	Muži	Ženy	Spolu	Muži	Ženy	Spolu
0 – 3	40	36	76	38	30	68	35	36	71
4 – 6	47	45	92	29	29	58	36	29	65
7 – 14	164	174	338	92	93	185	80	87	167
15 – 17	76	72	148	46	48	94	35	31	66
18 – 60	953	879	1832	853	804	1657	821	789	1610
nad 60	183	350	533	260	431	691	241	408	649
Spolu:	1463	1556	3019	1318	1435	2753	1248	1380	2628

5.2.3 Ekonomické údaje

Počet nezamestnaných v Heľpe : 235

Miera nezamestnanosti v obci: 8,9 %

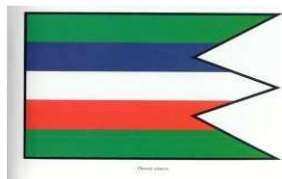
Počet nezamestnaných v okrese Brezno: 3835

Miera nezamestnanosti v okrese Brezno: 16,31 %

Miera nezamestnanosti v Banskobystrickom kraji: 17,83 %

5.2.4 Symboly obce

Obec Heľpa využila právo na vlastné symboly a po ich zapísaní do Heraldického registra Slovenskej republiky ich používa pri výkone samosprávy. Obec označila erbom obce a vlajkou obce budovu, ktorá je sídlom jej orgánov, zasadaciu miestnosť obecného zastupiteľstva a úradnú miestnosť starostu obce. Pri výkone samosprávy používa na rozhodnutia, oprávnenia a osvedčenia skutočností odtlačok úradnej pečiatky s erbom obce a názvom obce.

5.2.5 *História obce*

Najstaršia písomná zmienka o existencii obce pochádza z urbáru Muránskeho panstva z roku 1549, v ktorom habsburský generál Mikuláš zo Salmu spísal práva a povinnosti obyvateľov horehronských osád, medzi nimi aj Heľpy. V tomto súpise sa uvádza, že v Heľpe žijú bratia Jakub a Peter Heľpänski na spoločnej usadlosti, kde chovajú 250 oviec. Teda najstaršími doposiaľ zistenými obyvateľmi obce boli pastieri oviec, nazývaní valasi. S rozširovaním plôch poľnohospodárskej pôdy sa postupne venovali aj pestovaniu poľnohospodárskych plodín a chovu dobytku. Takto sa z pôvodných pastierov už v 17. stor. stávali roľníci.

Z klimatického pohľadu sa územie obce zaraďuje do mierne chladnej oblasti s priemernou teplotou v júli medzi 12 – 16 °C. Keďže chotár obce sa rozprestiera vo veľmi rozdielnych nadmorských výškach, výrazne sa tu prejavujú znaky výškovej zónalnosti klimatických ukazovateľov. Najvyššie položené časti územia Heľpy, vrcholové partie hrebeňa Nízkyh Tatier, sú už súčasťou územia Národného parku Nízke Tatry. Do južnej časti chotára zasahuje významná štátna prírodná rezervácia Veľká Stožka.

Z hľadiska náboženskej štruktúry obce mali v 16. storočí prevahu evanjelici nad katolíkmi. Neskôr sa obec preorientovala výlučne na katolícke náboženstvo. Heľpania si postavili drevený kostolík, neskôr si utvorili svoju farnosť a v roku 1806 si veriaci začali stavať nový kostol.

V druhej polovici 18. stor. sa začal rozvíjať železiarsky priemysel. Po vzniku Československej republiky sa v roku 1926 natrvalo zastavila práca v horehronských železiarňach. V období prvej Slovenskej republiky sa ekonomická a sociálna situácia obyvateľstva mierne zlepšila. Základné premeny sa uskutočňovali po 2. svetovej vojne. V období socializmu sa v obci vybudoval miestny rozhlas, športový štadión, verejné osvetlenie, obchodný dom, základná škola, telocvičňa, školské bytovky, prírodný amfiteáter, zdravotné stredisko, nové vodojemy a zreguloval sa potok Krivul'a, ktorý preteká obcou.

Po revolúcii v roku 1989 sa tempo rekonštrukcie a investičných akcií ešte zvýšilo. Vybudovali sa rozvody zemného plynu, kanalizácia, telefónne rozvody, zrekonštruovalo sa námestie obce, postavila sa nová fara, dom smútku, lyžiarsky vleč, zrekonštruovalo sa okolie kostola a ulice dostali nový asfaltový koberec.

Na skrášľovaní životného prostredia a na zvyšovaní životnej úrovne obyvateľov obce sa podieľajú viaceré občianske a záujmové združenia. Medzi najaktívnejších patrí dobrovoľný hasičský zbor. Rozvíja sa športová činnosť, ktorá je sústredená do rôznych oddielov. Kultúru

reprezentujú 3 tanečné a spevácke súbory. Miestna pobočka Základnej umeleckej školy vychovala viacerých mladých umelcov, ktorí reprezentujú obec na rôznych spoločenských a kultúrnych podujatiach.

Od roku 1966 sa každoročne konajú koncom júna Horehronské dni spevu a tanca a od r. 1999 začiatkom júna detský folklórny festival Kolovrátok.

Heľpa si pre svoju nádhernú scenériu našla svojich obdivovateľov, ktorí sa do tohto kraja veľmi radi vracajú.

5.2.6 Pamiatky

Rímsko-katolícky kostol z r. 1806 je zasvätený Nanebovzatej Panne Márii. V posledných rokoch bola uskutočnená rekonštrukcia jeho interiéru aj exteriéru. Pri kostole sa nachádza cintorín, ktorý dostala obec do správy v r. 2009 a previedla požadované úpravy jeho vzhľadu.

Obnovený pomník padlých hrdinov I. a II. svetovej vojny.

V obci možno vidieť ešte niekoľko zachovaných drevených domov z 19. storočia.

V obci sa nachádza súkromné zariadenie na zbíjanie súkna - elektrická valcha z r. 1917.

5.2.7 Významné osobnosti

Obec navštívil aj známy umelec, fotograf, filmár a hudobník Prof. Karol Plicka, ktorý sa vyjadril, že tu našiel kroje, zvyky a ľudí v najčistejšej podobe. V roku 1928 natáčal v obci hry heľpianskej mládeže, ktoré zaradil do dokumentárneho filmu „Za slovenským ľudom“ a v roku 1933 do filmu „Zem spieva“. Tento film bol zaradený do klenotnice svetového fondu umenia. Boli v ňom zaznamenané zvyky, obyčaje, životný štýl a dobové kroje pre budúce generácie.

V obci pôsobili aj ďalší umelci, z ktorých treba spomenúť maliara Janka Alexyho, Zola Palugyuaya a spisovateľa Jozefa Cígera Hronského, ktorý námety pre svoje knihy „Jozef Mak“ a „Brondove rozprávky“ čerpal z heľpianskeho prostredia.

5.3 Základná charakteristika dcérskej účtovnej jednotky

5.3.1 Základné identifikačné údaje

Názov školy:	Základná škola Heľpa
Adresa školy:	Školská 604/17
IČO:	37 828 355
Hlavná činnosť SK NACE:	80102 Základné školstvo
Telefón:	048/6186205
E-mail:	skola@zshelpa.edu.sk
www stránka:	helpazs.edupage.org
Zriaďovateľ školy:	Obec Heľpa
Dátum zriadenia:	1.7.2002

5.3.2 Organizačné členenie

1. Základná škola
2. Školský klub detí

Vedúci zamestnanci školy

Riaditeľka: Mgr. Alena Milanová
Zástupkyňa: Mgr. Daniela Čupková

Rada školy

Predseda: Mgr. Zuzana Gergeľová
Pedagogickí zamestnanci: Mgr. Mária Fil'ová
Mgr. Rastislav Riapoš
Nepedagogickí zamestnanci: Anna Martincová
Margita Balogová
Zástupcovia rodičov: Jana Naniášová
PhDr. Andrea Ďurčová
Miroslav Kutliak
Zástupcovia zriaďovateľa: Mgr. Mária Kemková
Bc. Mária Fedorová
PhDr. Vladimír Babel'a

Poradné orgány školy

Metodické združenie:

Mgr. Mária Bošeľová

Predmetová komisia prírodovedných predmetov:

Mgr. Andrea Baťková

Predmetová komisia spoločensko-vedných predmetov:

Mgr. Danka Čubáňová

5.3.3 Údaje o triedach a žiakoch

Počet žiakov školy: 191

Počet tried: 12

Ročník:	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Spolu
počet tried	2	1	1	2	2	1	1	1	1	12
počet žiakov	32	16	16	30	28	12	16	25	16	191
z toho ŠVVP	4	1	1		6	1			1	14
z toho v ŠKD										50

Úspešnosť žiakov na prijímacích skúškach na stredné školy

	Gym 8.roč	Gym 4. roč	SOŠ	SOU	Iné
prihlásení	3	5	10	1	1
prijatí	3	5	10	1	
% úspešnosti	100	100	100	100	

Výsledky externých meraní

Názov	Počet žiakov	Úspešnosť v %	Celoslov. priemer
Monitor SJL	16	61,3	62,6
Monitor MAT	16	59,7	52,7

5.3.4 Údaje o zamestnancoch

Druh pracovného pomeru

Pracovný pomer	Počet pedag. prac.	Počet nepedag. prac.
TPP	19	3
DPP		
Znížený úväzok	4	1

ZPS		
Na dohodu	2	1

Kvalifikovanosť pedagogických pracovníkov

počet	nekvalifikovaných	kvalifikovaných
učiteľov		19
vychovávateľov		2
asistentov učiteľa		2
spolu		23

Vzdelávanie zamestnancov

Ďalšie vzdelávanie	Počet absolventov	Počet študujúcich
1.kvalifikačná skúška	10	
2.kvalifikačná skúška	2	
štúdium školského manažmentu	1	
špecializačné inovačné štúdium	1	
špecializačné kvalifikačné		
postgraduálne		
doplňujúce pedagogické		
vysokoškolské pedagogické		
vysokoškolské nepedagogické		

5.3.5 Profil školy

Stratégia školy

Transformácia školy na modernú, tvorivo-humanistickú, s orientáciou na osobnosť žiaka a rozvoj jeho kompetencií pre život v 21. storočí.

Škola ponúka

Edukáciu v príjemnom prostredí

- Možnosť integrácie žiakov so špeciálnymi potrebami v bežných triedach
- Využitie interaktívnych tabúl vo vyučovacom procese vo všetkých učebniach

Vyučovanie cudzích jazykov

- prvý cudzí jazyk (anglický) už od prvého ročníka
- druhý cudzí jazyk (nemecký) od šiesteho ročníka

Informatická výchova

- práca s počítačom na vyučovaní
- počítačové záujmové krúžky
- elektronizácia vyučovania prostredníctvom tabletov
- informatika v ŠKD

Regionálna výchova

- zachovávanie zvykov a tradícií
- ľudový tanec a ľudový spev
- ľudový rozprávač
- tradičné horehronské jedlá
- zvykoslovia podľa ročných období

Bohatá mimoškolská činnosť

- 15 záujmových krúžkov (počítačový, redakčný, futbalový, florbalový ...)
- Detský folklórny súbor Heľpančok
- organizovanie zábavných popoludní a programov pre verejnosť
- turistika, vychádzky do prírody, korčuľovanie, plávanie
- fitnes priamo v škole, rozvoj telesnej výchovy a športu
- Detský prázdninový pobyt Mydlik

Výcviky

- Lyžiarsky výcvik
- Plavecký výcvik
- Škola v prírode

5.3.6 Prehľad výsledkov súťaží a olympiád

Názov súťaže	Počet žiakov	okr. kolo	kraj. kolo	národ. kolo	medzinár. kolo
Šaliensky Matko	65	3	1		
Hviezdoslavov Kubín	86	5	3		
Rozprávkové vretienko	65	2	1		
Matematická olympiáda	10	3			
Jar Kláry Jarunkovej	22	22			
Horehronská valaška	55	15	13		
Slávik Slovenska	30	7			
LET S PLAY	25	25			
Futbalový turnaj ŽP	11	11			
Cezpoľný beh Beňuš	12	3			
Florbalový turnaj	12	12			
Pytagoriáda	60	17			
BIO olympiáda	4	1			
Beh pre zdravie	167				
Olympiáda SJL	15	1			
Olympiáda GEO	10	1			
Vybíjaná	92				
Na bicykli bezpečne	21	4			
Polomské štyri zvony	28	5			
Matematický KLOKAN	40				40
Malý futbal	24	12			

5.3.7 Aktivity a prezentácia na verejnosti

Exkurzie a výlety

- Výlet zameraný na spoznávanie pamätihodností krajského mesta - Banskej Bystrice a jej okolia
- Návšteva Bábkového divadla na Rázcestí v Banskej Bystrici – „Dve rozprávky na brušku“
- Výlet do Slovenskej Ľupče – história, interiér a exteriér hradu
- Návšteva muzikálu „Ferdo mravec“ v štátnej opere v Banskej Bystrici
- Výlet spojený s prehliadkou kaštieľa Betliar a Ochtinskej aragonitovej jaskyne

- Výlet do Spišskej Novej Vsi a Markušoviec – návšteva divadelného predstavenia Rysavá jalovica a prehliadka expozície historického nábytku a hudobných nástrojov v kaštieli Markušovce.

Výcviky

- Lyžiarsky výcvik uskutočnený v obci Bystrá pre žiakov 7. a 8. ročníka - výcviku sa zúčastnilo 35 žiakov
- Plavecký výcvik uskutočnený v Závadke n/Hronom pre žiakov 3. ročníka.

Škola v prírode

- Pobyt a vyučovanie v prírode uskutočnený v obci Bystrá s ubytovaním v penzióne Tále pre 35 žiakov z 3. a 4. ročníka.

Sút'áže v prednese literárnych diel

- Hviezdoslavov Kubín,
- Šaliensky Mat'ko,
- Jar Kláry Jarunkovej v Šumiaci,
- Detský ľudový rozprávač,
- Polomské štyri zvony.

Spevacké súťaže

- Slávik Slovenska,
- Horehronská valaška.

Výtvarné a literárne súťaže

- Horehronská voňavá krása - regionálna súťaž v pečení a zdobení medovníkov,
- HYPERIKUM - súťaž organizovaná NAPANTom,
- EKO súťaž o najlepší architektonický návrh na školskú EKO triedu,
- Kreslíme do Slniečka,
- Čitateľský oriešok,
- Fotografická súťaž v rámci regionálnej súťaže Jar Kláry Jarunkovej v Šumiaci.

Športové súťaže

- Na bicykli bezpečne,
- Futbalový turnaj „O pohár generálneho riaditeľa ŽP“.

EKO súťaže a iné podujatia

- Čo vieš o stromoch? Vytvorenie malého arboreta v EKO triede v spolupráci s OZ Lesy Beňuš,
- Zber papiera spojený so získavaním poznatkov o separácii odpadu,
- Zimná vychádzka po stopách zvierat,
- Deň Zeme – beseda spojená s vysádzaním ihličnatých stromčekov so zamestnancami OZ Lesy a tvorivé dielne žiakov školy so zamestnancami TANAP-u,
- Pozorovanie zvierat v obore žiakmi z ŠKD,
- Deň mlieka – všetko o mlieku a mliečnych výrobkoch so žiakmi 1. stupňa,
- OK children, LET'S PLAY! – oblasťná súťaž.

Olympiády

- slovenského jazyka a literatúry,
- matematická,
- pytagoriáda,
- geografická,
- biologická

Tvorivé programy, slávnostné akademie, vystúpenia žiakov

- Na našej škole ožili Lucie - vianočný večerný program,
- Po kolede - vinše, zvyky, pečenie oblátok,
- Morena, Morena - jaré zvyky,
- Angličtina hrou - tvorivá dramatika,
- Horehronské dni spevu a tanca Hel'pa,
- Kolovrátok - DFF Hel'pa,
- O najlepšieho detského ľudového rozprávača
- Slávnostná akadémia pri príležitosti Dňa učiteľov,

- Dediny, dzedziny a valali – účinkovanie v televíznom programe JOJ
- Vianočná školská akadémia,
- Fašiangový karneval,
- Slávnostný program ku Dňu matiek,
- Náš Ľudovít – súťažné popoludnie venované Ľudovítovi Štúrovi,
- Poznáš svoje práva – beseda spojená so súťažou na tému Ľudské práva,
- Z rozprávky do rozprávky – bábkové divadelné predstavenia v ŠKD
- Veľkonočné tvorivé dielne spojené s výstavou,
- Noc v škole zameraná na remeslá a kreatívnu tvorbu žiakov v rôznych oblastiach,
- Európsky deň jazykov – súťažno-zábavný deň venovaný štátom Európskej únie.

5.3.8 Vol'nočasové aktivity

Názov záujmového krúžku	Počet detí	Vedúci
Cvičenia zo SJL	26	Mgr. Danko Čubáňová
Futbalový	17	Mgr. Rastislav Riapoš
Ľudový tanec a spev	14	Mgr. Andrea Čupková
Malí turisti	16	Mgr. Mária Bošeľová
Malí turisti	17	Mgr. Andrea Baťková
Malí turisti	20	Mgr. Andrea Oravkinová
Malí turisti	24	Mgr. Miriam Puťošová
Nádej	0	Štefan Harvan
Orientácia v prírode	31	Mgr. Alena Milanová
Redakčný	14	Mgr. Daniela Čupková
Rybársky	6	Ing. Václav Riapoš
Spoločenské hry	13	Mgr. Janka Piliarová
Varenie a stolovanie	15	Marta Rusnáková
Zdravotnícky	20	Mgr. Mária Fil'ová

5.3.9 Projekty

Škola je zapojená do nasledovných projektov:

- Elektronizácia vzdelávania systému regionálneho školstva
- Moderné vzdelávanie – digitálne vzdelávanie pre všeobecno-vzdelávacie predmety
- Komplexný poradenský systém prevencie a ovplyvňovania sociálno-patologických javov v školskom prostredí

- Zdravá škola
- Aktivizujúce metódy vo výchove
- Škola bez kriedy
- Škola podporujúca zdravie
- Zelená škola
- Digiškola
- Podpora polytechnickej výchovy na základných školách – národný projekt
- Bezpečnosť a zdravie na školách – Dni zdravia v Základnej škole Heľpa
- Jablko je domáci lekár –týždeň zdravej výživy
- E – testovanie
- Zasadil som strom
- Športom proti obezite
- Prechádzky za zdravím
- Enviroprojekt – Environmentálne divadielko na cestách – muzikál Ferdo Mravec
- Podpora žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia – Uvarme si rozprávku o krásnom spolunažívaní
- Pime zdravú vodu!
- Osobnosti, ktorých siločiar života sa dotkli Horehronia
- Strom života významných osobností slovenského národa
- Letom svetom – projektová činnosť žiakov 7. ročníka
- EKO trieda a jej aktivity

5.3.10 Materiálno-technické podmienky

Objekt školy sa skladá z jednej samostatnej budovy a telocvične. Škola má k dispozícii multifunkčné ihrisko v športovom areáli obce.

Škola disponuje zrekonštruovanými resp. novovybudovanými odbornými triedami:

- Fyzikálno – chemické laboratórium
- Školská kuchynka
- Školské fitness centrum
- Oddychová zóna re žiakov so zdravotným znevýhodnením
- Dve počítačové učebne
- Mobilná tabletová učebňa
- Telocvična

Kmeňové triedy sú tematicky zamerané – trieda tvorivej dramatiky v angličtine, bábkohereckta, geografie, histórie, literárnych dejateľov, trieda venovaná rodákovi Jankovi Riapošovi a pod.

V exteriéri školy bola vybudovaná nová EKO trieda. Nachádza sa v nej altánok vhodný na vyučovanie ľubovoľných vyučovacích hodín, bylinková špirála, pocitový chodník, meteorologická stanica, malé arborétum, hriadky so „zdravými rastlinami“ a pod.

Aby sa žiaci, pedagogickí a nepedagogickí pracovníci cítili čo najpríjemnejšie, veľký dôraz kladieme na estetické prostredie tried, chodieb, zborovne a učební. Na informačných tabuliach a vitrínach vo vstupnej hale majú možnosť žiaci, rodičia a široká verejnosť nájsť informácie o úspechoch a aktivitách školy. Žiaci majú možnosť vidieť svoje vlastné práce. Snažíme sa budovať priateľskú atmosféru medzi žiakmi navzájom, medzi žiakmi a pracovníkmi školy, medzi pedagógmi a rodičmi, ale aj širokou verejnosťou.

Žijeme v demokratickej spoločnosti, ktorá umožňuje prežiť plnohodnotný život. Každý z nás má svoje ľudské práva, ale i svoje povinnosti. Svoje práva môžeme využívať len vtedy, ak ich dokonale poznáme (nielen dospelí, ale aj deti). Žiaci našej školy majú možnosť oboznámiť sa s právami dieťaťa v každej triede, ale aj na hlavnej nástenke na dolnej chodbe.

V prípade akýchkoľvek nejasností a problémov sa môžu obrátiť na „ucho, ktoré ťa počúva“, ktoré je umiestnené pri schránke problémov žiakov. Na našej škole pracuje aj žiacky školský parlament, prostredníctvom ktorého žiaci môžu vstupovať do činnosti školy so svojimi návrhmi a nápadmi.

Modernizácia Základnej školy v Heľpe spočíva aj vo vytvorení bezprašného zdravého životného prostredia. Klasické čierne tabule, na ktoré sa písalo prašnými kriedami, sme vymenili za biele keramické magnetické tabule. Žiaci píšú špeciálnymi popisovačmi a napísané zotierajú špeciálnymi magnetickými stierkami.

Každá trieda je vybavená interaktívnou tabuľou, dataprojektorom, notebookom s príslušenstvom. Pre ľahšiu manipuláciu a rýchlejšiu prípravu na vyučovaciu hodinu sa príslušná technika ku každej tabuli sa nachádza v špeciálnych skrinkách.

Škola získala vďaka úspešnému projektu aj 20 tabletov, ktoré podporia rozvoj IKT zručností a pomôžu rozšíriť všeobecný prehľad školákov o dianie doma i vo svete. Tablety budú umiestnené v špeciálnom mobilnom kufri, ktorý umožní nabiť odrazu všetkých dvadsať tabletov, čím ich pripraví na bezproblémovú prácu v rámci edukačného procesu. Kufor

vzhľadom na jeho konštrukciu a mobilitu bude bezproblémové presúvať do jednotlivých tried.

Priestory školy sú bezpečné a zdraviu vyhovujúce. Na začiatku školského roka sú všetci pedagogickí pracovníci a žiaci poučení o bezpečnosti pri práci v triedach, laboratóriách, odborných učebniach a telocvičniach. Samostatné poučenie o bezpečnosti a ochrane zdravia vždy predchádza školským výletom, exkurziám, športovým sústreďeniam, plavárňam.

Všetci zamestnanci školy pravidelne každý rok absolvujú školenie o bezpečnosti pri práci, o požiarnej ochrane. Pravidelne sú prevádzkané kontroly bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a revízie elektrického a plynového zariadenia, bleskozvodov a telocvičného náradia.

5.3.11 História školy

Z dostupných prameňov sme zistili, že prvý písaný záznam o hel'pianskej škole je z roku 1736, kedy si obec vyvolila aj prvého učiteľa. Predpokladá sa, že pred týmto rokom navštevovali školopovinné deti z Hel'py školu v Pohorelej, pretože tam bola farnosť. Z tohto roku pochádza historická zmienka o učiteľovi Tockovičovi Hiláriuovi, ktorý učil v Hel'pe až do r. 1754. V rokoch 1754 – 1784 tu vyučoval Martin Spissak, v rokoch 1784 – 1799 odovzdával školopovinným deťom vedomosti Jozef Repaský a v rokoch 1799 – 1809 v Hel'pe vyučoval Ondrej Horváth. Od r. 1809 až do r. 1837 v nej učil Juraj Szekeres.

Podľa kanonickej vizitácie z roku 1782 bola prvá školská budova drevená. Škola, ktorú postavila obec, mala dve miestnosti. Byt pre učiteľa a jednu priestranú triedu. Školu navštevovalo 122 detí od Michala (29. septembra) do Juraja (24. apríla).

V roku 1845 sa začalo vyučovať v kamennej škole. Išlo o bývalú faru pri potoku.

Rímsko-katolícku ľudovú školu v Hel'pe v roku 1861 navštevovalo 130 chlapcov a 102 dievčat vo veku od 6 do 12 rokov. Žiaci prvé písmenká a číslice vpisovali griflíkom na azbestovú tabuľku. Vzhľadom na počet žiakov sa vyučovalo dvojsmenne. Najdlhšie pôsobiacim učiteľom v tomto období bol Ján Ďurčík, ktorý od r. 1822 vykonával funkciu pomocného učiteľa pri Jurajovi Szekeresovi a od roku 1837 pôsobil ako samostatný učiteľ. Z kroník sa dozvedáme, že škola v týchto rokoch mávala iba jedného učiteľa a iba náboženstvo vyučoval kňaz, ktorý bol zároveň je správcom. Ján Ďurčík za 50 rokov výkonu učiteľskej praxe dostal vyznamenanie od uhorského kráľa. Učil ešte celých ďalších desať rokov. Pokiaľ ide o obsah vyučovania v spomínanom období, išlo spočiatku o triviálnu školu, aké boli zriaďované v dedinách i mestách pre vyučovanie náboženstva a trívia (čítanie,

písanie, počítanie). Je rovnako známe, že napríklad v roku 1862 sa na takýchto školách vyučovali nasledovné predmety: katechizmus, biblické dejiny, slovenčina, zemepis, počty, písanie, pravidlá mravného chovania.

V školskom roku 1904/1905 bola cirkevná, Rímsko-katolícka ľudová škola v Heľpe poštátnená. Do roku 1904 existovala škola ako rímskokatolícka cirkevná ľudová škola pod správou školskej stolice, ktorej predsedal miestny farár. K poštátneniu školy došlo na základe dohody štátu a cirkvi zastúpenej rožňavským biskupom Jánom Ivankovichom, ktorý súhlasil, aby štyri hronské katolícke školy boli poštátnené, pričom stanovil nasledovné podmienky:

1. predsedami školských kuratórií musia byť kňazi,
2. učitelia vyučujúci na škole musia byť rímsko-katolíckeho vyznania,
3. jeden z učiteľov musí ovládať hru na organe.

Škola pretransformovaním sa z cirkevnej na štátnu školu stratila možnosť rozhodovať o vyučovacom jazyku. Vyučovacím jazykom v heľpianskej škole sa stala maďarčina.

Rozsiahly požiar, ktorý vypukol v obci Heľpa 25. mája roku 1906 spôsobil, že stará budova školy ľahla popolom. V tom čase nová budova ešte nebola dostavaná, v dôsledku čoho sa vyučovanie prerušilo a vyučovať sa začalo až v novej budove školy dňa 3. januára 1907. Bola to štátna šesťročná ľudová škola, ktorej správcom do r. 1913 bol F. Cincík.

Po roku 1918 sa školstvo na Slovensku vyvíjalo v rámci Československej republiky. Úradným jazykom sa stala slovenčina. Organizácia školstva v prvých rokoch Československej republiky bola ešte podľa rakúsko-uhorských školských zákonov. Významným medzníkom bol 13. júl 1922, kedy bol schválený zákon č. 226 tzv. Malý školský zákon. Zaviedol povinné vyučovacie predmety na obecných (ľudových) školách a uložil zabezpečovať vyučovanie náboženstva na ľudových školách vo všetkých triedach po dve hodiny týždenne. Žiakov bez vyznania alebo štátom neuznaného vierovyznania zbavil povinnosti zúčastňovať sa na vyučovaní náboženstva. Predĺženie povinnej školskej dochádzky v ľudových školách sa malo

podľa § 12 uvedeného zákona na Slovensku vykonať postupne, v každom prípade od školského roka 1927 – 1928 bola povinná osemročná školská dochádzka. Aj hel'panská mládež do 15 roku života sa musela zúčastňovať opakovacieho školského vyučovania, pokiaľ bola škola šesťročná a žiak nepokračoval vo vzdelávaní na vyšších školách. Je známe, že do roku 1924 bol správcom školy v Hel'pe Imrich Horanský. V školskom roku 1925/1926 bol riaditeľom školy Dr. Ján Havaš a od roku 1926 prevzal správcovstvo Štátnej ľudovej školy Július Herchl.

Na základe platného školského zákona bola teda v Hel'pe v školskom roku 1927/1928 zavedená povinná osemročná školská dochádzka. Vzhľadom na počty žiakov bolo zavedené striedavé vyučovanie (tzv. smennosť), ktorá trvala nepretržite až do r. 1945. Pramene uvádzajú, že v školskom roku 1933/1934 vyučovalo v Štátnej ľudovej škole v Hel'pe 11 učiteľov v siedmich ročníkoch. Po dve triedy bolo v štyroch ročníkoch (v 2., 4., 5., a 6.). V školskom roku 1935/1936 bola zavedená ôsma trieda, v ktorej vyučoval učiteľ Dezider Vondra. Pestrá bola aj mimoškolská činnosť. V roku 1926 bola založená Organizácia dorastu československého červeného kríža, ktorá mala v desiatich triedach 150 členov. Pri kostole sa nachádzala ovocná škôlka. Viedli ju Augustín Sopko a Ján Ramaj. Rozvíjalo sa aj žiacke ochotnícke divadlo pod vedením Márie Ličkovej.

Z triednych kníh zo školských rokov 1923/1924 a 1929/1930 možno zistiť obsah vyučovania a zavedenie jednotlivých predmetov. Staršia triedna kniha je z obdobia 6 ročnej povinnej školskej dochádzky s opakovacou triedou a mladšia triedna kniha je z obdobia osemročnej školskej dochádzky.

Predmety v školskom roku 1923/24

Náboženstvo	Katolícke
	Evanjelické
	Izraelské
Vyučovací jazyk s úkolmi	Čítanie
	Mluvnica a pravopis
	Sloh
Vlastiveda	Zemepis
	Dejepis
	Prírodopis
	Prírodospyt
Počty (merba)	
Kreslenie	
Písanie (krasopis)	
Spev	
Telocvik	

Predmety v šk. roku 1929/30

Náboženstvo
Občianska náuka a výchova
Prvouka
Čítanie
Mluvnica a pravopis
Sloh
Učenie o domovine
Zemepis
Dejepis
Prírodopis
Prírodospyt
Počty a merba
Kreslenie
Písanie
Spev

Ženské ručné práce			Ručné práce výchovné
Občianska náuka			Ručné práce ženské s náukou
Predmety nepovinné			Predmety nepovinné

Z tohto obdobia uvádzame niekoľko zaujímavostí: v roku 1933 boli zakúpené dve petrolejové plynové lampy o svietivosti asi 200 sviec, čím sa otázka osvetlenia školy načas vyriešila. Koncom tohto roka sa zavádza v úradnom styku oslovenie pani „pre ženské osoby učiteľské“. Pestrá bola aj tohoročná osvetová činnosť: Július Herchl prednášal o škodlivosti liehových nápojov (účasť 200 dospelých), konala sa oslava pri príležitosti 15. výročia založenia Československej republiky s veľkolepým programom a veľkou účasťou obecnstva, realizoval sa Detský deň, začala sa mliečna akcia pod vedením Ireny Herchlovej, Etela Ramajová, vedúca učiteľka organizácie dorastu Československého Červeného kríža, usporiadala v spolupráci s celým učiteľským zborom zo zbierky krásnu vianočnú nádielku. Z nej každé dieťa dostalo 7 kusov cukríkov na domáci vianočný stromček. Chudobní žiaci boli obdarení osobitne. Dostali: 17 párov „bakančov“, 21 párov gumových čižiem, 3 páry kapcov, 10 tričiek a jedny šaty. Nový obvodný lekár Dr. Sergej Želdakov prednášal „so svetelnými obrazmi“ o nákazlivých chorobách. V školskom roku 1934/1935 nacvičili a zahrli miestni divadelní ochotníci, v radoch ktorých boli mnohí učitelia, hru „Ferdo šéfom“ v hostinci Štefana Lučanského. Súčasťou kroniky školy by mali byť aj vzácne prílohy, ktoré sa nezachovali. Boli to napríklad Brondove rozprávky. Išlo o rubárske rozprávky, ktoré vyrozprával spisovateľovi Jozefovi Cígerovi- Hronskému obyvateľ Heľpy, drevorubár Jozef Rusnák-Bronda. Vyšli v roku 1932. Zachovala sa však vzácna fotografia, ktorá zachytáva vzácne stretnutie v Heľpe: (zľava) Jozef Cíger-Hronský, Július Herchl, Jozef Rusnák-Bronda a Augustín Sopko.

Vývoj ľudovej školy musíme chápať aj naďalej v kontexte s ďalšími politickými udalosťami, akými bolo rozhodnutie európskych mocností o rozbití Československa v Mníchove v roku 1939 a následnej arbitráži z 2. 11. 1938, keď južná časť územia Slovenska bola pripojená k horthyovskému Maďarsku. Po zániku Československej republiky a vzniku Slovenskej republiky nastali zmeny aj v školskej oblasti. V roku 1940 vyšiel zákon o ľudových školách (č. 308/1940), podľa ktorého sa tieto rozdeľovali na cirkevné a obecné. Cirkevné školy sa zriaďovali v obciach, v ktorých boli školopovinné deti vo veku 6 až 14 rokov rozličného náboženstva v takom číselnom pomere, že príslušníci niektorej konfesie prekročili štyri pätiny z celkového počtu školopovinných detí. V zmysle tohto zákona bola Štátna ľudová škola v Heľpe pretransformovaná na Rímsko- katolícku školu.

Fotografia je zo školského roku 1938/1939, ktorý sa skončil 24. júna 1939 slávnostne v kostole, kde bolo Te Deum. Na dvore sa uskutočnila slávnostná rozlúčka so žiakmi, ktorí skončili povinnú osemročnú školskú dochádzku. Slávnosti sa zúčastnili bez osobitného pozvania vyše sto rodičov, ktorých prítomnosť dodala záveru školského roka slávnostný ráz.

Ako uvádza kronikár, obloha nad Európou bola zahalená temnými mračnami, ktorá mohla v okamihu vybuchnúť v strašnú búrku. Bolo to napätie, ktoré sa naplnilo. Vojna i politické zmeny zasiahli obec i školu. Školské slávnosti boli nasledovné: začiatok školského roku, 14. 9. prvé výročie smrti prezidenta T. G. Masaryka, 29. 10. výročie Martinskej deklarácie, 20. 11. Nedeľa zjednotenia Slovákov, 17. 1. 1939 prvý slovenský snem, 5. 2. vyloženie krížov v triedach, 14. 3. oslava vzniku samostatného Slovenského štátu, 19. 4. oslava 50. narodenín Adolfa Hitlera, 23. 4. stromková slávnosť, 3. 5. – 20. výročie smrti M.R. Štefánika, 21. 5. Deň matiek, 24. 6. Te Deum a záverečná slávnosť.

Nastali ťažké vojnové roky. Medzi ojedinelé pozitívne momenty môžeme zaradiť elektrifikáciu školy (od 21. 8. 1941). O zdravotný stav žiakov sa staral lekár Alexander Pestremenko. Posledný školský vojnový rok 1944/1945 sa nemohol začať. Miestnosti školy boli obývané vojakmi. Po ich vyčistení a odstránení granátov, mín a iných nebezpečných vecí sa začalo vyučovať 8. 2. 1945. Dňa 6. 3. 1945 bolo vyučovanie prerušené z dôvodu šírenia sa nebezpečného týfusu, ktorému podľahla aj mladá učiteľka Flóra Ferdinandová. Vyučovalo sa následne až od 16. 5. 1945 do 26. 6. 1945.

V roku 1945 zaznamenávame vznik Štátnej meštianskej školy. (Stredná škola Heľpa). Mala 101 žiakov v troch triedach a prvým riaditeľom bol Tibor Andraško. Vyučovanie prebiehalo v jednej budove spolu so Štátnou ľudovou školou Heľpa. V r. 1947 sa riaditeľom Strednej školy v Heľpe sa stal Augustín Sopko, ktorý túto funkciu vykonával až do roku 1953, kedy došlo k zlúčeniu škôl.

V r. 1948 vznikla Národná škola Heľpa, v tom čase v nej bol riaditeľom Július Herchl, ktorý v školskej kronike v školskom roku 1951/1952 ponúka zhodnotenie práce celej školy. Škola nastúpila na cestu socialistickej výchovy. Žiaci jednotlivých tried súťažili medzi sebou v dochádzke, prospechu, správaní, v zberoch. Každý pracovný deň sa začínal zhromaždením žiakov pred školou a pozdravom „Buď práci česť!“ Následne sa žiaci rozišli do tried, kde zaspievali prvú slohu Piesne práce alebo Piesne mieru. Vyučovanie žiakov v 3. až 5. ročníku pokračovalo päť až desať minútovým prehľadom dennej tlače (do školy chodilo až 30 druhov rôznych novín a časopisov). Nasledovala diskusia. V 1. a 2. ročníku namiesto čítania z tlače učitelia kládli žiakom jednoduché otázky: o vojne a mieri, o JRD, potrebe zberu liečivých rastlín a pod.

V dňoch 28. – 30. 6. 1950 bol uskutočnený zápis žiakov pre školský rok 1950/1951 s nasledujúcim výsledkom: 152 chlapcov a 140 dievčat, čiže spolu 292 žiakov. Tu je potrebné poznamenať, že išlo o zápis do Národnej školy v Heľpe, do 1. až 5. ročníka. Na konci školského roka ich bolo spolu 302. Dňa 5. marca 1951 bola založená Pionierska organizácia. Pri svojom založení mala 32 členov a niesla meno Petra Jilemnického. V roku 1950 bola v Heľpe zriadená aj Osobitná škola.

Školské priestory boli nevyhovujúce, bolo realizované striedavé vyučovanie. Riaditeľstvo národnej školy podalo návrh na postavenie dvoch poschodí na vtedajšie už stojace budovy. Takto by sa zlepšili podmienky národnej i strednej školy v Heľpe.

V roku 1953 došlo k zlúčeniu Strednej školy Heľpa a Národnej školy Heľpa a to podľa školského zákona č. 31/1953. Vznikla nová Osemročná stredná škola v Heľpe. Aby nová škola mohla riadne plniť svoje úlohy, boli urobené zmeny v učiteľskom zbore. Jej riaditeľom sa stal Ondrej Strapko. Túto funkciu vykonával až do roku 1958. V rokoch 1959 - 1965 funkciu riaditeľa školy vykonával Michal Urban.

V roku 1960 bola zavedená deväťročná povinná školská dochádzka. Ondrej Strapko, riaditeľ školy založil hudobný krúžok. Zadovážil preň 12 mandolín, 4 benjo, 2 gitary. V zberoch nazbierali žiaci: 1323 kostí, 1301 kg železného šrotu, 4449 fliaš a množstvo papiera. V zberoch nazbieral najviac bodov žiak Pavol Bodnárík, ktorého Zberné suroviny v Banskej Bystrici odmenili lyžami.

Počet žiakov naďalej narastal. V školskom roku 1957/1958 mala škola 18 tried. V nich sa vyučovalo 571 žiakov. Škola mala iba 8 vhodných učební, ostatné učebne, ktoré boli k dispozícii boli núdzové a nevyhovujúce. Vyučovalo sa na pošte (dve triedy), v penzióne (dve triedy), v materskej škole (jedna trieda). V dvanástich triedach zostalo poldenné striedavé vyučovanie. Toto trvalo v heľpianskej škole nepretržite od roku 1929, čiže

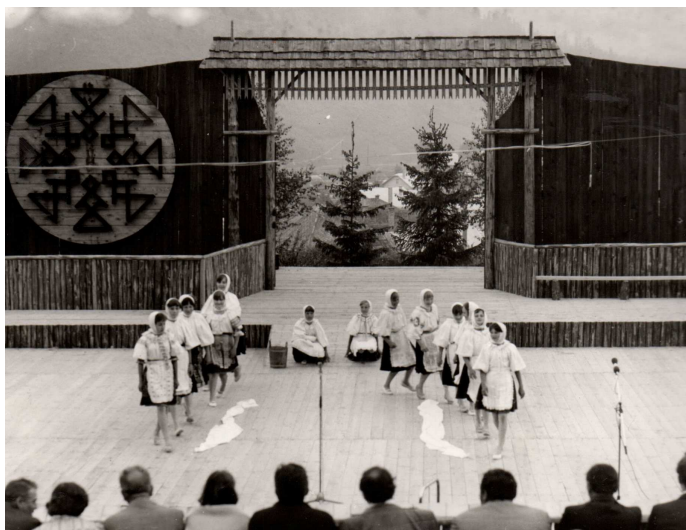
k spomínanému školskému roku 29 rokov. Škola nemala kabinety, učebné pomôcky boli na chodbe i v drevárni. Vzhľadom na danú situáciu uznesením rady Krajského národného výboru v Banskej Bystrici zo dňa 9. apríla 1958 bola schválená investičná úloha pre novostavbu 13-triednej školy v Heľpe s nákladom 2 979 000 Kčs v roku 1960.

Uvedený rok bol významným medzníkom aj preto, že sa škola premenovala na Základnú deväťročnú školu v Heľpe. Od roku 1962 sa vyučovalo v novej školskej budove. O rok neskôr bola dokončená telocvičňa.

Počet žiakov základnej školy neustále stúpал, v roku 1964 sa na škole vyučovalo celkom 727 žiakov (361 chlapcov a 366 dievčat) v 22 triedach. Najpočetnejšia trieda mala 45 žiakov a aj v ostatných triedach počet vysoko prevyšoval 30. Priemerný počet žiakov na triedu bol 33. V školskom roku 1964/1965 bol ešte riaditeľom školy Michal Urban, v školskom roku 1965/1966 už funkciu riaditeľa školy vykonával Jozef Vozár (1965-1974).

V dňoch 4. - 5. júna 1966 sa konal I. ročník Horehronských dní spevu a tanca v Heľpe a od vtedy hlboko poznačili záujmovú činnosť v základnej škole, ktorá v súčasnosti vyučuje regionálnu výchovu ako predmet.

V školskom roku 1966/1967 v Heľpe vyučovali: Elena Longauerová, Ružena Putnoková, Anna Latináková, Anna Wágnerová, Vlasta Šabová, Mária Šipulová, Oliver Putnok, Jana Kvačkajová, Gita Pejchalová, Mária Ješková, Elena Turčinová, Mária Vozárová, Emília Fondreková, Ján Baxa, Júlia Slobodníková, Augustín Sopko, Tibor Šabo, Jozef Murín, Klára Šaríková, Pavol Renčo, Milan Heško, František Tokár, Gita Baliaková, Elena Knižková, Anna Kvoriaková, Juraj Halaj (zástupca RŠ), Jozef Vozár (riaditeľ školy), Emília Hamríková (skupinová vedúca PO).

27. júla 1972 zomrel dlhoročný pedagóg, kronikár, kultúrny pracovník a osobnosť heľpanského školstva Július Herchl, ktorý pôsobil v obci od r. 1926.

V roku 1974 sa stal riaditeľom školy až do r. 1978 Ján Žiak. V školskom roku 1973/1974 nastúpila na školu Želmíra Klajbanová (Ďuricová). V týchto rokoch sa takmer všetci učitelia podieľali na príprave Horehronských dní spevu a tanca v Heľpe. Za réžie Júlie Renčovej bola nacvičená divadelná hra „Ulička“. Konali sa rôzne súťaže a na konci školského roka 1972/1973 sa uskutočnila recipročná návšteva družobnej školy v štítoch. V školskom roku 1973/1974 pionieri oslavovali 25 výročie založenia PO SZM. Noví pionieri skladali slávnostný pioniersky sľub pri pamätníku padlých na námestí. Za réžie Júlie Renčovej nacvičili členovia MV ROH divadelnú hru „Verona“.

V tomto školskom roku bola jedna budova starej školy daná do nájmu národnému podniku Tesla, čím sa ešte viac skomplikovala práca v škole. Žiaci 1. - 5. ročníka mali striedavé vyučovanie, družina bola umiestnená do zasadačky MNV. Na konci tohto školského roka mohli ísť na prijímacie pohovory na gymnázium aj žiaci VIII. ročníka. V školskom roku 1975/1976 sa nieslo vyučovanie v znamení ukončenia posledného roku V. päťročnice. Hlavnú pozornosť venovali učitelia modernizácii výchovno-vzdelávacieho procesu, využívaniu nových foriem práce a didaktickej techniky. Podľa kroniky venovali zvýšenú pozornosť žiakom z robotníckych rodín, žiakom z detského domova a žiakom „cigánskeho“ pôvodu. V tomto školskom roku školu navštevovalo 603 žiakov, ktorých vyučovalo 27 učiteľov. Na škole pracovala jedna vychovávateľka a jedna skupinová vedúca PO. Pre zaujímavosť uvádzame druhy mimoškolskej činnosti realizovanej v záujmových krúžkoch pod vedením učiteľov školy: Fotografický - O. Putnok, Spevácko-tanečný - J. Murín, Šikovných rúk - A. Mesarkinová, Volejbalový - E. Žbirková, Rozhlasový - F. Tokár, Priateľov ZSSR - A. Hrevušová, Literárny - E. Spišiaková, Turistický - 1.-5. ročník (Hrušková, Miškovská), Turistický - 6.-9. ročník (Mesíková, Klajbanová), Požiarnický - J. Vozár, Zdravotnícky - A. Latináková, Strelecký - P. Renčo, Stolný tenis - A. Kvoriaková.

V základnej škole sa často striedali učitelia, ale určité jadro tu zotrvalo úctyhodné roky. K takýmto učiteľom patrila aj Mária Ješková, ktorá v Heľpe učila od 1. 9. 1944 do 28. júna 1976. V školskom roku 1977/1978 kronikárka zaznamenala slávnostné odovzdávanie občianskych preukazov, ktoré sa konalo na miestnom MNV. Pribudol záujmový krúžok hodný pozornosti – praktická chémia. Pri príležitosti Dňa učiteľov boli vyznamenaní mnohí učitelia pôsobiaci v Heľpe. V tomto školskom roku to boli: Jozef Vozár a Pavol Renčo. Podľa štatistických údajov z 579 žiakov 1. – 9. ročníka bolo 106 vyznamenaných, neprospeklo 14 žiakov a 17 žiakov malo povolenú opravnú skúšku. Zhoršenú známku zo správania malo 13 žiakov. V školskom roku 1979/1980 prišla na školu vyučovať Viera Černáková.

V roku 1982 poslední deviatáci opustili ZDŠ. Riaditeľom školy bol Ján Riaz. Od školského roku 1982/83 bola základná škola opäť osemročná.

Učiteľský zbor v školskom roku 1981/1982:

Na fotografii zľava: P. Majling, A. Kráľová, B. Rusková, E. Spišiaková, M. Škvarková, M. Vozárová, J. Renčová, Z. Stehlíková, A. Latináková, L. Luptáková, M. Dvorecká, K. Turňová, K. Příbojová, R. Putnková, M. Kubandová, E. Turčinová, Ž. Klajbanová, P. Renčo, J. Lilko, A. Meľošová, S. Riazová, K. Štefancová, M. Fiľová, J. Ševcová, J. Riaz, M. Kolarovičová, P. Janková, M. Pejchalová, O. Putnok, M. Danišová

Od r. 1982 do r. 1991 bol riaditeľom školy Juraj Halaj. V ďalšom období stáli vo vedení školy: Júlia Renčová, Jozef Murín, Pavol Siman a Danka Čubánová. Od roku 2013 je riaditeľkou školy Alena Milanová.

V školskom roku 2010/2011 bola Základná škola v Heľpe zrekonštruovaná. Okrem iného bola vymenená strecha školy, zateplené fasády, inštalované bolo nové osvetlenie. Nové

dlažby boli položené na chodbách i v triedach. Zmodernizovaná bola aj šatňa a telocvičňa školy.

Základná škola Hel'pa sa stala v školskom roku 2014/2015 bezkriedovou školou, čo znamená, že klasické tabule a kriedy boli zamenené za biele magnetické tabule a popisovače. Na prvý stupeň boli zakúpené tabule triptych, na druhý stupeň jednodielne biele magnetické tabule. Vedľa nich sú v každej triede umiestnené interaktívne tabule a funkčné stolíky na umiestnenie notebookov a príslušenstva k tabuliam. V troch triedach sú namiesto interaktívnych tabúl systémy Ibean.

Regionálny deň v Základnej škole Hel'pa znamenal, že škola dostala certifikát zaraďujúci ju ako školu s vyučovaním regionálnej výchovy.

V školskom roku 2013/2014 bola škola úspešná v mnohých projektoch. Vďaka nim i z vlastných zdrojov bola vytvorená aj oddychová zóna pre žiakov so zdravotným znevýhodnením.

Nanovo bolo vybudované fyzikálno-chemické laboratórium, ktoré začalo slúžiť aj ako odborná učebňa biológie. Niekoľkokrát ročne škola uskutočňuje Deň otvorených dverí.

Žiaci a všetci zamestnanci školy majú možnosť cvičiť v školskom fitness centre. Novú tvár dostala jazyková i počítačová učebňa, do ktorej pribudli nové technické pomôcky, nábytok, interaktívna tabuľa. Kuchárske umenie si žiaci pod vedením svojich učiteľov i priateľov školy osvojujú v novej školskej kuchynke. Ide v podstate o multifunkčnú miestnosť, kde je kútik pre šikovné ruky, ktoré sa učia šiť na šijacích strojoch. Oblasť environmentálnej výchovy je významne podporená vyučovaním v EKO triede. Od školského roku 2014/2015 sa počas prvých dvoch prázdninových týždňov realizuje denný táborový pobyt pri ŠKD „Mydlik“. Žiaci tu majú k dispozícii stan, altánky, záhradný nábytok, šmýkačku, hojdačky a mnoho pomôcok na tvorivú prácu. Žiaci po zrekonštruovaní dielne a získaní vďaka projektu ŠIOV mnohých významných pomôcok, môžu získať odborné vedomosti a zručnosti spájajúce školu s praxou.

Žiaci majú možnosť rozvíjať svoje záujmy v rámci krúžkovej činnosti, ktorá je veľmi pestrá. So športových činností je to florbal pod vedením Jozefa Fedora, futbalový krúžok vedie Rastislav Riapoš, športový Juraj Rúfus. Z jazykových krúžkov sa darí záujemcom o ruský a anglický jazyk. Svoje stále miesto už niekoľko rokov majú turistické krúžky na prvom i druhom stupni, redakčný krúžok, ktorý vydáva školský občasník BODKA, krúžky pre mladších žiakov Šikovníček a Zábavníček, pre starších krúžok varenia, počítačový, rybársky, poľovnícky a pod.

Škola spolupracuje s mnohými spoločenskými organizáciami: policajným zborom, hasičmi, pravidelné besedy a tvorivé environmentálne dni a súťaže sa konajú v spolupráci so zamestnancami NAPANT-u.

Školu veľmi úspešne reprezentuje DFS Heľpančok – pravidelný úspešný účastník HDSaT Heľpa. Svoj významný podiel na jeho príprave a úspechoch majú externí učitelia školy: Mária Kemková a Jozef Murín.

Dievčenská spevácka skupina zbiera ocenenia na Horehronskej valaške a jej postupových súťažiach. Reprezentuje školu i obec doma i v zahraničí.

Veľa radosti a zdravia prináša pocitový chodník nachádzajúci sa v areáli EKOtriedy, ktorý bol dokončený v školskom roku 2015/2016.

Od školského roku 2015/2016 slúži žiakom nová školská kuchynka. V rámci premetu regionálna výchova si v nej žiaci osvojujú tradičné horehronské jedlá.

Úspechom školy je získanie moderných pomôcok na prírodovedné predmety vďaka projektu ŠIOV.

V školskom roku 2015/2016 Obecné zastupiteľstvo Obce Heľpa schválilo pre základnú školu finančné prostriedky na komplexnú rekonštrukciu elektrických rozvodov. Termín ukončenia všetkých prác je stanovený na 30. 8. 2016.

6 PLNENIE FUNKCIÍ OBCE

Obec financuje svoje potreby predovšetkým z vlastných príjmov, dotácií zo štátneho rozpočtu a z ďalších zdrojov. Na plnenie svojich úloh používa aj návratné zdroje financovania a prostriedky mimorozpočtových peňažných fondov. Na plnenie rozvojových programov obce a na plnenie iných úloh, na ktorých má štát záujem, boli obci poskytnuté štátne dotácie. Svoje úlohy obec financuje aj z prostriedkov združených s inými obcami, zo samosprávneho kraja a od iných právnických a fyzických osôb.

Majetkom obce sú veci vo vlastníctve obce a majetkové práva obce. Majetok obce slúži na plnenie úloh obce, zveľaďuje a zhodnocuje sa, a obec sa ho snaží vo svojej celkovej hodnote zásadne nezmenšený zachovať. Darovanie nehnuteľného majetku obce je nepripustné. Majetok obce sa používa na verejné účely, na podnikateľskú činnosť a na výkon samosprávy obce. Zásady hospodárenia s majetkom obce určuje obecné zastupiteľstvo. Obec môže zveriť svoj majetok do správy rozpočtovej organizácii, ktorú zriadila podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy. Obec môže vložiť svoj majetok ako vklad do obchodnej spoločnosti alebo môže zo svojho majetku založiť právnickú osobu. Obec môže upustiť od vymáhania majetkových práv, ak dôvody pre trvalé alebo dočasné upustenie určí v zásadách hospodárenia s majetkom obce.

Podiely na daniach v správe štátu upravuje zákon č. 564/2004 Z.z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Dotácie na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy sa zabezpečujú prostredníctvom správcu kapitoly štátneho rozpočtu, do ktorého vecnej pôsobnosti patrí výkon štátnej správy, ktorý sa preniesol na obec. Poskytujú sa na základe zákona č. 597/2003 Z.z. o financovaní základných škôl a školských zariadení. Do prijatia prostriedkov štátneho rozpočtu obcou na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy môže obec použiť na ich úhradu vlastné príjmy. Po prijatí prostriedkov ŠR obec zúčtuje prostriedky v prospech svojho rozpočtu.

Ďalšie dotácie v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok sa zabezpečujú prostredníctvom Ministerstva financií SR alebo správcu rozpočtovej kapitoly ŠR, do ktorého vecnej pôsobnosti patrí činnosť, ktorá sa má financovať.

6.1 Samosprávne funkcie obce

Bezpečnosť

- zabezpečovanie verejného poriadku v obci,
- zriaďovanie a rušenie výkonných, kontrolných a poradných orgánov, najmä obecnej rady, komisií a určovanie náplne ich práce, zriaďovanie a rušenie ďalších svojich orgánov a útvarov, ak tak ustanovuje osobitný zákon.

Bývanie

- obstarávanie a schvaľovanie programov rozvoja bývania a spolupôsobenie pri vytváraní podmienok na bývanie v obci,
- správa bytového fondu.

Cintoríny

- údržba obecného cintorína.,
- prevádzkovanie Domu smútku.

Dane a poplatky

- rozhodovanie o veciach miestnych daní a poplatkov a výkon ich správy,
- rozhodovanie o zavedení a rušení miestnej dane alebo miestneho poplatku,
- určovanie náležitostí miestnej dane alebo miestneho poplatku a verejnej dávky.

Doprava

- miestna verejná doprava,
- umiestňovanie zastávok autobusovej dopravy.

Kontrola

- vytváranie účinného systému kontroly,
- zriaďovanie funkcie hlavného kontrolóra a určovanie rozsahu pracovného úväzku,
- výkon kontrolnej činnosti obce,
- predkladanie plánu kontrolnej činnosti,
- vypracúvanie odborných stanovísk k návrhu rozpočtu a k návrhu záverečného účtu,
- predkladanie správy o kontrolnej činnosti,
- spolupráca so štátnymi orgánmi vo veciach kontroly,
- vykonávanie kontroly na požiadanie zastupiteľstva,
- účasť na previerkach, kontrolách, vybavovaní sťažností a oznámení, ktoré uskutočňujú orgány obce.

Kronika

- vedenie kroniky.

Kultúra a kultúrne pamiatky

- údržba kultúrnych zariadení, pamiatok, pamiatkových území a pamätihodností obce,
- utváranie a ochrana podmienok pre kultúru,
- ochrana kultúrnych pamiatok.

Majetok a hospodárenie

- rozhodovanie o všetkých úkonoch súvisiacich so správou obce a jej majetku; výkon hospodárenia s hnutelným a nehnuteľným majetkom a s majetkom vo vlastníctve štátu,
- zveľaďovanie a zhodnocovanie vlastného majetku,
- určovanie zásad hospodárenia a nakladania s majetkom,
- zostavovanie a schvaľovanie rozpočtu a záverečného účtu obce a jeho zmeny, kontrola jeho čerpania a schvaľovanie záverečného účtu,
- rozhodovanie o prijatí pôžičky, o prevzatí dlhu a o prijatí ručiteľského záväzku,
- vedenie účtovníctva,
- vykonávanie vlastnej investičnej činnosti a podnikateľskej činnosti v záujme zabezpečenia potrieb obyvateľov obce a rozvoja obce,
- zakladanie, zriaďovanie, rušenie a kontrola rozpočtových, príspevkových organizácií a iných právnických osôb a zariadení,
- starostlivosť o všestranný rozvoj územia a o potreby obyvateľov.

Matrika

- matričná činnosť

Miestne komunikácie

- zabezpečovanie výstavby, údržby a správy miestnych komunikácií

Odpady

- odpadové hospodárstvo

Ochrana spotrebiteľa

- plnenie úloh ochrany spotrebiteľa,
- vytváranie podmienok pre zásobovanie obce, určovanie pravidiel času predaja v obchode, času prevádzky služieb,
- spravovanie trhovísk a dozor na trhoviskách.

Osvedčovanie listín

- osvedčovanie listín a podpisov na listinách.

Podnikanie

- vydávanie stanovísk alebo vyjadrení k podnikateľskej a inej činnosti právnických a fyzických osôb a umiestneniu prevádzky na území obce,
- usmerňovanie ekonomickej činnosti v obci.

Sociálna pomoc

- plnenie úloh na úseku sociálnej pomoci,
- zabezpečovanie opatrovateľskej služby.

Spolupráca

- spolupráca s politickými stranami a hnutiami, občianskymi združeniami a inými právnickými a fyzickými osobami,
- zriaďovanie združení obcí a spolupráca s inými obcami,
- spolupráca s územnými a správnymi celkami alebo s úradmi iných štátov, ktoré vykonávajú miestne funkcie,
- schvaľovanie dohôd o medzinárodnej spolupráci a členstva obce v medzinárodnom združení.

Sťažnosti

- vybavovanie sťažností.

Súpisné a orientačné čísla

- určovanie súpisných a orientačných čísel stavieb,
- vedenie evidencie súpisných čísel a evidencie orientačných čísel.

Šport

- údržba športových zariadení,
- utváranie a ochrana podmienok pre telesnú kultúru a šport.

Ulice a verejné priestranstvá

- určovanie a menenie názvov ulíc a iných verejných priestranstiev,
- starostlivosť o verejné priestranstvá.

Územné plánovanie a stavebný poriadok

- obstarávanie a schvaľovanie územnoplánovacej dokumentácie sídelných útvarov a zón, koncepcie rozvoja jednotlivých oblastí života obce,
- schvaľovanie územného plánu obce alebo jej časti a koncepcie rozvoja jednotlivých oblastí života obce,
- územné plánovanie a stavebný poriadok.,

Verejnoprospešné služby

- zabezpečovanie verejnoprospešných služieb.

Vodné hospodárstvo

- vodné hospodárstvo.

Voľby a hlasovanie v obci

- vyhlasovanie hlasovania obyvateľov obce.
- organizácia hlasovania obyvateľov obce,

Všeobecné záväzné nariadenia

- vydávanie všeobecných záväzných nariadení.

Vzdelávanie

- prevádzka služieb škole,
- utváranie a ochrana podmienok na vzdelávanie,
- základná a materská škola,
- štátna správa v školstve a školskej samospráve,
- školské zariadenia,

Zdravie

- utváranie a ochrana zdravých podmienok a zdravého spôsobu života a práce obyvateľov,
- ochrana životného prostredia,
- vytváranie podmienok na zabezpečovanie zdravotnej starostlivosti, na vzdelávanie, kultúru, osvetovú činnosť, záujmovú umeleckú činnosť, telesnú kultúru a šport,
- zdravotná starostlivosť.

Životné prostredie

- údržba verejných priestranstiev,
- správu a údržbu verejnej zelene a verejného osvetlenia,
- ochrana životného prostredia,
- ochrana prírodných hodnôt,
- ochrana prírody.

6.2 Výchova a vzdelávanie

V súčasnosti výchovu a vzdelávanie detí v obci poskytuje:

- Základná škola,
- Materská škola,

Na mimoškolské aktivity a záujmovú činnosť sú zriadené:

- Základná umelecká škola,
- Školský klub detí.

6.2.1 Základná škola v Hel'pe

Riaditeľka školy: Mgr. Alena Milanová
Adresa: Školská 604/17, 976 68 Hel'pa
Kontakt: 048/6186 205, 6186 034
www.hel'pa, zs.edupage.org,
e-mail: skola@zshel'pa.edu.sk
Počet tried: 12
Počet žiakov: 191

Súčasťou ZŠ je školské zariadenie **Školský klub detí**.

Počet oddelení: 2 Počet detí: 50

6.2.2 Materská škola v Hel'pe

Riaditeľka školy: Alžbeta Bartošíková
Adresa: Hronská 104/15, 976 68 Hel'pa
Kontakt: tel.: 048/6186 226
Počet tried: 2
Počet žiakov: 49

6.2.3 Základná umelecká škola v Heľpe

Riaditeľ školy:	Peter Harvanka
Adresa:	Školská 590/3, 976 68 Heľpa
Kontakt:	tel.: 048/6700949
Odbory:	- výtvarný - spevácky - audiovizuálny - hudobný (hra na klavír,

akordeón, husle, gitaru).

ZUŠ navštevujú deti z celého Mikroregiónu Horehron.

Počet tried: 10

Počet žiakov v individuálnej forme vyučovania: 137

Počet žiakov v skupinovej forme vyučovania: 95

Základná umelecká škola v Heľpe nebola vždy samostatnou školou. Začínala ako pobočka Základnej umeleckej školy v Brezne a neskôr v Polomke. Vzhľadom na veľký záujem heľpianskych detí o umelecké vzdelávanie sa obec v r.2002 rozhodla vytvoriť samostatnú základnú umeleckú školu.

V roku 2010 sa ZUŠ presťahovala z budovy na námestí obce do väčšej obnovej budovy starej školy. Umelecká škola tak získala viac tried pre svoje vyučovanie a všetky odbory sa po prvý krát mohli vyučovať pod jednou strechou. O rekonštrukciu starej školy sa postaral zriaďovateľ. Ocenili to nielen pedagógovia, ale aj samotní žiaci, ktorí do nej prichádzajú až od prameňa Hrona.

V prvých rokoch ZUŠ boli pre žiakov otvorené dva odbory – hudobný a výtvarný a postupne pribúdali ďalšie – dramatický, tanečný a odbor audiovizuálnej a multimediálnej tvorby. V súčasnosti dáva naša umelecká škola žiakom možnosť tráviť popoludňajšie hodiny pri hre na hudobnom nástroji, speve, s maliarskou paletou v ruke alebo pri tvorbe fotografií a filmov. Počas existencie školy nejaký čas fungoval aj dramatický odbor, ktorý vyučovala Mgr. art. Miroslava Ďuricová a tanečný odbor, ktorý viedla Mária Hrablayová.

O úspešnej práci školy, jej pedagógov a žiakov, svedčí množstvo diplomov, ocenení z regionálnych, celoslovenských i medzinárodných súťaží, ktorými sa ZUŠ v Heľpe môže popýšiť.

Plody vzdelávacej práce sa odzrkadľujú aj v tom, že žiaci profesionálne posilňujú chrámovú cirkevnú hudbu, ľudové hudby, umelecké telesá a spevácke skupiny, jedným slovom pomáhajú zvyšovať úroveň kultúrneho života obce a horehronského regiónu.

Mnohým absolventom ZUŠ v Heľpe umenie učarovalo a rozhodli sa mu profesionálne venovať. Vzdelávajú sa na stredných a vysokých umelecky zameraných školách. Niektorí z nich boli alebo stále sú začlenení do pedagogického kolektívu základnej umeleckej školy a spolu s ostatnými úspešnými hudobníkmi, heľpianskymi rodákmi, tvoria bohatú umeleckú rodinu, na ktorú sme právom hrdí.

6.2.4 Školská jedáleň v Heľpe

Vedúca prevádzky: Mária Hipíková

Adresa: Školská 590/3, 976 68 Heľpa

Kontakt: tel.: 048/6700947

Počet stravníkov: 240

Počet vydaných jedál za rok: 41089 ks

6.3 Zdravotníctvo

Obec prevádzkuje budovu zdravotného strediska, kde sídlia rôzne neštátne zdravotnícke zariadenia.

6.3.1 Zdravotnícke zariadenia v obci

1. Praktický lekár pre dospelých, MUDr. Jaroslav Belluš, OZS Heľpa, Krížna 812/2
2. Neštátna zubná ambulancia, DL SMILE, MUDr. Dana Lepková, Krížna 812/2
3. Neštátna ambulancia pre deti a dorast, MUDr. Slavomír Pôbiš, Krížna 812/2
4. Neštátne zdravotnícke zariadenie – Rehabilitácia, Fil'ová, v.o.s., Krížna 812/2
5. Lekáreň KAMILKA, Mgr. Zlatica Slízová, Krížna 812/2
6. Zdravotnícke pomôcky REMELI, Hlavná 121
(inkontinentné pomôcky pre imobilných, zdravotnícky materiál a tovar, doplnkový tovar, liečivé čaje, krémy, vazelíny, morské soli a osobitný sortiment pre deti).
7. Očná optika „Očko“ , Farská 587/1
(poskytuje vyhotovenie kompletných okuliarov, predaj okuliarových pomôcok, čistiacich prostriedkov a opravy okuliarov, vykonávajú meranie zrakovej ostrosti).

6.4 Sociálne zabezpečenie

6.4.1 Domáca opatrovateľská služba

Obec zabezpečuje pre svojich obyvateľov sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku.

V obci je na zabezpečenie preneseného výkonu štátnej správy na úseku opatrovateľskej služby od r. 2005 zriadená spoločná úradovňa pre obce mikroregiónu Horehron.

Obec	Počet opatrovaných	Počet opatrovateliek	Spolu
Bacúch	13	7	20
Braväcovo	8	8	16
Polomka	14	8	22
Závadka n. Hr.	15	9	24
Heľpa	21	17	38
Pohorelá	22	21	43
Vaľkovňa	4	4	8
Telgárt	10	8	18
Spolu:	107	82	189

6.4.2 Denný stacionár

Denné centrum IMPULZ, n.o., Brezno v spolupráci s obcou Heľpa pripravili v r. 2015 sociálnu službu – denný stacionár.

Denný stacionár na adrese Heľpa, Školská 592/5 poskytuje tieto služby:

- pomoc pri odkázanosti na pomoc inej osoby,
- sociálne poradenstvo pre jednotlivca aj rodinu,
- sociálnu rehabilitáciu,
- stravovanie (raňajky, desiata, obed, olovrant),
- záujmovú činnosť (kultúrne, spoločenské, duchovné aktivity).

Služba sa poskytuje na základe rozhodnutia obce o odkázanosti na službu seniorom aj zdravotne postihnutým občanom na určitý čas počas pracovných dní a je zodpovedajúca potrebám každého s ohľadom na jeho potreby, vzťahy, rodinu.

Výhodou tohto zariadenia je domáce prostredie pre umiestnených počas dňa, vyplnený voľný čas, stretávanie sa s ľuďmi, aktivizácia, podpora samostatnosti, odborné prednášky, aktivity podľa záujmu (čítanie, ručné práce, oddych, prechádzky, výlety).

6.5 Kultúra

Obec Heľpa je charakteristická bohatým spoločenským životom. Funguje tu množstvo občianskych združení, spoločenských organizácií, klub dôchodcov, ktoré sa zúčastňujú rôznych podujatí v obci, regióne i na Slovensku.

Fungujú tu folklórne súbory Heľpan, Priehyba a Heľpančok, mužská a ženská spevácka skupina a spevácky zbor Benedictus.

V obci sa uskutočňuje množstvo kultúrnych akcií a programov. Od roku 1966 sa každoročne usporadúva folklórny festival Horehronské dni spevu a tanca v prírodnom amfiteátri, od roku 1999 detský folklórny festival Kolovrátok. Organizujú sa rôzne koncerty známych umelcov, besedy, výstavy, krojované sprievody. Pravidelnými podujatiami sú Fašiangy, oslava Dňa matiek, Uvítanie detí do života, Mesiac úcty k starším, Mikuláš, Silvester.

Obec navštívilo množstvo významných umelcov ako Karol Plicka, Pavol Dobšínský, Janko Alexy, Jozef Cíger Hronský, Zolo Palugay.

6.5.1 Miestna ľudová knižnica

Adresa: Partizánska 432/37, 976 68 Heľpa

Zodpovedná osoba: Mgr. Mária Kemková

Kontakt: 048/6700942

Prevádzkové hodiny: každú stredu v čase od 13.00 do 16.00 hod.

Obecná knižnica je presťahovaná do priestorov požiarnej zbrojnice. O knižničný fond a materiálovo-technické zabezpečenie sa stará obec. Žiaci základnej školy majú prístup do knižnice kedykoľvek počas vyučovania, pretože sa v nej organizujú aj rôzne besedy.

6.5.2 *Amfiteáter*

Prírodný amfiteáter bol postavený v r. 1961 a jeho rekonštrukcia bola ukončená v roku 2009, Jeho zadná časť bola dostavaná do makety drevenice a bola prekrytá. Tým sa zabezpečilo, aby v prípade nepriaznivého počasia mohli účinkujúci vystupovať pod prikrytím. Stavba zapadla do koloritu už vystavaných dreveníc a skrášila okolie. Vstupná brána do prírodného amfiteátra bola postavená v typickom dedinskom štýle.

6.5.3 *Materské centrum DÚHA*

Adresa: Partizánska 362/36, 976 68 Hel'pa
Zodpovedný pracovník: Mgr. Mária Kemková
Kontakt: tel.: 048/6700942

Materské centrum vybudovala obec Heľpa s pomocou Vidieckej organizácie pre komunitné aktivity Banská Bystrica a finančnej podpory z európskeho sociálneho fondu. Ponúka vzájomnú komunikáciu medzi matkami a deťmi navzájom, zbližovanie a utváranie priateľských vzťahov ako aj zaujímavé aktivity pre deti i dospelých. Organizuje kurzy pre mamičky, ktoré pomáhajú účelne stráviť voľný čas. Aktívne mamičky sa môžu realizovať a organizovať spoločné stretnutia, pričom využijú všetky svoje nápady a návrhy.

6.5.4 Klubovňa

Adresa: Školská 591/5, 976 68 Heľpa

Priestor pre stretávanie sa dôchodcov, zdravotne ťažko postihnutých a členov rôznych spoločenských organizácií.

6.5.5 Organizácia slávnostných obradov

Obec každoročne v mesiaci október organizuje slávnostné obrady:

1. Uvítanie detí do života,

2. Zlatú svadbu,

3. Mesiac úcty k starším pozýva obyvateľov nad 75 rokov na spoločné posedenie a odovzdáva im malú pozornosť. Ku chorým obyvateľom, ktorí sa nemôžu zúčastniť spoločenského posedenia, prídu zamestnanci obce odovzdať darček osobne.

6.5.6 Organizácia kultúrnych podujatí

Hlavným organizátorom miestnych kultúrnych podujatí je Obec Heľpa. Kultúrne podujatia sa organizujú priebežne počas celého roka a obec spolupracuje s miestnymi dobrovoľnými, občianskymi združeniami a spoločenskými organizáciami.

Január - ZO Matice slovenskej v Heľpe organizuje tradičné podujatie „**Matičné dni**“ na podporu národného povedomia.

Február – Fašiangy v Helpe. Okrem kultúrneho programu obec ponúka aj ochutnávku tradičných fašiangových kulinárskych špecialít.

Máj - Deň matiek. V spolupráci so základnou, materskou a základnou umeleckou školou obec pripravuje bohatý program, ktorý vystupujúce deti venujú všetkým matkám.

Jún - detský folklórny festival Kolovrátok, ktorého sa zúčastňujú folklórne súbory mikroregiónu Horehron ale aj hostia z celého Slovenska. Ide o podujatie, ktoré obohacuje a sprítomňuje tradičné hodnoty miestnej a regionálnej kultúry.

50. ročník Horehronských dní spevu a tanca – hlavným organizátorom tohto trojdňového folklórneho festivalu je Stredoslovenské osvetové stredisko v Banskej Bystrici. Uskutočňuje sa každoročne posledný júnový víkend a predstavia sa na ňom folklórne súbory z regiónov Banskobystrického kraja, z iných kútov Slovenska, prípadne aj zahraničia. Okrem vystúpení na pódiu v prírodnom amfiteátri vystupujú folklórne súbory aj na malom pódiu na námestí obce. Na námestí obce prebiehajú aj sprievodné akcie. Predstavujú sa tu remeselníci z celého Slovenska, je pripravená aj tradičná slovenská kuchyňa so svojimi heľpianskymi špecialitami. V drevenici v priestoroch prírodného amfiteátra organizuje Horehronské múzeum Brezno výstavu fotografií, zbierok, tradičných odevov a náradí.

Predstavujeme obce regiónu – je názov projektu Horehronských dní spevu a tanca. Zahŕňa každoročné komplexné predstavovanie vytypovaných obcí, ktoré sa zapísali do folklórneho registra nášho regiónu. Jeho obsahom je scénický program uvádzaný na javisku amfiteátra, sprievodné podujatia na heľpianskom námestí s tradičnými remeslami, zamestnaniami, domácou kuchyňou, miestnymi zaujímavosťami a výstavami, ktoré približujú históriu obce, jej materiálnu a duchovnú kultúru i súčasný život.

Hel'pa sa pre svoju krásu, originalitu krojov a zvykov stala klenotom slovenského národopisu a zdrojom inšpirácie pre slovenských aj zahraničných umelcov. V roku 2011 získala ocenenie Dedina ako klenotnica.

December – podujati Od Lucii do Vianoc sa organizuje v spolupráci s dobrovoľnými organizáciami v obci. Prezentuje sa tu kultúra a tradičné zvykoslovie. Je zamerané hlavne na prezentáciu trávenia zimy v minulosti (remeslá, obyčaje, zvyky, hry mládeže počas dlhých zimných večerov) a tradičná kuchyňa. Organizuje sa v priestoroch starej fary. Tkanie, vyšívanie, pradenie, páranie peria ale aj drobné remeslá týkajúce sa výrobkov z dreva predvádzajú nielen pre obyvateľov tejto obce ale aj pre ostatných návštevníkov Hel'py. Návštevníci sa môžu pri priadkach zabaviť pri dobrej muzike.

Mikuláš – na tento večer sú pozvaní všetci obyvatelia obce. Akcia sa pripravuje spoločne so základnou, materskou školou a základnou umeleckou školou. Po kultúrnom programe prichádza na námestie Mikuláš na saniach s kopou sladkých balíčkov, ktoré sú rozdávané všetkým deťom. Pre dospelých sú pripravené heľpianske pochúťky.

Silvester na námestí – už tradične sa v posledný deň obyvatelia stretávajú spoločne na námestí, aby sme mohli privítať Nový rok. Po slávnostnom prípitku je spustený ohňostroj a zábava na námestí do skorých ranných hodín.

6.5.7 *Prezentácia obce na folklórnych festivaloch*

Výstavka Heľpa

Ručné práce

Naše gazdinky

Ručné práce chlapov

Učenie mladých

Ukážky prác

Ručné rezbárske práce

6.5.8 *Dedina roka*

Obec bola v r. 2011 zapojená do súťaže Dedina roka, kde získala cenu v kategórii „Dedina ako klenotnica“.

6.5.9 Spoločenské akcie obce

Obec reaguje na potrebu vytvoriť občiansku spoločnosť na základe spolupráce občianskeho, verejného a podnikateľského sektora a ich vzájomnom dopĺňaní sa.

Hlavným cieľom týchto aktivít je:

- koordinácia podujatí v obci, ich rovnomerné rozloženie počas celého roka,
- zapájanie občanov do kultúrno-spoločenského života podľa vlastných predstáv a to prostredníctvom realizácie drobných projektov,
- rozvíjanie kultúrno-spoločenského života v obci,
- zachovávanie zvykov, tradícií a remesiel,
- predchádzanie prekrývania sa spoločenských akcií v obci,

- zlepšenie spolupráce občianskeho, verejného a podnikateľského sektora v obci a ich vzájomné dopĺňanie sa.

6.5.10 Členstvo obce v združeniach

Obec Heľpa je členom:

- Združenia pre rozvoj mikroregiónu Horehron,
- Regionálneho združenia miest a obcí Horehronia a Stredného Rudohoria,
- Partnerstva sociálnej inklúzie okresu Brezno,
- Vidieckeho parlamentu,
- Asociácie horských sídiel Slovenska,
- Partnerstva pre rozvoj mikroregiónu Horehron,
- Malej akčnej skupiny LEADER,
- Združenie hlavných kontrolórov MO SR,
- Združenie matrikárov

6.6 Šport

6.6.1 Športový klub Heľpa

Športové aktivity sú sústredené v občianskom združení Športový klub Heľpa a realizujú sa v miestnom športovom areáli s veľkým futbalovým ihriskom, klziskom, tenisovým kurtom, bežeckou dráhou a v telocvični základnej školy s využitím pre volejbal, nohejbal, futbal, stolný tenis, florbal. K dispozícii je aj posilňovňa. Futbalový oddiel tvorí družstvo žiakov a mužov. Hokejový oddiel sa zapája aj do regionálnych súťaží. Ženy majú možnosť cvičenia aerobiku a zumbly.

Celá športová verejnosť obce využíva viacúčelové ihrisko s umelým trávnikom vybudované s príspevím Nadácie SPP.

6.6.2 Športové podujatia

Thajský box

Počas prázdninových dní sa koná letný tábor „Thajský box pre všetkých“.

Tento rok sa v priestoroch amfiteátra v Heľpe uskutočnilo 8 zápasov v thajskom boxe pod vedením viacnásobného majstra sveta a šampióna v tomto mužskom športe Ruda Ďuricu. Na podujatí sa stretla paleta borcov, z ktorých niektorí po prvý krát vystúpili oficiálne pred publikom v ringu, aj tí z vyšších vekových kategórií. Vyšlo počasie, zišlo sa dostatok priaznivcov a zverenci bodovali striedavo.

Súťaž v tradičnom kosení

Krnačkové preteky

6.6.3 Cestovný ruch, turistika

- Krásne okolie Horehronského podolia priťahuje peších i cykloturistov.
- Rieka Hron je z obce splavná až do Dunaja 272 km. Je obľúbená medzi vodákmi aj rybármi. Je potrebné vybudovať pre využitie vodných športov areál, ktorý bude fungovať v letnej sezóne, aby bola rieka využívaná aj na kúpanie ako kedysi. .
- Katastrálnym územím obce prechádza niekoľko turistických chodníkov.
- Obec je dobrým miestom aj pre agroturistiku.
- Obec nie je napojená na žiadnu cyklotrasu, ani trať pre korčuliarov. Nie je vybavená ani odpočívadlami a značením.
- Heľpa slúži ako vynikajúce turistické východisko pre výlety do blízkeho okolia.
- V obci chýba prehľadný informačný systém.

Výstup na Veľký bok

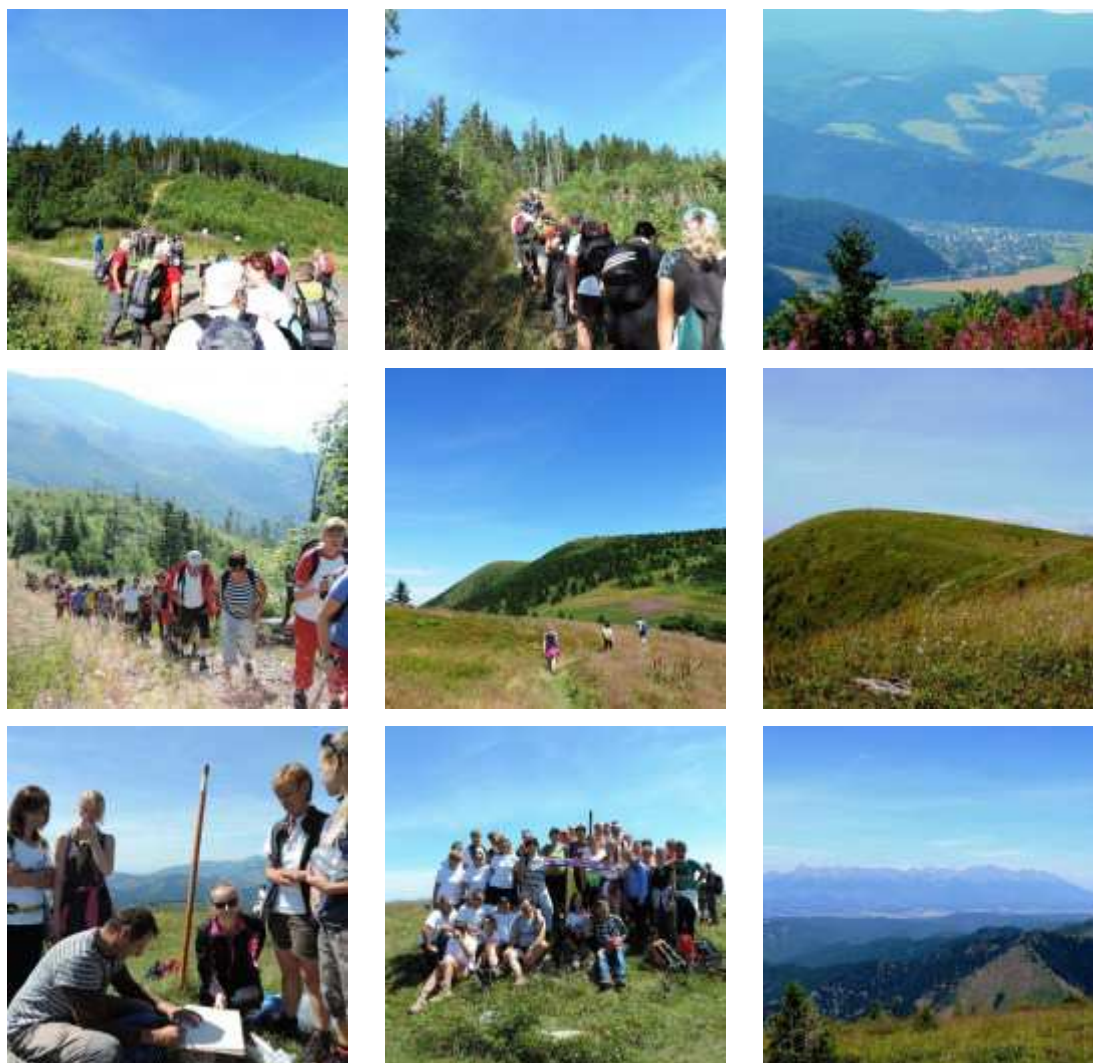
Turisti z Heľpy v spolupráci s obcou Heľpa každoročne usporiadávajú prvú augustovú sobotu športové podujatie „Výstup na Veľký bok“. Tento rok už 40. ročník.

Začiatok podujatia je o 8.00 hod. v priestoroch starej fary na námestí obce. **Trasa "A"** vedie z námestia /695 m.n.m./ cez Čertiaž /1066 m.n.m./ - Kolesárovú /1506 m.n.m./. Odtiaľ pokračuje trasa spoločne s **trasou "B"** po červenej turistickej značke zo sedla Priehyba /1192 m.n.m./ - cez Oravcovú /1544 m.n.m./ - Zadnú hoľu /1620 m.n.m./ - do sedla pod Veľkým bokom /1479 mn.m./ až na samotný vrchol Veľkého boku /1727 m.n.m. /.

Tam sa účastníci zapíšu do výstupovej knihy, dostanú účastnícky odznak a pokochajú sa krásnymi výhľadmi na všetky svetové strany. Cesta späť povedie po tej istej trase až do sedla Priehyba /1192 m.n.m./ odkiaľ sú účastníci prevezení autobusmi na námestie obce.

Celková dĺžka turistickej trasy je 23 km, prevýšenie 1029 m.

Všetci účastníci sa zúčastňujú podujatia na vlastnú zodpovednosť. Organizátori pozývajú na toto podujatie všetkých bývalých aj súčasných členov klubu turistov aj s deťmi a rodinnými príslušníkmi a všetkých milovníkov nízkotatranskej letnej prírody.

Každoročne sa usporadúva turistický pochod **Silvestrovský výstup na Veľkú Vápenicu** 1691 m.n.m.

Cykloturistika

Cykloturistika v Heľpe má bohatú tradíciu. Niekoľko rokov po vzniku turistického oddielu, v roku 1981 sa vyčlenila skupinka, začiatkom roku 1985, ktorá založila cykloturistický oddiel. Patrili k nim R. Berák, Jozef Fiľo, Ing. J. Oravkin, J. Turčín, J. Ginič, Ján Fiľo a ďalší. Najskôr poriadali výlety do bližšieho okolia a neskôr aj ďalej. Postupne poriadali pravidelne podujatia: Okolo Muránskej planiny, Okolo Kráľovej hole, Jazda do sedla Priehyba, Cez Priehybu a Čertovicu, niekoľkodňové podujatia Dolu Váhom hore Hronom, Okolo Moravy, zájazd za polárny kruh Fínsko-Švédsko, ktorého sa zúčasnili štyria členovia a veľa ďalších. Po veľmi úspešných rokoch nastal útlm, až prakticky organizovaná cykloturistika v Heľpe zanikla.

Snahou zakladateľov cykloturistiky je oživiť tieto tradície a uskutočniť nenáročnú cyklojazdu pre všetkých - dedov, babky, otcov, mamy, synov, dcéry, vnučky a vnukov, proste všetkých, ktorí majú kladný vzťah k bicyklu. Podmienka je dobrý technický stav bicykla a chuť si zajazdiť. Každý sa zúčastní podujatia na vlastné nebezpečie.

6.7 Hospodárstvo

6.7.1 *Občianska vybavenosť, verejné služby, podnikanie*

- V obci sa nachádza pošta, lekáreň, zdravotné stredisko a špecializované lekárske ordinácie, miestna ľudová knižnica, bankomat Slovenskej sporiteľne. Záchranná služba je z obce presťahovaná do susednej obce Závadka nad Hronom.
- Služby polície zaisťuje OR PZ Brezno s oddelením v Pohorelskej Maši a v Brezne. V obci je zriadený dobrovoľný hasičský zbor a v nových priestoroch pri hlavnej ceste v Závadke nad Hronom sídli profesionálny Hasičský záchranný zbor.

- V obci je nákupné stredisko COOP Jednoty s tromi predajňami otvorené i cez víkend.
- Nachádza sa tu aj 51 menších obchodov a poskytovateľov služieb, zmiešané predajne, ovocie a zelenina, domáce a kancelárske potreby, kaderníctva, servisy automobilov, stavebniny, priemyselný tovar, atď.
- Obec má na svojom území výrobný podnik na gumové profily, poľnohospodársky podnik, stavebnú firmu.
- V obci sú 4 reštauračné zariadenia v rôznych cenových skupinách.
- Ubytovacie kapacity 200 miest poskytujú hotel, súkromné penzióny ako aj ubytovanie na súkromí.

Prevádzky umiestnené v obci:

P.č.	Podnikateľský subjekt Obchodné meno	Prevádzka	Adresa		
		Názov	Ulica	Súp.č.	Or.č.
1.	Helena Melková	Hotel Heľpa - ubyt.zariadenie	Hlavná	63	33
2.	Ing. Jozef Pompura	Helgas - priemyselný tovar	Hlavná	72	41
3.	Pavel Zibrík	Zikorn - stavebniny	Hlavná	73	48
4.	Miloš Kollárik	PVEK - Plyn,voda.elektro, kúrenie	Hlavná	73	48
5.	Mariana Borčinová	Hedera - kvetinarstvo	Hlavná	85	60
6.	Ľudmila Blažeková	Galantéria, textilné výrobky	Hlavná	85	60
7.	Anna Beráková	R+B Cyklošport - šport. potreby	Hlavná		
8.	Hronček Vladimír	Drevovýroba	Hlavná		
9.	Mgr.Janka Kutliaková	Fox s.r.o.-kovošrot	Mladežnícka	113	2
10.	Božena Maková	Remeli - lekáreň	Hlavná	121	62
11.	Mária Fedorová	Zmiešaný tovar	Hlavná	127	1
12.	Mária Rusnáková	Kaderníctvo	Hlavná	152	72
13.	Milan Lapin	Mäsiarstvo	Hlavná	152	72
14.	Pavel Mak	Autohelp - predaj súčiastok	Hlavná	193	118
15.	Alžbeta Ďurajdová	Vínoteka	Krížna	294	50
16.	Ján Riapoš	Balla - potraviny, zmiešaný tovar	Partizánska	309	20
17.	Viktória Putnoková	textil	Partizánska	309	20
18.	Ľubomíra Pribylinová	FAROT - rozličný tovar	Partizánska	309	34
19.	MMJ Invest s.r.o.	predajňa vypočtovej techniky	Partizánska	309	20
20.	Michal Ďurica	Komunál - reštaurácia	Partizánska	321	32
21.	Marta Giničová	Textil - Edera	Partizánska	321	32
22.	Maroš Skladaný	"Krčma" - pohostinstvo	Partizánska	321	31
23.	Marcela Šťúberová	VIKTÓRIA - Textil	Burkovaná	323	8
24.	Eva Cеровská	krajkárske služby	Burkovaná	323	8
25.	Cyril Mihňák	Potraviny, cukráreň	Burkovaná	323	8
27.	Anna Gašperanová	Textil	Burkovaná	340	24
28.	Paulína Marta Ďuricová	Kvetinarstvo Flóranka	Burkovaná	340	24

29.	Milan Riapoš	Pizzéria na námestí	Čaneckého	354	58
30.	Juraj Jonáš	Pohostinstvo	Partizánska	362	36
31.	Mária Skladaná	Jazyková škola	Partizánska	362	36
32.	Slávka Kubandová	Učtovníctvo	Partizánska	362	36
33.	Anna Pribylinová	Pohostinstvo "U Šmajtáka"	Furtačka	430	24
34.	Slovenská pošta, a.s.	Pošta	Partizánska	433	37
35.	Ing. Ján Oravkin	HELORA - drevovýroba	Partizánska	532	110
36.	Jozef Filo	OVb - finančné poradenstvo	Farská	587	1
37.	Rastislav Bariak	Očko OPTIK	Farská	587	1
38.	MMJ Invest s.r.o.	počítačový servis	Farská	588	2
39.	OBK s.r.o.	stavebná firma	Školská	589	1
40.	Martin Černák	Autotech - Autotechna	Hurbanova	667	10
41.	Miroslav Takač	Me&Ta - bar	Alexyho	693	1
42.	Marian Oravkin	Autopneuservis	Hurbanova	748	16
43.	MUDr. Slavomír Pôbiš	Ambulancia detská	Krížna	812	2
44.	Mgr. Zlatica Slízova	Lekárneň	Krížna	812	2
45.	MUDr. Jaroslav Belluš	Ambulancia všeobecná	Krížna	812	2
46.	Úrad práce,soc.vecí a rodiny	pracovisko Heľpa	Krížna	812	2
47.	Rehabilitácia, v.o.s., Fil'ová	Rehabilitácia	Krížna	812	2
48.	MUDr. Dana Lepková	Ambulancia zubná	Krížna	812	2
49.	Nikola Maková	Salon Nikol - kozmetický salón	Krížna	812	2
50.	Ján Kukuľa	MAJK s.r.o.- ubytov.zariadenie	Murgašová	830	9
51.	COOP Jednota	Potraviny, Zmiešaný tovar	Burkovaná	87	6
			Partizánska	321	32
			Partizánska	467	83

Ubytovacie a reštauračné zariadenia v obci

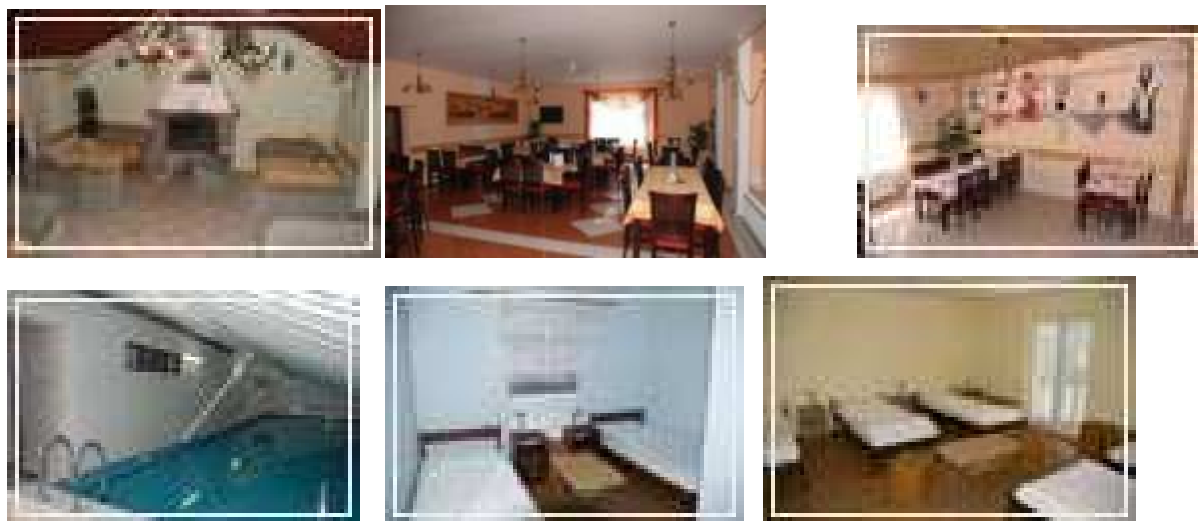
1. Penzión MAJK

Adresa: Murgašova 830, 976 68 Heľpa
tel.: 048/6186793, 0907 885 841,
fax.: 048/6186278,
e-mail: penzion@majk.sk
www.penzion.majk.sk

Penzión MAJK je prevádzkovaný od roku 2002 s počtom lôžok 49 v 19 izbách. Každá izba má vlastné WC, sprchu, prípojku na telefón, internet, TV. Penzión poskytuje nielen

oddych a relax, ale aj športové vyžitie pre návštevníkov každého veku a v každom počasi od jari až do zimy. Okrem príjemného ubytovania a domácej stravy tam môžete nájsť reštauráciu, denný bar, zasadaciu miestnosť s TV a projektorom, telocvičňu, fitness, bazén, saunu, vírivku, soľnú jaskyňu, športový areál, ihrisko s ľadovou plochou (sezónne), autobus, ohnisko, parkovisko, trávnaté ihrisko. V blízkosti je vodná nádrž s možnosťou rybolovu, niekoľko lyžiarskych stredísk, cyklotrasy a k tomu vždy príjemné slovo a úsmev personálu. V prípade záujmu je možné pre návštevníkov zabezpečiť predstavenie ľudovej kultúry v podobe vystúpenia folklórnych skupín pôsobiacich v Helpe.

2. Penzión LUCS - Michal Ďurica

Adresa: Partizánska 321, Hel'pa
tel.: 048/6186252, 6186206, 0907 818 957
fax.: 048/6186232,
e-mail: lucs@penzionlucs.sk
www.penzionlucs.sk

Penzión Lucs je ideálnym prostredím kolektívnych i individuálnych zájazdových pobytov, školení, seminárov, recepcií a spoločenských posedení.

V objekt sa nachádza:

- 1 samostatný apartmán s balkónom (1/2+2) s vlastným sociálnym zariadením (vírivková vaňa, umývadlo, WC)
- 2 samostatné izby s balkónom (2/2+2) s vlastným sociálnym zariadením (umývadlo, sprcha, WC)
- 13 samostatných izieb s balkónom (1/3+1, 4/3, 3/2+2, 5/2) s vlastným sociálnym zariadením (umývadlo, sprcha, WC)
- spoločenská miestnosť s krbom a barom (30 miest)
- jedáleň s možnosťou polpenzie a plnej penzie (120 miest)
- piváreň (40 miest)
- záhradné posedenie
- celoročná prevádzka
- parkovanie áut v uzavretom dvore

3. **Hotel HELPA**- Ing. Helena Melková

Adresa: Hlavná 65/35, 976 68 Heľpa
tel.: 048/6186235,
fax: 048/6186236
e-mail: helena.melkova@post.sk
hotelhelpa.szm.sk

Ubytovanie v hoteli Heľpa ocenia všetky vekové kategórie a náročnejší aj menej nároční návštevníci. Izby sú dvoj, troj, štvor-lôžkové, prípadne päť lôžkové s možnosťou prísteliek. Každá izba má vlastné sociálne zariadenie, TV a wifi.

Reštaurácia je orientovaná na Slovenskú ľudovú kuchyňu, ponúkajú špeciality s lesnými plodmi a v sezónnom období aj výrobky zo salaša.

Od roku 1998 prešiel hotel postupne rekonštrukciou, počas ktorej získaval na atraktivite. Bolo vybudované aj malé, ale príjemné wellness centrum. Svoje telo aj myseľ môžete zrelaxovať v bazéne s hydromasážnymi prvkami, vybrať si z troch druhov sáun – inhalačnej, fínskej – suchej, a tureckej – parnej, či oddýchnuť si v soľnej jaskyni. Pozitívne na ľudský organizmus pôsobí aj knipov kúpeľ nôh, vhodný po únavnej túre, či dobrej lyžovačke. Tento striedavý kúpeľ v studenej a teplej vode je balzamom na unavené dolné končatiny a má dobrý vplyv na celé telo ako aj myseľ. Jeho súčasťou je thepidárium s vyhrievanými ležadlami.

Hotel Heľpa ponúka v každom ročnom období široké spektrum služieb. Od kompletného spoločenského, hudobného i gastro servisu pri organizovaní svadieb, plesov, osláv a rodinných stretnutí, po zabezpečenie lyžiarskych zájazdov, školení a seminárov, až po školy v prírode. V prípade nepriaznivého počasia sú v priestoroch hotela k dispozícii spoločenské hry, biliard, bowling, ako aj stolný tenis i futbal. V lete je možné využiť priestory neďalekého futbalového štadióna a tenisových kurtov, v zime príde vhod požičovňa lyží.

4. Penzión u Jána

Rodinný penzión - Ján Fiľo

Adresa: Potočná 272/3

976 68 Heľpa

tel.: 048/6186250

Počet miest na ubytovanie – 27 v dvoj až štvorlôžkových izbách so sociálnym zariadením.

Návštevníkom je k dispozícii kuchynka, spoločenská miestnosť s krbom a vonkajšie posedenie s krbom.

5. Penzión Erika - Erika Bošel'ová - E&K

Adresa: Hronská č. 103/13, 97668 Heľpa

tel: 048/6186215, 0903 844 565, 0903 803 399, 0948 514 400,

e-mail:ubytovanie.erika@gmail.com

Ubytovanie v rodinnom dome, je ideálne pre rodiny s deťmi alebo aj pre rôzne organizácie alebo ich zamestnancov.

- izba č.1 počet lôžok 2 + 1 prístelka pre dospelú osobu
- izba č.2 počet lôžok 4
- kúpeľňa + WC
- kuchynka
- recepcia (spoločenská miestnosť aj s krbom)
- vonkajšie posedenie v altánku.

6.7.2 Doprava

- Cez obec Heľpa prechádza železničná trať Zvolen – Červená Skala. Pravidelná doprava bola obmedzená na spojenie len v čase školskej a zamestnaneckej dopravy s časovým odstupom 1 hodina. V obci stojí rýchlik Horehronec z Bratislavy do Košíc 2-krát denne.
- S priľahlými obcami je tradičné spojenie pravidelnou autobusovou dopravou, ktorú poskytuje integrovaný dopravný systém dopravnej spoločnosti Zvolen. V obci je zrušená miestna hromadná doprava..
- Cez obec prechádza štátna cesta I. triedy I/66.
- Obec spravuje 33 km miestnych komunikácií. Stav asfaltových kobercov je dobrý, nakoľko sa každoročne sa opravujú poškodené úseky.
- Na miestnych potokoch Krivul'a a Teplica sú zrekonštruované premostenia.
- Obec zabezpečila vypracovanie nového Pasport-u dopravného značenia a postupne nakupuje potrebné dopravné značky.

6.7.3 Technická infraštruktúra

- V obci je vybudovaná vodovodná sieť. Jej rekonštrukcia prebehla v rokoch 2009-2010 z prostriedkov eurofondov a spolufinancovania Stredoslovenskej vodárenskej prevádzkovej spoločnosti Banská Bystrica.
- Hlavným distribútorom elektrickej energie je spoločnosť Stredoslovenská energetika Žilina.
- Celá obec je napojená na miestnu splaškovú kanalizáciu.
- V r. 2012 sa ukončila výstavba novej čistiarne odpadových vôd z prostriedkov eurofondov a spolufinancovania obce.
- Celá obec je napojená na stredotlakový plynovod.
- Verejné osvetlenie pokrýva s dostatočnou svietivosťou potreby obce, má 204 svetelných bodov s úspornými sodíkovými výbojkami. Momentálne je podaný projekt na jeho rekonštrukciu z prostriedkov eurofondov.
- V obci funguje poskytovateľ bezdrôtového pripojenia k internetu, ktorý ponúka za priaznivú cenu prístup na internet a wifi zónu.
- V blízkosti je televízny vysielateľ Kráľova hoľa, ktorý bol využívaný väčšinou obyvateľov pre príjem televízneho signálu. Od roku 2011 je televízne vysielanie digitalizované a analógové vysielanie bolo k tomuto dňu ukončené.

6.7.4 Životné prostredie

- Veľmi dobrá kvalita životného prostredia je dôvodom, prečo je obec dobrým miestom na bývanie.
- Zároveň ide v menšej miere aj o chatársku a trampovú oblasť.
- Obec je z oboch strán obklopená lesmi národných parkov NAPANT, Muránska planina, chránenej krajinskej oblasti Veľká Stožka.
- Obec v rámci projektu Regenerácia sídel upravila miestny park na námestí obce z EU fondov.
- Osou obce je potok Krivul'a. Potôčik Teplica nikdy nezamrzá.
- V obci je aj menej výdatný minerálny prameň železitej vody.
- Poľnohospodárstvo ani priemyselná činnosť v obci výrazne nenarušujú krajinný charakter.
- Obec vybudovala zberný dvor z prostriedkov eurofondov a spolufinancovania obce.

- V obci boli rozmiestnené kontajnery na triedený odpad, ktoré sa pravidelne odvážajú a tým sa nahradilo odvážanie vriec s vytriedeným odpadom spred rodinných domov. Žlté kontajnery sú určené na sklo. Zelené kontajnery sú určené na PET fľaše. Modré kontajnery sú určené na zber papiera, lepenky, novín a časopisov. V obci sú umiestnené aj kontajnery na plechovky a žiarovky. Nebezpečný odpad a elektro odpad sa zbiera na zbernom dvore v priebehu celého roka a 2x ročne vopred vyhláseným zberom. Ostatné zložky odpadu, ktoré nepatria do triedeného odpadu sa zbierajú do kukanádob.
- Okrem bežných druhov odpadov môže občan našej obce na zberný dvor doniesť aj objemný odpad (napr. nábytok, konáre zo stromov, kríkov, či drobný stavebný odpad). O presných prevádzkových podmienkach zberného dvora sú občania informovaní v miestnom rozhlase a na internetovej stránke.
- Na biologický rozložiteľný odpad (trávu) sú určené kompostery.

7 INFORMÁCIE O VÝVOJI KONSOLIDOVANÉHO CELKU

7.1 Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva

Rozpočet obce je základom finančného hospodárenia obce v príslušnom rozpočtovom (kalendárnom) roku. Pred schválením je rozpočet obce zverejnený 15 dní spôsobom obvyklým v obci. Rozpočet obce je súčasťou rozpočtu sektora verejnej správy a obsahuje príjmy a výdavky, v ktorých sú vyjadrené finančné vzťahy k právnickým a fyzickým osobám pôsobiacim na území obce, obyvateľom žijúcim na tomto území vyplývajúce zo zákonov a z iných všeobecne záväzných právnych predpisov, všeobecne záväzných nariadení obce ako aj zo zmlúv. Zahŕňa aj finančné vzťahy štátu k rozpočtom obcí a k rozpočtovým organizáciám zriadeným obcou.

Zákon č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov požaduje v rozpočte verejnej správy uplatňovanie rozpočtovej klasifikácie /vymedzenej na základe § 4 ods. 4 cit. zákona a opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia/, a to pri sledovaní plnenia rozpočtu verejnej správy a pri pohyboch na účtoch finančných aktív.

Obec a ňou zriadené rozpočtové organizácie zabezpečujú rôzne spoločenské úlohy nevýrobnej povahy. Ich prostredníctvom štát plní prevažnú väčšinu svojich hospodársko-organizačných, kultúrnych, výchovných a iných funkcií.

Obec a ňou zriadené rozpočtové organizácie hospodária s rozpočtovými prostriedkami a s prostriedkami prijatými od iných subjektov a zostavujú svoj rozpočet príjmov a výdavkov.

Obec financuje svoje potreby predovšetkým z vlastných príjmov, dotácií zo štátneho rozpočtu a z ďalších zdrojov. Na plnenie svojich úloh môže obec použiť návratné zdroje financovania a prostriedky mimorozpočtových peňažných fondov. Obec môže svoje úlohy financovať aj z prostriedkov združených s inými obcami, so samostatnými krajmi a s inými právnickými osobami alebo fyzickými osobami.

7.1.1 Plnenie a čerpanie rozpočtu obce

V rozpočte obce sa uplatňuje rozpočtová klasifikácia v súlade s osobitným predpisom. Rozpočet na rok 2015 bol zostavený v súlade s ust. § 10 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Rozpočet sa vnútorne člení na:

- **bežný rozpočet**, v ktorom uvádza údaje o bežnom rozpočte príjmov a výdavkov na príslušný rok a o ich realizácii od začiatku roka do konca sledovaného obdobia v členení podľa rozpočtovej klasifikácie.
- **kapitálový rozpočet**, v ktorom uvádza údaje o kapitálovom rozpočte príjmov a výdavkov na príslušný rok a o ich realizácii od začiatku roka do konca sledovaného obdobia v členení podľa rozpočtovej klasifikácie.
- **finančné operácie**, ktorými sa realizujú návratné zdroje financovania a ich splácanie.

Rozpočet na rok 2015 bol zostavený ako vyrovnaný. Podľa § 4 ods. 4 cit. zákona obec schválila, sledovala a vyhodnotila rozpočet ako jeden celok vrátane rozpočtu zriadenej rozpočtovej organizácie. Tieto údaje sa preberajú z podkladov finančných výkazov obce a zriadenej rozpočtovej organizácie.

Rozpočtové hospodárenie obce Heľpa sa riadilo rozpočtom zostaveným v súlade s §10 cit. zákona, ktorý bol schválený uznesením obecného zastupiteľstva č. 353/2014 dňa 24.10.2014. Upravený rozpočet predstavuje schválený rozpočet upravený rozpočtovými opatreniami podľa ust. § 14 cit. zákona.

Obec vedie operatívnu evidenciu všetkých vykonaných rozpočtových opatrení.

Por.č.	Uz.č.	zo dňa	Rozpočtové opatrenie	Zmena v príjmoch v Eur	Zmena vo výdavkoch v Eur
1.	43/2015	12.3.2015	§14 ods.2 písm.b), c), d)	-75 000	-75 000
2.	72/2015	7.5.2015	§14 ods.2 písm.a)	0	0
3.	83/2015	19.6.2015	§14 ods.2 písm.b), c), d)	109 708	109 708
4.	96/2015	15.7.2015	§14 ods.2 písm.b), c)	3 520	3 520
5.	111/2015	11.9.2015	§14 ods.2 písm.b), c)	39 761	39 761
6.	123/2015	21.10.2015	§14 ods.2 písm.b), c)	14 000	14 000
7.	141/2015	11.12.2015	§14 ods.2 písm.b), c), d)	-62 691	-62 691

Poznámka: § 14 ods. 2 písm.:

- a) presun rozpočtovaných prostriedkov v rámci schváleného rozpočtu, pričom sa nemenia celkové príjmy a celkové výdavky,
- b) povolené prekročenie a viazanie príjmov,
- c) povolené prekročenie a viazanie výdavkov,
- d) povolené prekročenie a viazanie finančných operácií.

Rozpočtové hospodárenie obce v roku 2015

Bežný rozpočet - príjmy					
Názov položky	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť 12/2015	% plnenia	podiel príjmov
daňové príjmy	773 510	865 170	859 640	99%	55,3%
111 výnos dane pre územnú samosprávu	718 000	809 000	808 816	100%	52,0%
121 daň z nehnuteľností - pozemky, stavby, byty	30 270	30 770	28 997	94%	1,9%
133 daň za psa, hr.prístroje, ubyt, MP KO	25 240	25 400	21 827	86%	1,4%
nedaňové príjmy	118 200	142 494	135 330	95%	8,7%
212 prenájom pozemkov, bytov,zariadení	16 950	24 894	24 124	97%	1,6%
221 správne poplatky	10 800	11 700	10 787	92%	0,7%
222 pokuty, sankcie	500	500	5	1%	0,0%
223 príjem OSL,kult.čin, stočné, služby, ZUŠ, MŠ	89 950	105 400	100 414	95%	6,5%
úroky	700	700	106	15%	0,0%
240 úroky z bankových účtov	700	700	106	15%	0,0%
ostatné príjmy	27 070	40 957	37 314	91%	2,4%
292 príjem hier, dobropis,refundácií služieb, réžia ŠKJ	27 070	40 957	37 314	91%	2,4%
granty, dotácie, transfery	428 800	526 931	520 230	99%	33,5%
312 Dotácia na projekt ZŠ - MRK	1 600	12 440	12 440	100%	0,8%
312 Dotácia MV SR - referendum	0	1 280	1 280	100%	0,1%
312 Dotácia na deti v hm.núdzi /strava,šk.potreby/	7 200	7 200	5 654	79%	0,4%
312 Dotácia na osob.príjemcu prídavkov na deti	100	1 050	1 009	96%	0,1%
312 Dotácia na aktivačnú činnosť, PRMZ	26 700	44 870	39 936	89%	2,6%
312 Transfer od obcí na SpU opatr.slужby	10 000	10 000	9 939	99%	0,6%
312 Transfer od ZŠ na SpU školstva	18 000	16 500	16 500	100%	1,1%
312 Transfer od obcí na SpU stavebný	6 400	7 800	7 777	100%	0,5%
312 Dotácia BBSK	0	1 250	1 250	100%	0,1%
312 Dotácia Lesy SR	0	18 000	18 000	100%	1,2%
312 Dotácia MV SR na matričnú činnosť a REGOB	3 700	3 840	3 833	100%	0,2%
312 Dotácia OkU na stavebný úrad	3 000	3 000	2 911	97%	0,2%
312 Dotácia na výchovu,vzdelávanie MŠ	2 000	2 821	2 821	100%	0,2%
312 Transfer pre ZŠ - právny subjekt	350 100	396 880	396 880	100%	25,5%
BEŽNÉ PRÍJMY obce:	1 348 280	1 576 252	1 552 620	99%	99,9%
Vlastný príjem ZŠ	900	1 830	1 825	100%	0,1%
BEŽNÉ PRÍJMY CELKOM:	1 349 180	1 578 082	1 554 445	99%	100,0%

Bežný rozpočet - výdavky						
Názov položky	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť 12/2015	% čerpania	podiel výdavkov	
01 Všeobecné verejné služby	165 125	173 960	147 802	85%	10,8%	
0111 Výkonné a zákonodarné orgány (OÚ, OZ, komisie)	84 330	87 195	76 536	88%	5,6%	
0112 Fin.a rozpoč.záležitosti (HKON,audit,popl.,fin.správa)	53 400	53 190	40 404	76%	3,0%	
0131 Propagácia a reprezentácia	0	3 400	3 333	98%	0,2%	
0133 Všeobecné služby (Matrika,REGOB,evidencie,správa)	27 395	28 895	26 249	91%	1,9%	
0160 Všeobecné verejné služby (Referendum)	0	1 280	1 280	100%	0,1%	
02 Obrana	1 200	1 247	1 222	98%	0,1%	
0220 Civilná ochrana (skladník CO,evidencie)	1 200	1 247	1 222	98%	0,1%	
03 Verejný poriadok a bezpečnosť	9 000	9 000	8 171	91%	0,6%	
0320 Ochrana pred požiarmi (DPZ)	9 000	8 800	8 032	91%	0,6%	
0360 Bezpečnosť (kamerový systém,bezpečnostný projekt)	0	200	139	70%	0,0%	
04 Ekonomická oblasť	68 380	80 432	59 539	74%	4,4%	
0412 Prac.oblasť (správa,BOZP,spolupráca VS, členské)	11 520	11 890	6 416	54%	0,5%	
0443 Výstavba (Spoločný stavebný úrad, ver.obstarávanie)	15 800	21 300	20 935	98%	1,5%	
0451 Cestná doprava (údržba miest.komunik.,chodníkov,parkoví)	40 000	46 942	32 088	68%	2,4%	
0460 Komunikácia (wifi siet')	300	300	100	33%	0,0%	
0471 Distribučné siete (správa obchod.služieb)	760	0	0	0%	0,0%	
05 Ochrana životného prostredia	79 100	82 300	65 440	80%	4,8%	
0510 Nakladanie s odpadmi (zber,ulož.,prevádzka zber.dvora)	36 800	35 800	27 210	76%	2,0%	
0520 Nakladanie s odpad.vodami(prevádzka kanalizácie,ČOV)	36 000	39 200	34 788	89%	2,6%	
0540 Ochrana prírody a krajiny	1 150	1 150	1 013	88%	0,1%	
0560 Ochrana živ.prostredia (starost. o ŽP, ver.zeleň, potoky)	5 150	6 150	2 429	39%	0,2%	
06 Bývanie a občianska vybavenosť	194 260	131 711	105 972	80%	7,8%	
0620 Rozvoj obce (správa a údržba ver.jnoprospeš.zariadení)	159 080	95 731	76 692	80%	5,6%	
0640 Verejné osvetlenie	17 500	18 300	14 962	82%	1,1%	
0660 Bývanie a obč.vybavenosť (byty,zdr.str,klub,mater.centrum)	17 680	17 680	14 318	81%	1,0%	
07 Zdravotníctvo	700	1 513	1 255	83%	0,1%	
0711 Lieky	0	333	257	77%	0,0%	
0712 Zdravotnícky materiál	0	100	22	22%	0,0%	
0721 Zdravotná starostlivosť	700	1 080	976	90%	0,1%	
08 Rekreačia, šport, kultúra a náboženstvo	91 700	105 710	93 974	89%	6,9%	
0810 Rekreač.šport. služby (prevádzka šport.areálu, ŠK)	18 000	18 000	13 454	75%	1,0%	
0820 Správa kult.služieb a zariad. (kult,knižnica,amfit.,podujatia)	52 000	65 990	64 441	98%	4,7%	
0830 Vysielacie a vydavateľské služby (rozhlas, noviny)	2 800	3 320	3 005	91%	0,2%	
0840 Nábož.a spoločen.slужby (Dom smútku,cintorín,obrad)	15 200	10 200	7 743	76%	0,6%	
0860 Podpora kultúrno-spoločenských činností	3 700	8 200	5 331	65%	0,4%	
09 Vzdelávanie	314 515	329 889	308 198	93%	22,6%	
09111 Predprimárne vzdelávanie (prevádzka Materskej školy)	109 950	112 159	99 487	89%	7,3%	
0950 Záujmové vzdelávanie (prevádzka Zákl. umel. školy)	130 565	142 550	137 866	97%	10,1%	
09601 Vedľajšie služby predprim. vzd. (ŠKJ pre MŠ)	10 800	10 790	10 108	94%	0,7%	
09602 Vedľajšie služby primár. vzd. (ŠKJ pre 1.stup.ZŠ)	16 100	15 930	14 567	91%	1,1%	
09603 Vedľajšie služby predprim. vzd. (ŠKJ pre 2.stup. ZŠ)	16 100	15 930	14 368	90%	1,1%	
09608 Vedľajšie služby nedefin. (ŠKJ pre ost., SÚ školstva)	28 700	30 080	29 420	98%	2,2%	
0980 Správa a riadenie školstva	2 300	2 450	2 382	97%	0,2%	
10 Sociálne zabezpečenie	110 300	152 320	140 720	92%	10,3%	
1020 Staroba (Opatrovateľská služba a SÚ OSL)	74 500	88 100	85 430	97%	6,3%	
1040 Rodina a deti (os.príjemca, prísyp. na deti v hm.núdzi)	7 300	8 250	6 663	81%	0,5%	
1050 Nezamestnanosť (Aktivačná činnosť a podpora region.zam)	27 800	55 270	48 077	87%	3,5%	
1070 Sociálna pomoc občanom v soc.,hmotnej núdzi	400	200	50	25%	0,0%	
1090 Soc. zabezpeč. pri živelných pohromách, núdz.situáciách)	300	500	500	100%	0,0%	
BEŽNÉ VÝDAVKY obce:	1 034 280	1 068 082	932 293	87%	68,4%	
09121 Transfer pre ZŠ	354 100	413 170	413 163	100%	30,3%	
09502 Transfer pre ŠKD	18 000	18 000	18 000	100%	1,3%	
09121 Transfer na rozvojové projekty	0	500	500	100%	0,0%	
Transfer pre ZŠ :	372 100	431 670	431 663	100%	31,6%	
BEŽNÉ VÝDAVKY CELKOM:	1 406 380	1 499 752	1 363 956	91%	100,0%	

Kapitálový rozpočet						
Názov položky	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť 12/2015	% čerpania	podiel výdavkov	
Kapitálové príjmy	213 374	193 000	159 695	83%	100%	
231 predaj budov	30 000	30 000	0	0%	0%	
233 predaj pozemkov	3 000	3 000	33	1%	0%	
321 Grant - multifunkčné ihrisko	0	20 000	20 000	100%	13%	
322 KT ÚV SR na výstavbu multifunkčného ihriska	0	40 000	40 000	100%	25%	
322 KT Modernizácia osvetlenia	180 374	100 000	99 662	100%	62%	
Kapitálové výdavky	352 374	286 100	162 390	57%	100%	
0111 Nákup kopír.stroja	0	3 000	0	0%	0%	
0520 Kanalizácia	109 000	93 700	20 885	22%	13%	
0560 Sanácia svahu Hronska	0	35 000	9 292	27%	6%	
0610 Nákup pozemkov st.obvod Teplica II.	3 000	3 000	0	0%	0%	
0610 Proj.dokument. (sanácia, cyklotrasa, elektroinšt.ZŠ)	2 000	8 500	6 384	75%	4%	
0620 Program hosp.soc.rozvoja	3 000	500	500	100%	0%	
0620 PPD energ. efekt. budov MŠ, ZŠ	0	8 900	7 900	89%	5%	
0620 IBV inžinierske siete	30 000	8 500	0	0%	0%	
0640 Modernizácia osvetlenia	190 374	46 500	40 240	87%	25%	
0810 Výstavba multifunkčného ihriska	0	65 000	65 000	100%	40%	
0820 Amfiteáter prístrešky	0	4 000	3 816	95%	2%	
0830 Rozhlasová ústredňa	2 000	2 000	2 000	100%	1%	
0840 Chodník (cintorín)	10 000	0	0	0%	0%	
09211 ZŠ - environmentálna trieda	0	800	800	100%	0%	
9608 Prac.stroje do škol.jedálne	3000	6700	5573	83%	3%	

Finančné operácie						
Názov položky	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť 12/2015	% čerpania	podiel výdavkov	
príjmové	236 000	56 770	196	0%	100%	
454 prevod z fondu rozvoja obce-inv.akcie	226 000	45 270	0	0%	0%	
453 prevod z fondu prevádzky,údržby,opráv bytov	0	1 500	196	13%	100%	
513 návratné zdroje financovania	10 000	10 000	0	0%	0%	
výdavkové	39 800	42 000	41 850	100%	100%	
821 splácanie inv. úveru na projekty	39 000	41 200	41 121	100%	98%	
821 splácanie úveru ŠFRB	800	800	729	91%	2%	

REKAPITULÁCIA ROZPOČTU			
Názov položky	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť 12/2015
príjmy bežného rozpočtu	1 349 180	1 578 082	1 554 446,10
výdavky bežného rozpočtu	1 406 380	1 499 752	1 363 956,37
stav bežného rozpočtu	-57 200	78 330	190 489,73
príjmy kapitálového rozpočtu	213 374	193 000	159 694,43
výdavky kapitálového rozpočtu	352 374	286 100	162 390,13
stav kapitálového rozpočtu	-139 000	-93 100	-2 695,70
finančné operácie príjmové	236 000	56 770	195,99
finančné operácie výdavkové	39 800	42 000	41 849,56
rozdiel finančných operácií	196 200	14 770	-41 653,57
CELKOVÝ STAV ROZPOČTU:	0	0	146 140,46

Obec zostavila v roku 2015 schodkový bežný rozpočet vo výške 57.200,- Eur a dosiahla prebytkový bežný rozpočet vo výške 190.489,73 Eur. Kapitálový rozpočet zostavila ako

schodkový vo výške -139.000,- Eur a dosiahla schodkový kapitálový rozpočet vo výške 2.695,70 Eur.

Na základe rozhodnutia obecného zastupiteľstva boli výdavky kapitálového rozpočtu v priebehu rozpočtového roka kryté prebytkom bežného rozpočtu a dofinancovaním z nenávratného finančného príspevku zo ŠR a EÚ vo výške 99.661,90 Eur.

Výdavky na údržbu nájomného bytového domu boli financované vo výške 195,99 Eur (uvedená položka je zahrnutá v príjmových finančných operáciách). Z mimorozpočtových prostriedkov obec uhradila splátky istiny úveru zo ŠFRB vo výške 729,11 Eur a istiny účelového úveru na spolufinancovanie projektov vo výške 41.120,45 Eur (uvedené položky sú zahrnuté vo výdavkových finančných operáciách).

V zmysle ust. § 16 ods.6 cit. zákona č. 583/2004 o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení nesk. predpisov sa na účely tvorby peňažných fondov pri usporiadaní prebytku rozpočtu obce z tohto prebytku 146.140,46 Eur vylučujú:

- nevyčerpané prostriedky zo ŠR účelovo určené na bežné a kapitálové výdavky poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku v sume: 0,- Eur,
- nepoužité návratné zdroje financovania (úver) podľa ust. §15 ods.1 písm. c) zák. č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v z.n.p. v sume: 0,-Eur,
- finančné operácie v sume: - 41.653,57 Eur

Výsledok rozpočtového hospodárenia je v roku 2015 prebytok vo výške: 187.794,03 Eur.

Výsledok rozpočtového hospodárenia obec zisťuje podľa ustanovenia § 2 a § 10 ods. 3 písm.a/ a b/ zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení nesk. predpisov po zúčtovaní celkových príjmov a výdavkov ako výsledok bilancie celkových príjmov a celkových výdavkov rozpočtu obce (vrátane príjmov a výdavkov svojej zriadenej rozpočtovej organizácie).

Stav hospodárenia	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť 12/2015	Skutočnosť 12/2014
Celkové príjmy:	1 562 554	1 771 082	1 714 140,53	1 678 213,62
bežné príjmy obce	1 348 280	1 576 252	1 552 620,75	1 392 802,17
kapitálové príjmy obce	213 374	193 000	159 694,43	284 379,00
bežné príjmy RO	900	1 830	1 825,35	1 032,45
Celkové výdavky:	1 758 754	1 785 852	1 526 346,50	1 741 273,78
bežné výdavky obce	1 034 280	1 068 082	932 293,28	918 403,34
kapitálové výdavky obce	352 374	286 100	162 390,13	423 309,12
bežné výdavky RO	372 100	431 670	431 663,09	399 561,32
Výsledok rozpočtového hospodárenia:	-196 200	-14 770	187 794,03	-63 060,16

Vývoj rozpočtového hospodárenia

Druh rozpočtu	Rozpočet 2012	Rozpočet 2013	Rozpočet 2014	Rozpočet 2015	Rozpočet 2016	Rozpočet 2017	Rozpočet 2018
príjmy bežného rozpočtu	1 215 807	1 333 776	1 393 834	1 554 445	1 544 002	1 543 802	1 543 802
výdavky bežného rozpočtu	1 102 258	1 215 985	1 317 964	1 363 956	1 506 202	1 473 852	1 473 852
Bežný rozpočet	113 549	117 791	75 870	190 489	37 800	69 950	69 950
príjmy kapitálového rozpočtu	823 970	106 863	284 379	159 695	0	0	0
výdavky kapitálového rozpočtu	808 523	88 410	423 309	162 390	217 250	546 200	422 000
Kapitálový rozpočet	15 447	18 453	-138 930	-2 695	-217 250	-546 200	-422 000
finančné operácie príjmové	68 191	3 342	139 796	196	217 250	546 200	422 000
finančné operácie výdavkové	102 343	30 423	33 164	41 850	37 800	69 950	69 950
Finančné operácie	-34 152	-27 081	106 632	-41 654	179 450	476 250	352 050
CELKOVÝ STAV:	94 844	109 163	43 572	146 140	0	0	0

Výsledok hospodárenia podľa metodiky ESA 2010

Podľa ust. § 4 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy sa pre potreby vyčíslenia prebytku/schodku rozpočtu obce ako subjektu verejnej správy uplatňuje jednotná metodika platná pre Európsku úniu ESA 2010.

Obec v roku 2015 vykazovala tieto údaje:

Číslo riadku	Ukazovateľ (hlavná kategória ekonomickej klasifikácie)	Suma v Eur
1	PRÍJMY (100 + 200 + 300) a príjmové finančné operácie (400 + 500)	1 714 336
2	v tom: daňové príjmy (100)	859 640
3	nedaňové príjmy (200)	174 608
4	granty a transfery (300)	679 892
5	príjmové finančné operácie (400, 500)	196
6	VÝDAVKY (600 + 700) a výdavkové finančné operácie (800)	1 568 196
7	v tom: bežné výdavky (600)	1 363 956
8	kapitálové výdavky (700)	162 390
9	výdavkové finančné operácie (800)	41 850
10	Prebytok (+)/schodok (-) = hotovostný (r.1 - r.6)	146 140
11	Prebytok (+)/schodok (-) po vylúčení príjmových a výdavkových finančných operácií (r.1 - r.5 - r.6 + r.9)	187 794
12	Zmena stavu vybraných pohľadávok (+, -) (r.13 - r.14)	-2 538
13	stav vybraných pohľadávok ku koncu sledovaného obdobia	13 338
14	stav vybraných pohľadávok k 31. 12. predchádzajúceho roka	15 876
15	Zmena stavu vybraných záväzkov (+, -) (r.17 - r.16)	-33 726
16	stav vybraných záväzkov ku koncu sledovaného obdobia	110 103
17	stav vybraných záväzkov k 31.12. predchádzajúceho roka	76 377
20	Zahrnutie položiek časového rozlíšenia (r.12 + r.15)	-36 264
21	Prebytok (+)/schodok (-) v metodike ESA 2010 (r.11 + r.20)	151 530

7.1.2 Hodnotenie programov obce

Obec Heľpa zaviedla programové rozpočtovanie ako systém plánovania, rozpočtovania, monitorovania a hodnotenia, ktorého cieľom je dlhodobu dosahovať hospodárnosť, efektívnosť a výkonnosť pri využívaní verejných zdrojov.

Programový rozpočet zahŕňa 11 programov, 39 podprogramov, 30 prvkov a projektov ako aj aktivity zriadenej rozpočtovej organizácie.

Hodnotenie programu sa uskutočňuje v porovnaní so schváleným programovým rozpočtom. Osobitne sa prehodnocuje každý program z hľadiska tvorby a rozdelenia zdrojov podľa schválených programov, plnenie jeho zámerov, cieľov a vyhodnotia sa merateľné ukazovatele cieľov a výstupov.

Obec Heľpa môže skonštatovať, že stanovené zábery a ciele v jednotlivých programoch sa jej v roku 2015 podarilo naplniť.

Rozpočtový program	Rozpočtové výdavky /názov položky/	Skutočnosť k 31.12.15	Skutočnosť k 31.12.14
1 - Plánovanie, manažment a kontrola (manažment obce, vnútorná kontrola, členstvo v organizáciách, plánovanie rozvoja, propagácia a prezentácia)	610 – Mzdové náklady	68 023,56	76 789,72
	620 – Poistné	28 301,79	27 912,24
	630 – Tovary a služby	41 542,07	43 591,58
	640 – Bežné transfery	4 501,63	8 930,21
	650 – Splácanie úrokov z úverov	2 139,23	3 410,69
	710 – Obst. kapitálových aktív	707,22	5 151,23
	820 – Splácanie istín	41 849,56	33 163,61
	Spolu	187 065,06	198 949,28
2 - Služby občanom (organizácia slávnostných obradov, matričná činnosť, cintorínske a pohrebné služby, obecný rozhlas, noviny, zdravotné stredisko, správa a evidencia majetku obce, spoločné úradovne, voľby)	610 – Mzdové náklady	67 247,92	60 633,12
	620 – Poistné	23 148,81	22 671,65
	630 – Tovary a služby	70 333,33	71 535,19
	640 – Bežné transfery	760,52	1 130,18
	710 – Obst. kapitálových aktív	0,00	0,00
	Spolu	161 490,58	155 970,14
3 – Bezpečnosť (ochrana pred požiarmi, civilná ochrana)	610 – Mzdové náklady	1 588,52	0,00
	620 – Poistné	803,52	93,04
	630 – Tovary a služby	8 023,86	9 717,48
	640 + Bežné/ transfery	150,00	342,00
	Spolu	10 565,90	10 152,52
4 – Komunikácie (správa a údržba miestnych komunikácií)	610 – Mzdové náklady	794,85	1 173,61
	620 – Poistné	507,17	400,82
	630 – Tovary a služby	30 785,73	37 448,35
	710 – Obst. kapitálových aktív	0,00	0,00
	Spolu	32 087,75	39 022,78
5 - Odpadové hospodárstvo (nakladanie s odpadom, kanalizácia a ČOV, zberný dvor)	610 – Mzdové náklady	10 332,96	11 328,95
	620 – Poistné	3 367,90	3 564,96
	630 – Tovary a služby	48 297,17	61 592,96
	710 – Obst. kapitálových aktív	32,53	316 873,30

	Spolu	62 030,56	393 360,17
6 – Vzdelávanie (základná škola a stavebné úpravy, materská škola, základná umelecká škola, školská jedáleň)	610 – Mzdové náklady	175 005,42	169 367,29
	620 – Poistné	64 789,58	61 734,80
	630 – Tovary a služby	44 332,49	44 141,85
	640 – Bežné transfery	3 575,32	1 214,91
	710 – Obst. kapitálových aktív	800,00	20 146,92
	Spolu obec	288 502,81	296 605,77
	Spolu RO	431 663,09	399 561,32
7 – Šport (dotácie na šport, infraštruktúra pre telovýchovu a šport, prevádzka športového areálu)	610 – Mzdové náklady	918,65	0,00
	620 – Poistné	367,62	
	630 – Tovary a služby	5 167,96	7 875,57
	640 – Bežné transfery	7 000,00	7 000,00
	710 – Obst. kapitálových aktív	60 000,00	0,00
	Spolu	73 454,23	14 875,57
8 – Kultúra (organizácia kultúrnych podujatí, amfiteáter, miestna ľudová knižnica, príspevky na kultúrne podujatia a spoločenskú činnosť)	610 – Mzdové náklady	7 111,12	10 758,03
	620 – Poistné	2 666,40	3 796,22
	630 – Tovary a služby	26 238,53	19 145,57
	640 – Bežné transfery	33 795,91	32 248,46
	Spolu	69 811,96	65 948,28
9 - Prostredie pre život (verejné osvetlenie, správa a údržba zelene, regenerácia obce)	610 – Mzdové náklady	2 119,48	0,00
	620 – Poistné	728,14	0,00
	630 – Tovary a služby	15 406,77	19 267,80
	710 – Obst. kapitálových aktív	100 850,38	81 137,67
	Spolu	119 104,77	100 405,47
10 – Bývanie (správa a údržba bytového fondu obce, individuálna bytová výstavba v obci)	630 – Tovary a služby	547,23	3 319,41
	650 – Splácanie úrokov z úverov	774,13	802,64
	710 – Obst. kapitálových aktív	0,00	0,00
	Spolu	1 321,36	4 122,05
11 – Sociálne služby (opatrovateľská služba v byte občana, starostlivosť o občanov v núdzi, starostlivosť o seniorov)	610 – Mzdové náklady	83 269,83	57 561,44
	620 – Poistné	28 469,91	19 714,64
	630 – Tovary a služby	10 825,12	10 555,67
	640 – Bežné transfery	8 533,13	7 632,29
	Spolu	131 097,99	95 464,04
Obec	Spolu	1 136 532,97	1 374 876,07
RO – základná škola	Spolu	431 663,09	399 561,32
Výdavky celkom		1 568 196,06	1 774 437,39

Čerpanie programového rozpočtu obce za rok 2015

Programovú štruktúru programového rozpočtu obce Heľpa tvorí 11 programov, 40 podprogramov a 33 prvkov a projektov. Čerpanie finančných prostriedkov podľa programovej štruktúry je spracované do nasledovnej tabuľky:

Druh výdavkov				Schválený 2015				Upravený 2015				Skutočnosť 12/2015			
				Bežné výdavky v €	Kapitálové výdavky v €	Finančné operácie v €	Spolu v €	Bežné výdavky v €	Kapitálové výdavky v €	Finančné operácie v €	Spolu v €	Bežné výdavky v €	Kapitálové výdavky v €	Finančné operácie v €	Spolu v €
program	podprogram	prvok	názov	1 034 280	352 374	39 800	1 426 454	1 068 082	286 100	42 000	1 396 182	932 293	162 390	41 850	1 136 533
Plánovanie, manažment a kontrola				166 900	8 000	39 800	214 700	176 478	9 770	42 000	228 248	144 508	707	41 850	187 065
1	1	Manažment obce	155 800	0	0	155 800	162 138	3 000	0	165 138	132 210	0	0	132 210	
		1 Obecný úrad	147 800	0		147 800	151 438	3 000		154 438	122 957	0		122 957	
		2 Obecné zastupiteľstvo	8 000			8 000	10 700			10 700	9 253			9 253	
	2	Vnútorná kontrola	6 800			6 800	7 040			7 040	6 402			6 402	
	3	Členstvo obce v samospráv. organiz. a združ.	1 500			1 500	2 000			2 000	1 189			1 189	
	4	Plánovanie rozvoja obce	300	8 000	39800	48 100	300	6 770	42000	49 070	150	707	41850	42 707	
5	Propagácia a prezentácia obce	2 500			2 500	5 000			5 000	4 558			4 558		
Služby občanom				249 980	12 000	0	261 980	185 246	0	0	185 246	161 491	0	0	161 491
2	1	Organizácia slávnostných obrádov	600	0	0	600	600	0	0	600	404	0	0	404	
		1 Uvítanie detí do života	300			300	300			300	228			228	
		2 Svadby	300			300	300			300	176			176	
	2	Matričná činnosť	7 800			7 800	4 005			4 005	3 833			3 833	
	3	Cintorínske a pohrebné služby	12 600	10 000	0	22 600	7 600	0	0	7 600	5 974	0	0	5 974	
		1 Obecný cintorín	2 600			2 600	2 600			2 600	2 472			2 472	
		2 Domsnítku	10 000	10 000		20 000	5 000	0		5 000	3 502			3 502	
	4	Médiá	2 800	2 000	0	4 800	3 320	0	0	3 320	3 005	0	0	3 005	
		1 Obecný rozhlas	2 100	2 000		4 100	2 600	0		2 600	2 294	0		2 294	
		2 Obecné noviny	700			700	720			720	711			711	
	5	Zdravotné stredisko	14 500			14 500	14 500			14 500	13 295			13 295	
	6	Správa a evidencia majetku obce	165 480	0	0	165 480	103 441	0	0	103 441	83 960	0	0	83 960	
	8	Spoločné úradovne	45 800	0	0	45 800	50 100	0	0	50 100	49 703	0	0	49 703	
		1 Spoločný stavebný úrad	15 800			15 800	21 300			21 300	20 935			20 935	
		2 Spoločná úradovňa - školstvo	18 000			18 000	16 800			16 800	16 769			16 769	
		3 Spoločná úradovňa - opatrovateľská služba	12 000			12 000	12 000			12 000	12 000			12 000	
	9	Prenesený výkon štátnej správy	0	0	0	0	1 280	0	0	1 280	1 280	0	0	1 280	
		1 Referendum	0			0	1 280			1 280	1 280			1 280	
	10	Materské centrum	400			400	400			400	36			36	
Bezpečnosť				11 200	0	0	11 200	12 547	0	0	12 547	10 566	0	0	10 566
3	1	Ochrana pred požiarmi	9 000			9 000	9 300			9 300	8 032			8 032	
	2	Civilná ochrana	1 200			1 200	1 247			1 247	1 222			1 222	
	3	Bezpečnosť	1 000			1 000	2 000			2 000	1 313			1 313	
Komunikácie				40 000	0	0	40 000	46 942	0	0	46 942	32 088	0	0	32 088
4	1	Správa a údržba miestnych komunikácií	40 000			40 000	46 942			46 942	32 088			32 088	
Odpadové hospodárstvo				72 800	109 000	0	181 800	75 000	72 830	0	147 830	61 998	33	0	62 031
5	1	Nakladanie s odpadom	36 000			36 000	33 300			33 300	26 438			26 438	
	2	Kanalizácia a ČOV	36 000	109 000		145 000	39 200	72 830		112 030	34 788	33		34 821	
	3	Zberný dvor	800			800	2 500			2 500	772			772	
Vzdelávanie				292 900	3 000	0	295 900	307 759	1 900	0	309 659	287 703	800	0	288 503
6	1	Základná škola	0	0		0	0	800		800	0	800		800	
	2	Materská škola	110 000			110 000	112 229			112 229	99 549			99 549	
	3	Základná umelecká škola	129 000			129 000	139 500			139 500	136 449			136 449	
	4	Školská jedáleň	53 900	3 000		56 900	56 030	1 100		57 130	51 705	0		51 705	
Šport				18 000	0	0	18 000	18 000	60 000	0	78 000	13 454	60 000	0	73 454
7	1	Športový klub	7 000			7 000	7 000			7 000	7 000			7 000	
	2	Športový areál	11 000	0		11 000	11 000	60 000		71 000	6 454	60 000		66 454	
Kultúra				54 800	0	0	54 800	74 290	100	0	74 390	69 812	0	0	69 812
8	1	Organizácia kultúrnych podujatí	47 000	0	0	47 000	59 690	0	0	59 690	59 089	0	0	59 089	
		1 Riadenie kultúrnych činností	10 300			10 300	10 540			10 540	10 416			10 416	
		2 Fašiangová veselica	1 000			1 000	1 000			1 000	913			913	
		3 Kolovrátok	1 500			1 500	2 100			2 100	2 097			2 097	
		4 Horehronské dni spevu a tanca	33 000			33 000	44 500			44 500	44 246			44 246	
		5 Kultúrne podujatia	500			500	500			500	416			416	
		6 Mikuláš a Silvester na námestí	700			700	1 050			1 050	1 002			1 002	
	7 Projekty	0			0	0			0	0			0		
	2	Amfiteáter	3 200	0		3 200	4 500	100		4 600	3 737	0		3 737	
	3	Miestna ľudová knižnica	1 900			1 900	1 900			1 900	1 655			1 655	
4	Minigranty- spoločenské akcie	2 700			2 700	8 200			8 200	5 331			5 331		
Prostredie pre život				23 500	190 374	0	213 874	25 300	133 000	0	158 300	18 254	100 850	0	119 105
9	1	Verejné osvetlenie	17 200	190 374		207 574	18 000	107 300		125 300	14 812	100 850		115 663	
	2	Správa a údržba zelene	4 200			4 200	5 200			5 200	3 442			3 442	
	3	Verejnoprospešné služby	100			100	100			100	0			0	
	4	Protipovodňové opatrenia	2 000			2 000	2 000	25 700		27 700	0			0	

Byvanie			3 000	30 000	0	33 000	3 000	8 500	0	11 500	1 321	0	0	1 321	
10	1	Správa a údržba bytového fondu	3 000			3 000	3 000			3 000	1 321			1 321	
	2	Individuálna bytová výstavba	0	30 000		30 000	0	8 500		8 500	0	0		0	
Sociálne služby			101 200	0	0	101 200	143 520	0	0	143 520	131 098	0	0	131 098	
11	1	Opatrovateľská služby v byte občana	62 800			62 800	76 700			76 700	74 003			74 003	
	2	Starostlivosť o občanov v núdzi	35 800	0	0	35 800	64 220	0	0	64 220	55 290	0	0	55 290	
		1	Dávky v hmotnej a sociálnej núdzi	7 200			7 200	7 200			7 200	5 654			5 654
		2	Osobitný príjemca dávky - prídavok na dieťa	100			100	1 050			1 050	1 009			1 009
		3	Aktivačné práce	11 000			11 000	18 200			18 200	13 954			13 954
		4	Pomoc obce občanom v hmotnej a sociálnej n	700			700	700			700	550			550
		5	Podpora region, miestnej zamestnanosti	16 800			16 800	37 070			37 070	34 123			34 123
	3	Starostlivosť o seniorov	2 600	0	0	2 600	2 600	0	0	2 600	1 804	0	0	1 804	
		1	Stretnutia s dôchodcami	2 000			2 000	2 000			2 000	1 365			1 365
		2	Klubovňa	600			600	600			600	440			440
RO - Základná škola Ľepša			372 100	0	0	372 100	431 670	0	0	431 670	431 663	0	0	431 663	
6.1	1-4	Transfer pre Základnú školu	354 100			354 100	413 170			413 170	413 163			413 163	
	5	Transfer pre Školský klub detí	18 000			18 000	18 000			18 000	18 000			18 000	
	7,8	Transfer na rozvojové projekty	0			0	500			500	500			500	
Rekapitulácia			Bežné príjmy v €	Kapitálové príjmy v €	Finančné operácie v €	Spolu v €	Bežné príjmy v €	Kapitálové príjmy v €	Finančné operácie v €	Spolu v €	Bežné príjmy v €	Kapitálové príjmy v €	Finančné operácie v €	Spolu v €	
PRÍJMY CELKOM:			1 349 180	213 374	236 000	1 798 554	1 578 082	193 000	56 770	1 827 852	1 554 445	159 695	196	1 714 336	
VÝDAVKY CELKOM:			1 406 380	352 374	39 800	1 798 554	1 499 752	286 100	42 000	1 827 852	1 363 956	162 390	41 850	1 568 196	
VÝSLEDOK ROZPOČTOVÉHO HOSPODÁRENIA			-57 200	-139 000	196 200	0	78 330	-93 100	14 770	0	190 489	-2 695	-41 654	146 140	

7.2 Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva konsolidovaného celku

7.2.1 Účtovníctvo konsolidovaného celku

Všeobecnou legislatívnou normou upravujúcou účtovníctvo vrátane účtovnej závierky rozpočtových organizácií a obcí je zákon č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov. V zmysle tohto zákona účtujú rozpočtové organizácie a obce v sústave podvojného účtovníctva.

Účtovnú závierku vo všeobecnosti upravuje tretia časť zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov a definuje ju ako štruktúrovanú prezentáciu skutočností, ktoré sú predmetom účtovníctva, poskytovanú osobám, ktoré tieto informácie vyžadujú, pričom účtovná závierka tvorí jeden celok pozostávajúci zo všeobecných náležitostí a z jednotlivých súčastí – súvahy, výkazu ziskov a strát, poznámok.

Cieľom účtovnej závierky je poskytnúť verný a pravdivý obraz o účtovnej závierke. Informácie v účtovnej závierke sú užitočné, ak sú posudzované z hľadiska významnosti, zrozumiteľné, porovnateľné a spoľahlivé.

Vymedzenie predmetu účtovníctva obsahuje § 2 zákona o účtovníctve ako účtovanie a vykazovanie skutočností o stave a pohybe majetku, o stave a pohybe záväzkov, o rozdiely majetku a záväzkov, o výnosoch a nákladoch, o príjmoch a výdavkoch, o výsledku

hospodárenia účtovnej jednotky v roku 2008 v zmysle zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve a opatrenia MF SR č. MF/16786/2007-31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre rozpočtové organizácie a obce a v znení opatrenia č. MF/25755/2007-31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o usporiadaní, označovaní a obsahovom vymedzení položiek individuálnej účtovnej závierky, termíny a miesto predkladania účtovnej závierky pre rozpočtové organizácie a obce v znení opatrenia MF SR č. MF/25189/2008-311 a opatrenia č. MF/24241/2009-31.

Zákon č.431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov v § 19 stanovuje povinnosť overenia individuálnej účtovnej závierky a v § 20 vyhotovenie výročnej správy, ktorej súlad s účtovnou závierkou musí byť tiež overený audítorom. Pre obce to ustanovuje aj § 9 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších doplnkov.

Účtovná závierka predstavuje kontinuálny proces činností, ktorých výsledkom je zostavenie účtovných výkazov, vypracovanie poznámok a následné predloženie účtovnej závierky ako celku vrátane všeobecných náležitostí na určené miesta predkladania. Z hľadiska charakteru ich môžeme rozčleniť na účtovnú závierku pozostávajúcu z prípravných prác závierkových činností, uzatvorenia účtovných kníh a zostavenia účtovnej závierky. Prípravné práce sa uskutočnili pred uzavretím účtovných kníh a zahŕňali tieto okruhy činností: inventarizáciu, kontrolu bilančnej kontinuity, kontrolu nadväznosti analytických účtov a analytickej evidencie na syntetické účty, tvorba rezerv, tvorba a zúčtovanie opravných položiek, zaúčtovanie časového rozlíšenia nákladov a výnosov, kontrola zaúčtovania odpisov, kontrola zaúčtovania transferov, zaúčtovanie účtovných prípadov na účtoch, ktoré nesmú mať konečný zostatok, kontrolu účtu výsledku hospodárenia, doúčtovanie účtovných prípadov bežného účtovného roka, kontrolu formálnej správnosti účtovných zápisov.

Pri uzatváraní účtovných kníh obec postupuje nasledovne: zisťujú sa obraty jednotlivých účtov, zisťujú sa konečné stavy účtov prostriedkov a zdrojov rozpočtového hospodárenia, konečné zostatky ostatných súvahových účtov, zisťuje sa účtovný výsledok hospodárenia za účtovné obdobie.

Špecifikom aktuálneho účtovníctva je zavedenie povinnosti časového rozlišovania nákladov a výnosov aj v hlavnej činnosti obce, tvorby rezerv a povinnosti tvorby opravných položiek.

Deň, ku ktorému bola zostavená individuálna účtovná závierka účtovných jednotiek konsolidovaného celku:

Individuálna účtovná závierka konsolidovanej účtovnej jednotky ZŠ Heľpa bola zostavená dňa 18.3.2016.

Individuálna účtovná závierka konsolidujúcej účtovnej jednotky Obce Heľpa bola zostavená dňa 29.2.2016.

7.2.2 Informácie o metódach a postupoch konsolidácie

1. Metódy oceňovania použité pri ocenení jednotlivých položiek konsolidovanej účtovnej závierky ÚJ verejnej správy

- a) Dlhodobý nehmotný a dlhodobý hmotný majetok nakupovaný sa oceňuje obstarávacou cenou (zahŕňa cenu, za ktorú sa majetok obstaral a náklady súvisiace s jeho obstaraním). Dlhodobý majetok vytvorený vlastnou činnosťou sa oceňuje vlastnými nákladmi (obsahujú priame náklady vynaložené na výrobu alebo inú činnosť). Dlhodobý majetok získaný darovaním alebo delimitáciou sa oceňuje reprodukčnou obstarávacou cenou. Dlhodobý majetok nadobudnutý bezodplatným prevodom pri splynutí, zlúčení, rozdelení alebo pri prevode správy sa oceňuje cenou, v ktorej sa doteraz viedol v účtovníctve. Ak cenu nie je možné zistiť, oceňuje sa reprodukčnou obstarávacou cenou.
- b) Dlhodobý finančný majetok sa oceňuje obstarávacou cenou.
- c) Nakupované zásoby sa oceňujú obstarávacou cenou (zahŕňa cenu, za ktorú sa zásoby obstarali a náklady súvisiace s ich obstaraním). Zásoby získané darovaním alebo delimitáciou sa oceňujú reprodukčnou obstarávacou cenou (napr. určenou v darovacej zmluve alebo určenou komisiou pre oceňovanie).
- d) Pohľadávky pri ich vzniku sa oceňujú ich menovitou hodnotou (uplatňuje sa zásada opatrnosti - prechodné zníženie hodnoty pohľadávok sa vyjadruje vytvorením opravnej položky).
- e) Peňažné prostriedky a ceniny sa oceňujú ich menovitou hodnotou.
- f) Pri účtovaní nákladov a príjmov budúcich období sa uplatňuje zásada časového rozlíšenia. Vykazujú sa vo výške, ktorá je potrebná na dodržanie zásady vecnej a časovej súvislosti s účtovným obdobím.

- g) Závazky pri ich vzniku sa oceňujú menovitou hodnotou. Ak sa pri inventarizácii zistí, že suma záväzkov je iná ako ich výška v účtovníctve, uvedú sa záväzky v účtovníctve a v účtovnej závierke v tomto zistenom ocenení.
- h) Rezervy sa tvoria na základe zásady opatrnosti na krytie známych rizík alebo strát. Oceňujú sa v očakávanej výške záväzku.
- i) Pri účtovaní výdavkov a výnosov budúcich období sa uplatňuje zásada časového rozlíšenia. Vykazujú sa vo výške, ktorá je potrebná na dodržanie zásady vecnej a časovej súvislosti s účtovným obdobím.
- j) Majetok obstaraný z transferov sa oceňuje obstarávacou cenou.
- k) Majetok obstaraný formou finančného a operatívneho leasingu sa oceňuje obstarávacou cenou.
- l) Majetok a záväzky vyjadrené v cudzej mene sa prepočítavajú na slovenskú menu kurzom vyhláseným Národnou bankou Slovenska platným ku dňu uskutočnenia účtovného prípadu, ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, a k inému dňu, ak to ustanovuje osobitný predpis. V účtovnej závierke sú vykázané s prepočtom podľa kurzu platného ku dňu, ku ktorému sa zostavuje. Kurzové straty účtujú do nákladov a kurzové zisky do výnosov.
- m) Účtovná jednotka nie je platiteľom dane z pridanej hodnoty. V prípadoch, keď dodávatelia sú platiteľmi DPH, fakturovaná DPH je súčasťou ocenenia dlhodobého majetku, zásob, nákladov.

2. Postup zahrňovania ÚJ do konsolidovaného celku

Obec Heľpa pri zostavovaní konsolidovanej účtovnej závierky postupovala v súlade s § 22a zák. č. 431/2001 Z. z. o účtovníctve v z.n.p. a podľa Opatrenia Ministerstva financií Slovenskej republiky č. MF/27526/2008-31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o metódach a postupoch konsolidácie vo verejnej správe a podrobnosti o usporiadaní a označovaní položiek konsolidovanej účtovnej závierky vo verejnej správe v znení Opatrenia MF SR č. MF/10231/2015-31.

Pred zostavením individuálnych účtovných závierok účtovných jednotiek v konsolidovanom celku obce bolo vykonané odsúhlasenie koncoročných zostatkov a vzájomných vzťahov medzi týmito účtovnými jednotkami, ktoré vznikli zo vzájomných transakcií medzi subjektmi konsolidovaného celku.

Obec Heľpa pri samotnom zostavovaní konsolidovanej účtovnej závierky za rok 2015 vychádzala zo svojej individuálnej účtovnej závierky zostavenej k 31.12.2015, ďalej z individuálnej účtovnej závierky konsolidovanej účtovnej jednotky ZŠ Heľpa k 31.12.2015 a zo štruktúry údajov, ktoré jej zo svojej individuálnej účtovnej závierky poskytla konsolidovaná účtovná jednotka v súlade s Metodickým pokynom MF SR.

V súlade s cit. metodickým pokynom MF SR pre subjekty územnej samosprávy za rok 2015 predstavujú súhrnný celok len rozpočtová organizácia v zriaďovateľskej pôsobnosti obce a obec. Obchodná spoločnosť, v ktorej má obec akcie, nie je zahrnutá do konsolidácie, nakoľko má v nej podiel v zanedbateľnej výške.

3. Metódy a postupy konsolidácie

Konsolidujúca účtovná jednotka použila metódu úplnej konsolidácie, nakoľko obec je zriaďovateľom jednej dcérskej spoločnosti - rozpočtovej organizácie, má 100% podiel na jej ovládaní. Pri tejto metóde obec prebrala majetok a záväzky, náklady a výnosy dcérskej účtovnej jednotky v plnej výške.

Obec postupovala podľa zásady ekonomickej jednotky, podľa ktorej sa konsolidovaná účtovná závierka zostavuje tak, ako keby účtovné jednotky do nej zahrňované boli jednou ekonomickou jednotkou.

4. Postup pri zostavení konsolidovanej účtovnej závierky

1. prispôsobenie dcérskych individuálnych účtovných závierok prostredníctvom konsolidačného balíka
2. vykonanie upravujúcich účtovných operácií, bez ktorých by nebolo možné vykonať elimináciu vzájomných vzťahov
3. vytvorenie súčtových výkazov, a to súčtovej (agregovanej) súvahy a súčtového (agregovaného) výkazu zisku a strát
4. samotná konsolidácia, resp. eliminácia vzájomných vzťahov materskej účtovnej jednotky a dcérskych účtovných jednotiek

Výsledkom konsolidačných úprav je zostavenie konsolidovanej súvahy a konsolidovaného výkazu ziskov a strát.

Konsolidačný balík bol vyhotovený základnou školou, ktorá prispôsobila svoju účtovnú závierku čo do štruktúry, obsahu, rozsahu, ocenenia predpisom platným pre konsolidovanú účtovnú závierku. V konsolidačnom balíku boli definované individuálne súvahy, výkazy ziskov a strát a jasne vymedzené vzájomné pohľadávky, záväzky, náklady a výnosy.

Z takto prispôbených individuálnych účtovných závierok na spoločný základ mohla obec spočítať jednoduchým matematickým sčítaním všetky súvahy a výkazy ziskov a strát výsledkom čoho bola *súčtová (agregovaná) súvaha* a *súčtový (agregovaný) výkaz ziskov a strát*. V týchto súčtových výkazoch boli obsiahnuté aj položky ako výsledky vzájomných transakcií.

Následne mohlo dôjsť ku konsolidácii, resp. eliminácií vzájomných vzťahov.

V súvislosti s konsolidáciou bolo potrebné vylúčiť vzájomné transakcie medzi obcou a jej dcérskou účtovnou jednotkou.

5. Vzájomné vzťahy Obce Heľpa a Základnej školy Heľpa v roku 2015

- eliminácia kapitálu - neboli potrebné vzájomné eliminácie,
- eliminácia pohľadávok a záväzkov - neboli potrebné vzájomné eliminácie,
- eliminácia medzivýsledku - neboli potrebné vzájomné eliminácie,

- eliminácia nákladov a výnosov – boli vykonané tieto vzájomné eliminácie:

Obec evidovala vo vzťahu k RO k 31.12.2015 tieto náklady:

- **na účte 502** - spotreba energií na strane MD vo výške 60,- Eur za spotrebu energií počas volieb (RO evidovala na účte 502 - spotreba energií refundáciu nákladov na strane D),

- **na účte 584** – náklady na transfery z rozpočtu obce do rozpočtových organizácií zriadených obcou vo výške 20.325,35 Eur:

- transfer na Školský klub detí 18.000,- Eur,
- transfer vlastného príjmu RO 1.825,35 Eur,
- transfer na rozvojové projekty RO 500,- Eur

(RO evidovala na účte 691 – výnosy z BT z rozpočtu obce 19.775,35 Eur a na účte 697 – výnosy samosprávy z BT subj. mimo VS 550,- Eur),

Obec evidovala vo vzťahu k RO k 31.12.2015 tieto výnosy:

- **na účte 633** – výnosy z poplatkov vo výške 81,- Eur za MP za odvoz KO

(RO ich evidovala ako náklad na účte 538 – ostatné dane a poplatky),

- **na účte 693** – výnosy samosprávy z BT zo ŠR, iných subj. VS vo výške 4.500,- Eur za služby spracovania PAM a účtovníctva

(RO evidovala ako náklad na účte 518 – ostatné služby),

- **na účte 699** – výnosy samosprávy z odvodu rozpočtových príjmov vo výške 1.825,35 €:

(RO evidovala na účte 588 – náklady z odvodu príjmov 1.275,35 Eur ako vlastný príjem RO a 550,00 Eur ako sponzorský príjem RO na účte 697 – výnosy samosprávy z BT subj. mimo VS).

7.2.3 Informácie o vývoji aktív konsolidovaného celku

Bilancia obsahuje údaje o majetku konsolidovaného celku. Obec čerpá údaje z účtovného výkazu Konsolidovaná súvaha za príslušné účtovného obdobie (k 31.12.2015):

AKTÍVA	Účet	Obec IUZ	RO IUZ	Agregovaná súvaha	Eliminácie	Konsolid. SUV. 2015	Konsolid. SUV. 2014
Neobežný majetok		5 680 318,79	1 453,38	5 681 772,17	0,00	5 681 772,17	5 828 805,79
Dlhodobý nehmotný majetok	01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dlhodobý hmotný majetok	02	5 105 174,79	1 453,38	5 106 628,17	0,00	5 106 628,17	5 253 661,79
Pozemky	031	329 066,29	0,00	329 066,29	0,00	329 066,29	329 624,18
Umelecké diela a zbierky	032	3 916,88	0,00	3 916,88	0,00	3 916,88	3 916,88
Stavby	021-081	4 495 543,20	1 453,38	4 496 996,58	0,00	4 496 996,58	4 550 993,13
Samostatné hnutelné veci	022-082	47 375,80	0,00	47 375,80	0,00	47 375,80	54 755,80
Dopravné prostriedky	023-083	204 306,24	0,00	204 306,24	0,00	204 306,24	228 383,50
Ostatný DHM	029-089	699,75	0,00	699,75	0,00	699,75	423,75
Obstaranie DHM	042	24 266,63	0,00	24 266,63	0,00	24 266,63	85 564,55
Dlhodobý finančný majetok	06	575 144,00	0,00	575 144,00	0,00	575 144,00	575 144,00
Ostatný DFM	063	575 144,00	0,00	575 144,00	0,00	575 144,00	575 144,00
Obežný majetok		463 621,28	33 324,87	496 946,15	0,00	496 946,15	319 982,37
Zásoby	11	4 921,07	0,00	4 921,07	0,00	4 921,07	6 279,60
Materiál	112	4 921,07	0,00	4 921,07	0,00	4 921,07	6 279,60
Zúčt. medzi subj. VS	35	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Dlhodobé pohľadávky	3xx	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Krátkodobé pohľadávky	3xx	8 337,19	33 324,87	41 662,06	0,00	41 662,06	15 603,62
Ostatné pohľadávky	315	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2 817,18
Pohľadávky z nedaň. príjmov obcí	318-391	6 216,99	0,00	6 216,99	0,00	6 216,99	5 235,12
Pohľadávky z daň. príjmov obcí	319	1 432,96	0,00	1 432,96	0,00	1 432,96	1 352,80
Pohľadávky voči zamestnancom	335	6,50	0,00	6,50	0,00	6,50	11,50
Iné pohľadávky	378	680,74	33 324,87	34 005,61	0,00	34 005,61	6 187,02
Finančné účty	2xx	450 363,02	0,00	450 363,02	0,00	450 363,02	298 099,15
Pokladnica	211	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Bankové účty	221	450 363,02	0,00	450 363,02	0,00	450 363,02	298 099,15
Poskyt.návrat.fin.výpomoci dlhodobé	27x	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Poskyt.návrat.fin.výpomoci FO	277	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Časové rozlíšenie	38x	5 001,04	1 208,40	6 209,44	0,00	6 209,44	5 523,82
Náklady budúcich období	381	4 864,73	1 208,40	6 073,13	0,00	6 073,13	5 391,82
Príjmy budúcich období	385	136,31	0,00	136,31	0,00	136,31	132,00
MAJETOK SPOLU:		6 148 941,11	35 986,65	6 184 927,76	0,00	6 184 927,76	6 154 311,98

7.2.4 Informácie o vývoji pasív konsolidovaného celku

Bilancia obsahuje údaje o zdrojoch krytia konsolidovaného celku. Obec čerpá údaje z účtovného výkazu Konsolidovaná súvaha za príslušné účtovného obdobie (k 31.12.2015):

PASÍVA	SÚ	Obec IUZ	RO IUZ	Agregovaná súvaha	Eliminácie	Konsolid. SUV. 2015	Konsolid. SUV. 2014
Vlastné imanie		2 724 032,44	1 744,66	2 725 777,10	0,00	2 725 777,10	2 669 886,67
Oceňovacie rozdiely	41x	13 635,67	0,00	13 635,67	0,00	13 635,67	13 635,67
Oceňovacie rozdiely z kapit.účasťn	415	13 635,67	0,00	13 635,67	0,00	13 635,67	13 635,67
Fondy	42x	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Výsledok hospodárenia		2 710 396,77	1 744,66	2 712 141,43	0,00	2 712 141,43	2 656 251,00
Nevysp.výsl.hosp. min. rokov	428	2 651 519,93	4 731,07	2 656 251,00	0,00	2 656 251,00	2 684 213,31
Výsledok hosp. za účt.obdobie		58 876,84	-2 986,41	55 890,43	0,00	55 890,43	-27 962,31
Závazky		160 369,99	32 788,61	193 158,60	0,00	193 158,60	190 379,18
Rezervy		13 800,00	0,00	13 800,00	0,00	13 800,00	9 920,00
Ostatné krátkodobé rezervy	323	13 800,00	0,00	13 800,00	0,00	13 800,00	9 920,00
Zúčt. medzi subj. VS	35x	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dlhodobé záväzky		19 996,79	1 288,00	21 284,79	0,00	21 284,79	23 141,67
Ostatné dlhodobé záväzky	479	19 179,18	0,00	19 179,18	0,00	19 179,18	19 908,29
Záväzky zo sociálneho fondu	472	817,61	1 288,00	2 105,61	0,00	2 105,61	3 233,38
Krátkodobé záväzky		90 106,18	31 500,61	121 606,79	0,00	121 606,79	79 730,04
Dodávatelia	321	1 996,23	72,25	2 068,48	0,00	2 068,48	8 577,98
Nevyfakturované dodávky	326	5 975,32	0,00	5 975,32	0,00	5 975,32	0,00
Iné záväzky	379	35 655,36	1 051,00	36 706,36	0,00	36 706,36	2 452,58
Zamestnanci	331	27 001,62	16 034,38	43 036,00	0,00	43 036,00	36 815,39
Zúčt. s org.soc.poist.a zdr.poist.	336	16 720,40	11 613,60	28 334,00	0,00	28 334,00	25 936,82
Ostatné priame dane	342	2 757,25	2 729,38	5 486,63	0,00	5 486,63	5 647,27
Transfery a zúčt.subj. mimo VS	372	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	300,00
Bankové úvery a výpomoci		36 467,02	0,00	36 467,02	0,00	36 467,02	77 587,47

Bakové úvery dlhodobé	461	36 467,02	0,00	36 467,02	0,00	36 467,02	77 587,47
Časové rozlíšenie		3 264 538,68	1 453,38	3 265 992,06	0,00	3 265 992,06	3 294 046,13
Výdavky budúcich období	383	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	21,61
Výnosy budúcich období	384	3 264 538,68	1 453,38	3 265 992,06	0,00	3 265 992,06	3 294 024,52
VLASTNÉ IMANIE A ZÁV. SPOLU:		6 148 941,11	35 986,65	6 184 927,76	0,00	6 184 927,76	6 154 311,98

7.2.5 Informácie o vývoji nákladov konsolidovaného celku

Bilancia obsahuje údaje o nákladoch konsolidovaného celku. Obec čerpá údaje z účtovného výkazu Konsolidovaný výkaz ziskov a strát za príslušné účtovného obdobia (k 31.12.2015):

NÁKLADY	Účet	Obec IUZ	RO IUZ	Agregovaný VZS	Eliminácia	Konsolid. VZS. 2015	Konsolid. VZS. 2014
Spotrebované nákupy		178 566,90	47 523,63	226 090,53	0,00	226 090,53	253 064,85
Spotreba materiálu	501	103 536,61	30 949,85	134 486,46	0,00	134 486,46	150 936,52
Spotreba energie	502	75 030,29	16 573,78	91 604,07	0,00	91 604,07	102 128,33
Služby		118 068,14	18 241,88	136 310,02	-4 500,00	131 810,02	136 491,58
Opravy a udržiavanie	511	31 285,07	6 530,65	37 815,72	0,00	37 815,72	51 921,85
Cestovné	512	1 149,76	159,94	1 309,70	0,00	1 309,70	2 813,98
Náklady na reprezentáciu	513	1 508,41	112,12	1 620,53	0,00	1 620,53	1 881,14
Ostatné služby	518	84 124,90	11 439,17	95 564,07	-4 500,00	91 064,07	79 874,61
Ostatné náklady		604 856,13	364 143,00	968 999,13	0,00	968 999,13	908 422,25
Mzdové náklady	521	424 702,55	259 901,27	684 603,82	0,00	684 603,82	654 319,77
Zákonné sociálne poistenie	524	150 139,88	90 008,93	240 148,81	0,00	240 148,81	222 174,45
Ostatné sociálne poistenie	525	2 800,00	2 416,20	5 216,20	0,00	5 216,20	4 251,92
Zákonné sociálne náklady	527	27 213,70	11 816,60	39 030,30	0,00	39 030,30	27 676,11
Dane a poplatky		2 578,47	81,00	2 659,47	-81,00	2 578,47	2 901,34
Ostatné dane a poplatky	538	2 578,47	81,00	2 659,47	-81,00	2 578,47	2 901,34
Ostatné náklady prevádz.činnosť		53 678,25	226,00	53 904,25	0,00	53 904,25	33 363,64
Zost.cena predaného DHM	541	600,30	0,00	600,30	0,00	600,30	36,18
Ostatné pokuty,penále,úroky z omeš.	545	60,00	60,00	120,00	0,00	120,00	0,00
Ostatné náklady na prev.činn.	548	53 017,95	166,00	53 183,95	0,00	53 183,95	33 327,46
Odpisy,rezervy,OP z prev.,fin. čin.		345 602,80	298,80	345 901,60	0,00	345 901,60	366 135,21
Odpisy DHM	551	331 802,80	298,80	332 101,60	0,00	332 101,60	356 215,21
Tvorba ostatných rezerv z prev.čin.	553	13 800,00	0,00	13 800,00	0,00	13 800,00	9 920,00
Finančné náklady		13 096,08	1 030,46	14 126,54	0,00	14 126,54	15 003,74
Predané cen.papiere a podiely	561	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Úroky	562	2 729,94	0,00	2 729,94	0,00	2 729,94	3 919,39
Ostatné finančné náklady	568	10 366,14	1 030,46	11 396,60	0,00	11 396,60	11 084,35
Mimoriadne náklady		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Náklady na transfery		27 525,35	1 275,35	28 800,70	-21 600,70	7 200,00	7 130,00
Nákl.na transf.z rozp. obce do RO	584	20 325,35	0,00	20 325,35	-20 325,35	0,00	0,00
Nákl.na tran.z rozp. obce subj.mimo VS	586	7 200,00	0,00	7 200,00	0,00	7 200,00	7 130,00
Náklady z odvodu príjmov	588	0,00	1 275,35	1 275,35	-1 275,35	0,00	0,00
NÁKLADY SPOLU:		1 343 972,12	432 820,12	1 776 792,24	-26 181,70	1 750 610,54	1 722 512,61

7.2.6 Informácie o vývoji výnosov konsolidovaného celku

Bilancia obsahuje údaje o výnosoch konsolidovaného celku. Obec čerpá údaje z účtovného výkazu Konsolidovaný výkaz ziskov a strát za príslušné účtovného obdobia (k 31.12.2015):

VÝNOSY	Účet	Obec IUZ	RO IUZ	Agregovaný VZS	Eliminácia	Konsolid. VZS 2015	Konsolid. VZS 2014
Tržby za vlastné výkony a tovar		65 033,39	784,00	65 817,39	0,00	65 817,39	60 802,68
Tržby z predaja služieb	602	65 033,39	784,00	65 817,39	0,00	65 817,39	60 802,68
Aktivácia		3 644,20	0,00	3 644,20	0,00	3 644,20	2 378,32
Aktivácia materiálu	621	3 644,20	0,00	3 644,20	0,00	3 644,20	2 378,32
Daňové a colné výnosy a z poplatkov		870 907,96	0,00	870 907,96	-81,00	870 826,96	769 710,79
Daňové výnosy samosprávy	632	844 372,35	0,00	844 372,35	0,00	844 372,35	743 460,18
Výnosy z poplatkov	633	26 535,61	0,00	26 535,61	-81,00	26 454,61	26 250,61
Ostatné výnosy z prevádz.činnosti		126 380,37	491,35	126 871,72	0,00	126 871,72	100 991,55
Tržby z predaja DHM	641	32,53	0,00	32,53	0,00	32,53	63,00
Tržby z predaja materiálu	642	106,00	0,00	106,00	0,00	106,00	597,20
Ostatné pokuty	645	5,00	0,00	5,00	0,00	5,00	0,00
Ostatné výnosy z prevádz.činnosti	648	126 236,84	491,35	126 728,19	0,00	126 728,19	100 331,35
Zúčtov.rezerv,OP z prev,fin.čin.		9 920,00	0,00	9 920,00	0,00	9 920,00	46 320,00
Zúčtov. ost.rezerv z prevádz.čin.	653	9 920,00	0,00	9 920,00	0,00	9 920,00	46 320,00
Zúčt. ost. oprav. pol. z prev. čin.	658	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Finančné výnosy		105,82	0,00	105,82	0,00	105,82	634,22
Tržby z predaja cen.papierov a podielov	661	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Úroky	662	105,82	0,00	105,82	0,00	105,82	634,22
Mimoriadne výnosy		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Náhrady škôd	672	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Výnosy z transferov a rozp. príjmov		326 857,22	428 558,36	755 415,58	-26 100,70	729 314,88	713 712,74
Výnosy z BT z rozpočtu obce	691	0,00	19 775,35	19 775,35	-19 775,35	0,00	0,00
Výn.sam.z BT zo ŠR,iných subj.VS	693	112 000,37	407 934,21	519 934,58	-4 500,00	515 434,58	484 999,98
Výn.sam.z KT zo ŠR,iných subj.VS	694	205 657,07	298,80	205 955,87	0,00	205 955,87	215 229,77
Výn.sam.z BT subj.mimoVS	697	2 324,20	550,00	2 874,20	0,00	2 874,20	6 452,00
Výn.sam.z KT subj.mimo VS	698	5 050,23	0,00	5 050,23	0,00	5 050,23	7 030,99
Výn.sam.z odvodu rozp.príjmov	699	1 825,35	0,00	1 825,35	-1 825,35	0,00	0,00
VÝNOSY SPOLU:		1 402 848,96	429 833,71	1 832 682,67	-26 181,70	1 806500,97	1 694 550,30
Výsledok hospodárenia		58 876,84	-2 986,41	55 890,43	0,00	55 890,43	-27 962,31

7.2.7 Informácie o vývoji výsledku hospodárenia konsolidovaného celku

Bilancia obsahuje údaje o výsledku hospodárenia konsolidovaného celku. Obec čerpá údaje z účtovného výkazu Konsolidovaný výkaz ziskov a strát za príslušné účtovného obdobia (k 31.12.2015):

	Účet	Obec IUZ	RO IUZ	Agregovaný VZS	Eliminácia	Konsolid. VZS 2015	Konsolid. VZS 2014
NÁKLADY SPOLU:	5xx	1 343 972,12	432 820,12	1 776 792,24	-26 181,70	1 750 610,54	1 722 512,61
VÝNOSY SPOLU:	6xx	1 402 848,96	429 833,71	1 832 682,67	-26 181,70	1 806 500,97	1 694 550,30
Výsledok hospodárenia		58 876,84	-2 986,41	55 890,43	0,00	55 890,43	-27 962,31

7.2.8 Dlhová služba obce

Celkovou sumou dlhu obce na účely zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy sa rozumie súhrn záväzkov vyplývajúcich zo splácania istín návratných zdrojov financovania a ručiteľských záväzkov obce ku koncu účtovného obdobia.

1/ Do celkového dlhu sa nezapočítavajú záväzky z úverov poskytnutých zo Štátneho fondu rozvoja bývania na výstavbu obecných nájomných bytov vo výške splátok úveru, ktorých úhrada je zahrnutá v cene ročného nájomného za obecné nájomné byty.

Dňa 13.9.2002 bola uzatvorená Zmluva o poskytnutí podpory zo ŠFRB SR č.603/3526/2002 na investičnú akciu „Prestavba nebytových priestorov na nájomné byty, Heľpa súp. č. 61“ vo výške 26.555,14 EUR (800.000,- Sk) pri základnej úrokovej sadzbe 3,9 % a doby splatnosti k 15.12.2032. V zmysle článku IV. uvedenej zmluvy je stanovená výška anuitnej splátky /1-360/ 125,27 EUR. Z účtu 2002126001/5600 bolo doteraz zrealizovaných 156 anuitných splátok úveru zložených z istiny a úrokov.

Stav úveru k 1.1.2015: 19.908,29 Eur

Splatená istina v r. 2015: 729,11 Eur

Splatené úroky v r. 2015: 774,13 Eur

Splatená istina celkom: 7.375,96 Eur

Splatené úroky celkom: 12.166,44 Eur

Konečný zostatok nesplatennej istiny k 31.12.2015: 19.179,18 Eur

2/ Do celkovej sumy dlhu obce sa nezapočítavajú záväzky z návratných zdrojov financovania prijatých na zabezpečenie predfinancovania spoločných programov SR a EÚ najviac v sume nenávratného finančného príspevku poskytnutého na základe zmluvy uzatvorenej medzi obcou a ministerstvom. Do sumy ročných splátok návratných zdrojov financovania podľa ods. 6 písm. b) obec nezapočítava sumu ich jednorazového predčasného splatenia.

Dňa 26.10.2010 bola v súlade s uzneseniami OZ v Heľpe č. 144, 145/2010 zo dňa 25.8.2010 s Dexia bankou Slovensko, a.s., Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO 31575951, uzatvorená Zmluva o termínovanom úvere č. 11/052/10 na spolufinancovanie a refundáciu investičných projektov: „Vybudovanie zariadenia na zber komunálnych odpadov v obci Heľpa“ a „Stavebné úpravy objektov Základnej školy Heľpa“. Na základe uznesenia OZ č. 76/2011 zo dňa 17.6.2011 bola Dodatkom č.1 zo dňa 30.8.2011 suma úveru zvýšená o sumu 133.084,- Eur na spolufinancovanie projektov „Regenerácie obce Heľpa“, „ČOV obce Heľpa“ na sumu 201.084,- Eur. Posledné čerpanie úveru nesmie byť neskôr ako 24.10.2016. Úročenie úveru je revizibilnou úrokovou sadzbou, pričom základná sadzba je hodnota 12 mesačného EURIBOR-u a úrokové rozpätie je 3,342 % p.a. Splácanie istiny úveru je anuitné. Frekvencia splácania je v mesačných splátkach 3.572,12 Eur s výnimkou poslednej splátky, ktorá bude vo výške zostatku úveru. Výška anuitnej splátky úveru sa môže automaticky meniť v prípade zmeny úrokovej sadzby v súlade s ustanoveniami Úverovej zmluvy. Amortizácia úveru je k 25.10.2016. Zabezpečenie úveru je v zmysle článku 11. Úverovej zmluvy na vlastnú zmenku klienta. Z účtu 2002126001/5600 bolo doteraz zrealizovaných 62 anuitných splátok úveru zložených z istiny a úrokov.

Počiatočný stav k 1.1.2015:	77.587,47 Eur
Poskytnutý úver v r .2015:	0,00 Eur
Splatená istina v r. 2015:	41.120,45 Eur
Splatené úroky v r. 2015:	1.955,81 Eur
Konečný zostatok nesplatennej istiny k 31.12.2015:	36.467,02 Eur

Na účely zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy Obec Heľpa neeviduje k 31.12.2015 žiaden dlh.

Obec pri používaní návratných zdrojov financovania dodržiavala pravidlá používania návratných zdrojov financovania podľa §17 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Pri prijatí úveru suma dlhu obce neprekročila 60% zo skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka (1.333.776,- Eur x 60% = 800.265,- Eur) a suma ročných splátok návratných zdrojov financovania neprekročila 25% zo skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka (1.333.776,- Eur x 25% = 333.444,- Eur).

7.2.9 Ukazovatele finančnej kapacity obce

Daňová sila obce = suma miestnych daní a podielovej dane na 1 obyvateľa.

Finančná sila obce = daňová sila + poplatky + dotácie na 1 obyvateľa.

Dlhová kapacita = rozdiel medzi opakujúcimi sa bežnými príjmami a bežnými výdavkami + záväzky dlhovej služby.

Rok	2011	2012	2013	2014	2015
Počet obyvateľov	2 753	2 732	2 705	2 660	2 628
Ukazovatele finančnej kapacity	v Eur	v Eur	v Eur	v Eur	v Eur
Daňová sila obce/1 obyvateľa	238	247	263	280	327
podielová daň (výnos dane pre úz.sam.)	630 563	648 333	676 167	707 399	808 816
miestne dane	24 433	26 890	34 078	37 788	50 824
Finančná sila obce/1 obyvateľa	465	437	477	516	591
daňová sila obce	654 996	675 223	710 245	745 187	859 640
poplatky	141 904	112 627	115 480	141 808	172 644
dotácie	484 390	406 670	464 603	484 712	520 230
Dlhová kapacita/1 obyvateľa	55	79	55	41	88
bežné príjmy	1 313 871	1 215 807	1 333 776	1 393 835	1 554 445
bežné výdavky	1 183 160	1 102 258	1 215 985	1 317 965	1 363 956
záväzky dlhovej služby (fin.oper.výd.)	20 536	102 343	30 423	33 164	41 850

8 OSTATNÉ DÔLEŽITÉ INFORMÁCIE

8.1 Prijaté granty a transfery

V roku 2015 obec a jej rozpočtová organizácia prijala nasledovné granty a transfery z rôznych rozpočtových kapitol štátneho rozpočtu:

Granty, dotácie, transfery celkom:		Schválený rozpočet celkom v EUR: 428 800	Upravený rozpočet celkom v EUR: 526 931	Skutočnosť celkom v EUR: 520 230
312	Dotácia na projekt ZŠ - MRK	1 600	12 440	12 440
312	Dotácia MV SR - referendum	0	1 280	1 280
312	Dotácia na deti v hm.núdzi /strava,šk.potreby/	7 200	7 200	5 654
312	Dotácia na osob.příjemcu prídavkov na deti	100	1 050	1 009
312	Dotácia na aktivačnú činnosť, PRMZ	26 700	44 870	39 936
312	Transfer od obcí na SpU opatr.služby	10 000	10 000	9 939
312	Transfer od ZŠ na SpU školstva	18 000	16 500	16 500
312	Transfer od obcí na SpU stavebný	6 400	7 800	7 777
312	Dotácia BBSK	0	1 250	1 250
312	Dotácia Lesy SR	0	18 000	18 000
312	Dotácia MV SR na matričnú činnosť a REGOB	3 700	3 840	3 833
312	Dotácia OkU na stavebný úrad	3 000	3 000	2 911
312	Dotácia na výchovu,vzdelávanie MŠ	2 000	2 821	2 821
312	Transfer pre ZŠ - právny subjekt	350 100	396 880	396 880

8.2 Poskytnuté dotácie

Obec v r. 2015 poskytla právnickým osobám dotácie na konkrétne úlohy a akcie vo verejnom záujme alebo v prospech rozvoja územia obce, na vykonávanie činností na území obce, na podporu všeobecne prospešných služieb, účelov, jej obyvateľom za podmienok ustanovených ust. § 4 a § 5 VZN č. 3/2012 o poskytovaní dotácií z rozpočtu obce: 7.150,- Eur.

Finančné prostriedky boli po odporúčení finančnou komisiou a na základe schválenia OZ v Heľpe prerozdelené podľa žiadostí žiadateľov. Vyčerpané finančné prostriedky boli príslušnými zložkami riadne vyúčtované.

Prehľad o poskytnutých dotáciách podľa §7 ods.4 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v členení podľa jednotlivých príjemcov:

P. č.	Žiadateľ	Výška poskytnutej dotácie v Eur	Účel, na ktorý sa dotácia poskytuje	Čerpanie v Eur	Zúčtované dňa	Použitie FP
1.	Dobrovoľný hasičský zbor Heľpa	150,-	Príspevok na činnosť	150,-	31.12.2015	Výdavky na prevádzkové zabezpečenie činnosti DHZ
2.	Športový klub Heľpa	7.000,-	Príspevok na činnosť	7.000,-	31.12.2015	Výdavky na zabezpečenie športovej činnosti v športovom areáli
SPOLU:		7.150,-		7.150,-		

8.3 Významné investičné akcie

8.3.1 Kanalizácia

Obec v roku 2015 pokračovala v prepájaní kanalizačných vetiev. Realizácia prepojenia kanalizácie popod potok Krivul'a bola v sume 5.152,- Eur. V stavebnom obvode Teplica II. Obec vybudovala prepojenie splaškovej kanalizácie Stoka1 za sumu 16.093,- Eur.

8.3.2 Sanácia svahu na ul. Hronská

V máji 2015 sa prehnila obcou veľká dažďová smršť. Po prívalovom daždi bol zosunutý svah na ul. Hronská, poškodená miestna komunikácia a kanalizačná sieť. Havarijnú situáciu bolo potrebné okamžite riešiť, aby sa zabránilo ďalším škodám na majetku a odstránilo ohrozenie zdravia a života občanov. Prípravnú a projektovú dokumentáciu spracovala firma MMJ - Ing. Janec, B. Bystrica za sumu 2.124,- Eur. Stavebné práce boli firmou PELK, s.r.o., Č. Balog zrealizované zatiaľ za sumu 9.292,- Eur. Sanácia bola prerušená pre nepriaznivé klimatické podmienky.

8.3.3 Modernizácia verejného osvetlenia v obci Heľpa

Obec podala dňa 23.6.2010 žiadosť o nenávratný finančný príspevok z Operačného programu Konkurencieschopnosť a hospodársky rast financovaného z Európskeho fondu, prioritná os 2. Energetika na realizáciu projektu "Modernizácia verejného osvetlenia v obci Heľpa". Riadiacim orgánom bolo Ministerstvo hospodárstva a výstavby SR.

Cieľ projektu: Modernizácia verejného osvetlenia je nevyhnutná pre zabezpečenie jeho bezpečnej a bezporuchovej prevádzky. Realizáciou projektu sa znížia náklady na jeho prevádzku, zvýšia sa energetické úspory, znížia sa emisie CO₂, svetelné emisie, zvýši sa bezpečnosť obyvateľov obce a jej návštevníkov, zvýši sa bezpečnosť cestnej premávky v obci, skvalitní sa život v obci, zníži sa riziko kriminality.

Začiatok realizácie aktivít projektu: 12/2014

Ukončenie realizácie aktivít projektu: 04/2015

Celkové oprávnené náklady: 104 907,28 Eur

Nenávratný finančný príspevok: 99 661,91 Eur

V stavebnom obvode Teplica II. na ul. J.C.Hronského sa doplnilo vzdušné vedenie v hodnote 8.903,- Eur.

8.3.4 Projekt Energetická efektívnosť budov materskej školy a zdravotného strediska

Obec sa zapojila do projektu „Zvyšovanie energetickej efektívnosti v Materskej škole a zdravotného strediska“. Prípravné a projektové práce na tomto diele vykonal Jozef Kubina, B. Bystrica v hodnote 7.900,- Eur.

8.3.5 Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce na roky 2015 – 2024

Obec schválila strednodobý strategický dokument „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Heľpa s výhľadom do roku 2024, ktorý na základe analýzy hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce stanovuje jeho strategické ciele a priority rozvoja. Je prostriedkom na napĺňanie vízie ďalšieho smerovania rozvoja obce. Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Heľpa sa uskutočňuje podpora rozvoja na úrovni miestnej samosprávy s dôrazom na sociálnu, ekonomickú a kultúrnu sféru. Je to program cielených opatrení, navrhnutý pre oživenie sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce Heľpa, ktorý na základe výsledkov ročného hodnotenia bude priebežne aktualizovaný a dopĺňovaný. Náklady na jeho obstaranie predstavovali sumu 500,- Eur.

8.3.6 Vybudovanie multifunkčného ihriska

Obec sa zapojila do projektu Úradu vlády „Podpora rozvoja športu“ so zameraním na výstavbu multifunkčného ihriska. Obec splnila podmienky a multifunkčné ihrisko v hodnote 65.950,- Eur vybudovala v areáli materskej školy.

8.3.7 Prístrešky na techniku v areáli amfiteátra

V areáli amfiteátra vznikla potreba prekrytia ozvučovacej techniky používanej počas trojdňového folklórneho festivalu Horehronské dni spevu a tanca. Stavba sa zrealizovala v hodnote 3.816,- EUR.

8.3.8 Rekonštrukcia miestneho rozhlasu

Rekonštrukcia obecného rozhlasu prechodom na digitálne riadený bezdrôtový rozhlas je realizovaná firmou EMPEMONT Slovakia, s.r.o., Bratislava v období od 10/2015 do 12/2017 v hodnote 7.397,- Eur. Ide o zriadenie vysielacieho a riadiaceho pracoviska s digitálnym kódovaním pre bezdrôtový varovný a informačný systém, zabudovanie prijímacích bezdrôtových hlásičov s digitálnym ovládaním, prijímacou anténou a tlakovými reproduktormi.

8.3.9 Prístrešok pre Ekotriedu

V školskom areáli sa vybudoval drevený prístrešok pre zabezpečenie vyučovania environmentálnej výchovy v Ekotriede v hodnote 800,- Eur.

8.4 Predpokladaný budúci vývoj

Obec plánuje v budúcich rokoch rekonštrukciu administratívnej budovy obecného úradu s vybudovaním kultúrnej miestnosti v blízkosti jej areálu s predpokladanou hodnotou 500 tis. Eur. V prípade schválenia nenávratného finančného príspevku z eurofondov sa zabezpečí energetická efektívnosť budovy materskej školy za 213 tis. Eur a zdravotného strediska za 209 tis. Eur. Dobudujú sa kanalizačné prepojenia a kanalizácia na ul. Hlavná za 40 tis. Eur.

Obec nemá záujem v budúcich rokoch zriadiť žiadnu príspevkovú organizáciu.

Obec nemá záujem v budúcom období poskytovať žiadne záruky.

Obec nemá záujem v budúcom období prevádzkovať žiadnu podnikateľskú činnosť.

8.5 Udalosti osobitného významu

Obec po skončení účtovného obdobia roka 2015 nezaznamenala žiadnu udalosť osobitného významu.

8.6 Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená

Obec nevedie žiaden súdny spor.

Heľpa 29.8.2016

Vypracovala: Mgr. A. Tkáčiková – ekonómka OcÚ

Peter Hyriak
starosta obce

Schválené uznesením OZ č. 309 dňa 7.10.2016

Prílohy:

- Individuálna účtovná závierka:
 - Súvaha,
 - Výkaz ziskov a strát,
 - Poznámky
- Výrok audítora k individuálnej účtovnej závierke
- Konsolidovaná účtovná závierka:
 - Konsolidovaná súvaha,
 - Konsolidovaný výkaz ziskov a strát,
 - Poznámky konsolidovanej účtovnej závierky
- Výrok audítora ku konsolidovanej účtovnej závierke

OBSAH

1	ÚVODNÉ SLOVO STAROSTU OBCE	2
2	IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE OBCE	3
2.1	Identifikačné údaje obce ako účtovnej jednotky.....	3
3	ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA OBCE	5
3.1	Orgány obce vo volebnom období 2014 - 2018.....	6
3.1.1	Starosta obce	6
3.1.2	Obecné zastupiteľstvo obce Heľpa (poslanci)	6
3.2	Komisie pri Obecnom zastupiteľstve v Heľpe.....	10
3.3	Obecný úrad v Heľpe	12
3.3.1	Zamestnanci obecného úradu	13
3.4	Spoločné úradovne pre viaceré obce.....	14
3.4.1	SpÚ v oblasti územného plánovania a stavebného poriadku, ochrany životného prostredia, cestnej dopravy a pozemných komunikácií	14
3.4.2	SpÚ v oblasti sociálnej pomoci a opatrovateľskej služby.....	15
3.4.3	SpÚ v oblasti školstva	15
4	POSLANIE, VÍZIA A CIELE OBCE	16
4.1	Poslanie obce	16
4.2	Vízia obce	16
4.3	Hodnoty obce	16
4.4	Ciele obce	16
5	ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA KONSOLIDOVANÉHO CELKU	19
5.1	Konsolidovaný celok.....	19
5.1.1	Konsolidujúca účtovná jednotka - materská ÚJ.....	19
5.1.2	Konsolidovaná účtovná jednotka - dcérska ÚJ so 100% podielom	19
5.1.3	Účtovná jednotka, v ktorej má konsolidujúca účtovná jednotka podiely, ktoré nespĺňajú podmienky na zahrnutie do konsolidovaného celku	19
5.2	Základná charakteristika materskej účtovnej jednotky	20
5.2.1	Geografické údaje.....	20
5.2.2	Demografické údaje.....	21
5.2.3	Ekonomické údaje	22
5.2.4	Symboly obce	22
5.2.5	História obce	23
5.2.6	Pamiatky	24
5.2.7	Významné osobnosti	25
5.3	Základná charakteristika dcérskej účtovnej jednotky.....	26

5.3.1	Základné identifikačné údaje	26
5.3.2	Organizačné členenie	26
5.3.3	Údaje o triedach a žiakoch.....	27
5.3.4	Údaje o zamestnancoch	27
5.3.5	Profil školy.....	28
5.3.6	Prehľad výsledkov súťaží a olympiád.....	30
5.3.7	Aktivity a prezentácia na verejnosti.....	30
5.3.8	Voľnočasové aktivity.....	33
5.3.9	Projekty	33
5.3.10	Materiálno-technické podmienky.....	34
5.3.11	História školy.....	36
6	PLNENIE FUNKCIÍ OBCE	49
6.1	Samosprávne funkcie obce	50
6.2	Výchova a vzdelávanie.....	53
6.2.1	Základná škola v Heľpe.....	54
6.2.2	Materská škola v Heľpe.....	54
6.2.3	Základná umelecká škola v Heľpe	55
6.2.4	Školská jedáleň v Heľpe	56
6.3	Zdravotníctvo	57
6.3.1	Zdravotnícke zariadenia v obci.....	57
6.4	Sociálne zabezpečenie	57
6.4.1	Domáca opatrovateľská služba.....	57
6.4.2	Denný stacionár	58
6.5	Kultúra.....	59
6.5.1	Miestna ľudová knižnica	59
6.5.2	Amfiteáter	60
6.5.3	Materské centrum DÚHA.....	60
6.5.4	Klubovňa	61
6.5.5	Organizácia slávnostných obradov	61
6.5.6	Organizácia kultúrnych podujatí	62
6.5.7	Prezentácia obce na folklórnych festivaloch.....	68
6.5.8	Dedina roka	68
6.5.9	Spoločenské akcie obce.....	69
6.5.10	Členstvo obce v združeniach	70
6.6	Šport.....	70
6.6.1	Športový klub Heľpa.....	70
6.6.2	Športové podujatia.....	71
6.6.3	Cestovný ruch, turistika	72
6.7	Hospodárstvo.....	74
6.7.1	Občianska vybavenosť, verejné služby, podnikanie.....	74
6.7.2	Doprava.....	81
6.7.3	Technická infraštruktúra.....	82
6.7.4	Životné prostredie.....	82
7	INFORMÁCIE O VÝVOJI KONSOLIDOVANÉHO CELKU	84
7.1	Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva.....	84
7.1.1	Plnenie a čerpanie rozpočtu obce	84

7.1.2	Hodnotenie programov obce	91
7.2	Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva konsolidovaného celku	94
7.2.1	Účtovníctvo konsolidovaného celku	94
7.2.2	Informácie o metódach a postupoch konsolidácie	96
7.2.3	Informácie o vývoji aktív konsolidovaného celku	100
7.2.4	Informácie o vývoji pasív konsolidovaného celku	101
7.2.5	Informácie o vývoji nákladov konsolidovaného celku	102
7.2.6	Informácie o vývoji výnosov konsolidovaného celku	103
7.2.7	Informácie o vývoji výsledku hospodárenia konsolidovaného celku	103
7.2.8	Dlhová služba obce	104
7.2.9	Ukazovatele finančnej kapacity obce	106
8	OSTATNÉ DÔLEŽITÉ INFORMÁCIE.....	107
8.1	Prijaté granty a transfery.....	107
8.2	Poskytnuté dotácie.....	107
8.3	Významné investičné akcie.....	108
8.3.1	Kanalizácia	108
8.3.2	Sanácia svahu na ul. Hronská	108
8.3.3	Modernizácia verejného osvetlenia v obci Heľpa	109
8.3.4	Projekt Energetická efektívnosť budov materskej školy a zdravotného strediska	110
8.3.5	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce na roky 2015 - 2024	110
8.3.6	Vybudovanie multifunkčného ihriska	110
8.3.7	Prístrešky na techniku v areáli amfiteátra	111
8.3.8	Rekonštrukcia miestneho rozhlasu	111
8.3.9	Prístrešok pre Ekotriedu.....	112
8.4	Predpokladaný budúci vývoj.....	112
8.5	Udalosti osobitného významu.....	112
8.6	Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená.....	112
	Prílohy:	114